

“Iubite cetitoriu, multe prostii ai fi citit de când ești. Cetește, rogu-te, și ceste și, unde-i vede că nu-ți vin la socoteală, ie pana în mână și dă și tu altceva mai bun la iveală, căci eu atâta m-am priceput și atâta am făcut.”

Ion Creangă

Singur

Nr. 11-12

Februarie 2009 - Martie 2009 (număr dublu)

Prin artiștii țării, Dumnezeu trăiește în România

Preț: 1 leu

Apare la data de 15 a fiecărei luni

Revistă de cultură, civilizație și
atitudine morală

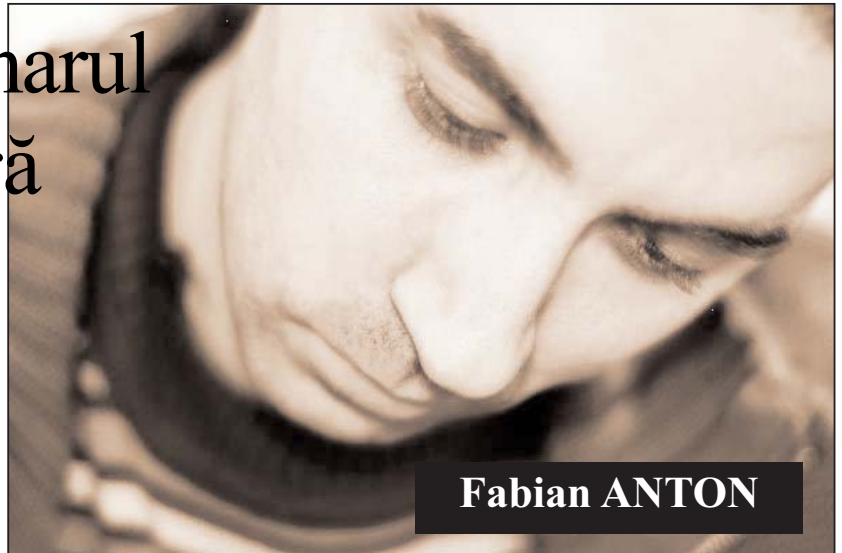
Web: www.revistasingur.ro

ISSN:1584-0557

Dialog cu torționarul Franț Tandără

(Dialogul este real și a fost
difuzat cu tot cu imagini pe unul
din posturile TV naționale)

Pag. 6-7-8

Fabian ANTON

Ștefan Doru
DÂNCUȘ

Rămâi în Europa, Italia!

Poporul român a devenit deranjant în contextul noii Europe – deranjant prin nepăsarea publică față de „marile acte istorice” orchestrate de politicieni și interese economice. Recenta campanie împotriva poporului meu seamănă cu proiectele rasiale ale

lui Hitler. Italia, Italia care ar trebui să tacă din gură când vine vorba de România, își folosește tot arsenalul mediatic pentru a ne călca în picioare, urmând cretinoida expresie: „Frate-frate, da brânza-i pe bani!”.

Pentru informatorii comisiilor europene e de neconceput zâmbetul ironic al românului de pe stradă, când este întrebat cum rezistă „crizei”, comparativ cu miorlăiala cetățenilor altor țări, care explică pe tonuri plângărețe cât de mult suferă datorită acesteia.

Prea își bate românul joc de moarte, de greutățile financiare, de „criză”, de orice chestiune gravă care alimentează topurile de hârtii ale mai marilor lumii. Prea a devenit demnă țara mea, de-o vreme. Prea a dat posibilități de-a trăi sutelor de imigranți chinezi, prea repede a învățat poporul ei ce e telefonul mobil sau internetul, prea au românii un IQ neverosimil de mare pe cap de locuitor!

Prea a fost statul român deschis la propunerile de-a lăsa firme din toată lumea să-și desfășoare activitățile pe teritoriul țării noastre (să numărăm numai firmele italiene!), prea ușor s-au adaptat românii la condițiile noii lumi, prea au copii inteligenți, au o poliție și servicii de securitate prea active, au biserici prea puternice, prea mulți români salvează de la colaps firmele din țările „stabile”, prea țin la familiile și bătrânii lor! Hai să le facem o bucată!

Europa râde de România. Ei, nu vă așteptați să ne doară. Și noi râdem de Europa. Vi se pare naționalist, extremist acest text? Atunci și *Umberto Eco* este asemenea mie. Vedeți, cine se aseamănă, se-adună.

Îți spun ție, Italie: Traian nu a fost niciodată cuceritorul Daciei - fost doar un eveniment cosmic necesar unui plan pe care forțele politice de azi nu-l pot înțelege.

Rămâi în Europa, Italie! Țara mea, poporul meu, preferă compania „Numelui trandafirului”.

DEZINTEGRAREA FAMILIEI ROMÂNEȘTI

Pag. 13

Dan ȘALAPA

Până acum, s-au distribuit gratuit

3462

exemplare din volumul

“Bocitorii.
Așteptătorul”
de
Ștefan Doru
Dăncuș.

Cei care doresc această carte sunt
rugați să contacteze redacția
revistei SINGUR.

ABONAMENTUL LA
REVISTA
“SINGUR”
NU TE LASĂ
SINGURI!

Laurențiu-Ciprian TUDOR

Eminescu?!

Pe 15 ianuarie 2009, la 159 de ani de la nașterea poetului Mihai Eminescu, noi, grupul de artiști și scriitori brașoveni „Căi verzi de pereți” am avut inițiativa organizării unui mic spectacol cultural în cinstea acestui eveniment. La Muzeul „Casa Mureșenilor”, gazdă mereu primitoare, Eminescu a fost pretext pentru text și text. Nimic din ce s-a petrecut acolo nu a fost festivizat, adoratorul, dar o anume tristesțe s-a făcut simțită; poate chiar noi am imprimat-o, pentru că evenimentul purtând titlul „Eminescu?!” s-a născut din nedumerirea noastră cu privire la uitarea lui. Este chiar atât de inactual? Il punem la păstrare pe vreun raft colbit? Am fost mințiți că ar fi „poetul nepereche”? Cine mai este Eminescu azi? Cine este Eminescu, de fapt? Pentru câți mai are el vre-o importanță? Ce mai asociem celui chip de bancnotă, de pe cea mai mare bancnotă? Câți tineri știu despre el? Din țesătura acestor întrebări și a altora s-a născut demersul nostru, care, pe aceeași linie, s-a vrut mai degrabă interogare decât răspuns. Întrucât tema asta m-a urmărit în ultimul timp și pentru că simt că este o problemă actuală, care are un ambitus interior mai mare decât ea însăși, adică trimită mai departe, am hotărât să scriu despre ea.

În primul rând, accept că opera unui scriitor se redimensionează, se resemnifică, în raport cu schimbările sociale. Societatea, până la urmă, este ca un cititor mai mare (Guliver) care ia din opera unui scriitor ce pune. Anumite sensuri, părți ale operei, devin mai actuale, în timp ce altele se occultează; și asta în raport cu noul profil al societății. Spunem despre unii autori că își depășesc vremea sau că timpul lor nu a venit. O societate colerică, de pildă, va scoate la iveală texte sau autori în care se recunoaște sau care o justifică. Nici nu contează dacă interpretarea este eronată, contează că acel autor/text poate fi deciprat și așa. Spre exemplu: nu cu textual biblic s-au justificat și misticii și cruciații? Nu cu textual biblic în mână a ucis și Inchiziția? Nu s-au regăsit nazisții în Supraomul lui Nietzsche? Nu unii autori au devenit filozofi sau antisemiști după cum a bătu vântul schimbării? Cred că, mai degrabă, societățile își aleg și-și merită autorii și textele pe similaritate decât pe complementaritate. De ce? Pentru că suntem tributari modelor, imitației, conformismului. Cineva m-ar putea contracara amintindu-mi ideea acceptată care zice că istoria lumii este istoria ideilor.

Dan ȘALAPA

Râd deci exist

Stăpânul parcarilor

Nimeni nu mai ascultă de nimeni, pare că toată lumea își face de cap, neîngherită, toată lumea fură, înșală și... protestează! Șperțarii și rechini mai mari sau mai mici ai economiei de piață – de la politi-

De acord, dar scriitorii, artiștii nu produc schimbarea, ei o prezintă, o intuiesc, au o sensibilitate aparte pentru mersul lucrurilor. O anticipează. Asta este modul prin care ei o „provoacă”: o văd mai repede. Orice schimbare apare pe un nivel de așteptare al maselor. E logica hegeliană a jocului dintre teză și sinteză. Doar așa elitele pot „convinge” poporul. Ideea orgolului ca motor al istoriei se subsumează acestui model.

Spuneam că, mai degrabă, societățile își aleg autorii și textele pe similaritate decât pe complementaritate. Poate de aceea Eminescu nu se potrivește astăzi. Cine mai are răbdare pentru un autor care propune modelul lui homo universalis? (Să nu uităm că Noica îl credea pe Eminescu „omul deplin al culturii române”). El era mai potrivit crezului comunist al omului „multilaterar dezvoltat” decât omului trendy de azi, adept al culturii fast food și împătimit de formă până la chirurgie plastică. Cine mai are nevoie de identitate și de naționalism în plină globalizare și consumism? De fapt un autor care cheamă la principii, la valori, e un ins greoi care atentează la personalitățile noastre flexibile, în acord cu mersul lumii. Noi cu sensibilitățile noastre de meduză.

În mod normal autorii n-ar trebui să aibă soarta statutelor. E firesc ca unii, de mai mică valoare, să fie trecuți în plan secund, mai ales odată cu trecerea timpului, dar de pe cei importanți ar trebui să se ștergă cu atenție praful. Ei fac parte din colecția cu care o cultură se prezintă. Mai ales dacă aceștia sunt inovatori, mai ales dacă sunt autori de răscrucă. Iar lui Eminescu nu i se poate nega, sub nici o formă, calitatea sa de creator de limbă. Să fim corecți, în brațele gândurilor lui limba română s-a simțit îndrăgostită, din brațele gândurilor lui limba română a ieșit mai frumoasă, mai tânără. Nu mă credeți pe mine? Credeți-l pe Nchița, pe Sorescu, pe Argeșii, pe George Călinescu, pe atâția alți mari. Nu pot crede că toți aceștia s-au înșelat într-atât; că au fost, în așa hal, prizonierii unui context. Petre Țuța care zice că Eminescu este „sumă lirică de voievozi” nu avea nici o favoare de plătit comuniștilor, Petru Creția, eminescolog pasionat, era de o probitate culturală de netăgăduit. Să nu-și fi dat ei seama că Eminescu este supraevaluat? Erau ei printre cei care, înainte de 1989, au parvenit prin Eminescu?

I se contestă azi lui Eminescu nu doar calitatea de prim poet (lucru care recunoaște și greu de stabilit, fără, însă, a-i fi strimbit importanța), dar și adâncimea gândirii filosofice și finețe, justetea analizelor sale gazetărești (în acest sensă dă un contraexemplu „Săptămâna Financiară” din 26 ianuarie 2009, pagina 39, care realizează un colaj din textele jurnalistice eminesciene, cât se poate de actuale din punct de vedere politic-economic). Mai mult, pe linia ziarelor de scandal și a presei noastre avidă de senzațional, de vulgar, de macabru (care vând), se pune accent pe anecdotic și pe elemente de biografie: se scoate în evidență nebulia lui, presupusa asasinare, relația adulterină cu Veronica Micle, xenofobia și antisemitismul său (care să nu uităm erau la modă în epoca sa); dar nu se aplecă decât foarte puțin cu neutralitate axiologică asupra operei sale. Pur și simplu se înlocuiesc niște stereotipuri cu altele.

Există astăzi cam cinci tipuri de relaționare cu Eminescu:

1. sunt cei care au crescut și au trăit, mai ales, sub comuniștii și care, de obicei, nostalgici după controlul social și stabilizarea valorilor, au o raportare idealizantă. Pentru ei Eminescu este important ca simbol național. Ei l-au fetișizat și cât vor trăi, el va rămâne „Luceafărul poeziei românești” și unicul geniu. Pentru ei poetul are grandeurăa unui mit. Criticul literar Marius Chivu („Adevărul”, 15.01.2009, pagina 17) este de părere că această relaționare este, și azi, întreprinsă de delirul patriotard și mediocru al publiciștilor din provincie. „Mitul eminescian - arată acesta - domină autoritar cultura română cu ajutorul miilor de profesori și căzuți în extaz mistic, dar și cu girul Academiei Române”.
2. există o categorie de tineri, nu lipsiți de talent,

emancipați și la curent cu tot ce este actual și la modă în cultura de aici și mai ales, din afară, care fascinați de NU, dau cu pietre, fluieră în biserică și, căutând să-și facă un nume, sparg tot ce are pedesit și contestă tot ce are nume. Pentru aceștia Eminescu este cât se poate de tenant.

3. aici intră acei intelectuali care au prins destul de bine și comunismul, care au prins a-l urî (au în jur de 50 de ani) și care scârbiți de toată lingoșeala, exagerările și obediința acelor vremuri (au încă amintirii foarte vii) sunt preocupati (chiar resentimentari) de dărâmarea oricăror simboluri, statui și altare care mai persistă. Pentru cei mai mulți dintre ei a-l demitiza pe Eminescu înseamnă de fapt a-l arunca la coșul de gunoi al istoriei. Răzbumarea lor este una politică. „Reven- dicat de către toate formele de naționalism (ortodoxism, legionarism, național-ceaușism) și, acum, de Noua Dreaptă, poetul a reușit să fie <<ajustat>> oricărui curent de gândire din ultimul secol” ne arată același critic literar Marius Chivu.

4. cei mai mulți din această categorie sunt născuți după 1989 sau erau puțini ani atunci. Aceștia habar nu au cine este Eminescu. Ar putea fi foarte bine unul dintre maneliștii sau trebuie să fie vreun tip cool cu mașină bengoasă și cu gagicii multe. Oricum trebuie să fi fost băiat de băiat dacă l-au pus așa pe hârtia cea mai tare, ai de 500 de ron. Impresia mea este că această categorie (cea mai numeroasă) este totalmente pe lângă lupta care are loc între cei de la punctul 1 și cei de la 2 și 3. Acest lucru este, după mine, cel mai îngrijorător. Este o situație de tipul: doi se bat și al treilea câștigă. Cum? Simplu; cele două părți își scot ochii, în timp ce cea de-a treia își vede de ignoranța ei care crește și vine, vine, calcă totul în picioare. („Ghimpele de Brașov”, anul 2, nr 38, din 7-13 august 2008, pagina 14, arăta că au apărut bluguri pe care unii, sub numele și în numele lui Eminescu, Creangă, Caragiale aberează și delirează fără plicties.)

5. sunt cei care caută adevărul de la mijloc. Sunt cei care cercetează și scot în evidență ce e peren în opera eminesciană, profitând de această perioadă de libertate și democrație (această perioadă de indiferență la cultură). Defectul lor este discreția, lipsa de expunere.

Vă fac o mărturisire: sunt cumva trist de această uitare a lui Eminescu. Îmi pare că bifăm încă o pierdere. Nu înțeleg dacă, încă, mai este reprezentativ pentru mulți dintre noi, de ce nu-l folosim (periat dacă vreți) ca pe un element identitar? De ce, dacă tot mai are forță de simbol, nu-i creștem puterea coagulatorie? Decât „țara lui Dracula” nu-i mai bine „țara lui Eminescu”? Dacă italienii vin cu Dante, englezii vin cu Shakespeare (pentru care statul englez pompează sume enorme), românul simplu cu cine? Ne permitem să aruncăm un brand cultural în această criză culturală? Nu e suficient că 53,5% dintre elevii români de 15 ani („Jurnal Național”, 19.01.2009, pagina 19) au dificultăți de înțelegere a textelor pe care le citeșc și aceste extrem de puține? (Nu întâmplător M.E. își propune introducerea unor lecturi obligatorii în școală). Pentru noi cei ce am făcut cea mai mare parte din școala înainte de 1989, Eminescu este în background-ul nostru, este numele unei stări speciale. Ne-a dat o dimensionare cosmică a vieții, ne-a influențat reprezentările despre iubire. Practic lanuri de adolescenți au învățat să tibească mestecându-i versurile. Și acum majoritatea dintre noi știm cel puțin un vers eminescian. Tinerii de acum au habar de vreun vers din orice poet? E adevărat că nouă ne-a fost băgat pe gât, că am fost obligați să-l învățăm, dar parcă rezultatul nu-i așa de groaznic, parcă nu am fost chiar abuzati.

Sunt de acord că Eminescu trebuie dezbărit, trebuie umanizat, trebuie arătat în adevăr, departe de idolatrie și de demotorii. El a fost exagerat, ciopărit, umflat și kitschizat de comuniști (și pentru noi ca elevi exista un Eminescu oficial, dar și un Eminescu plăcut, cald, intim; mai ales dacă aveai șansa unui profesor de română pasionat). Eminescu trebuie recuperat și făcut cunoscut pentru că, chiar dacă azi îi contestăm genialitatea, nu pare, totuși, un creator de rând. Punct.

Așa că de ce să mă mai mir de vecinul meu? Să vă spun povestea: un vecin de-al meu de bloc, la două scări distanță, mă vede că parchez, într-o după amiază, în fața... scării lui, și scoate capul pe fereastră spunându-mi franc, în gura mare, să mut mașina de acolo, la... scara mea, dacă nu vreau ca până mâine dimineață să n-o mai găsec acolo... Aluzia este clară, în sensul că dacă nu-i cedez locul în favoarea mașinii lui, parcată ceva mai încolo, dar în locul unde își stabilește el, vecinul, cu de sine putere... locul său, riscam să-mi fie avariata, mașina, sau, mai mult, să n-o mai găsec, să-mi dispară pur și simplu!

Abonamentul la revista SINGUR
nu te lasă singur!

cian la chilipirgiu - înoată în ape nu doar turburi ci și înțesate cu chimicale, așa ca legumele și fructele de piață îndesate cu stimulatori de creștere și alte binefaceri otrăvitoare. În tot acest tablou nevrotic, în care democrația este siluită ca o sodomă abandonată de „peștele” său - plin suprarealism al prostituției moderne! - lumea pare să înnebunească galopant și fără scăpare!

Se incendiază mașini în parcuri, așa cum ne ardeam, altădată, anvelopele, la Lăsata Secului - anvelope în locul buștenilor, că, deh, la oraș lemmul este mai greu de procurat! - se șantajează ordinar, aflăm de răzbumări fățișe, care terorizează populația, induc spaime și angoașe în rândul copiilor, al bătrânilor, în primul rând, golani în haită intră prin spitale sau alte locuri publice și bat în stânga și-n dreapta pentru a-și răcori capetele înfierbântate de conflicte nerezolvate de justiție. Dar, cui îi pasă? Poliția comunitară are program de lucru, personal puțin, salarii mici și execută, de prea multe ori, ordine politice! Poliția cealaltă, poliția fostă miliție cum ar veni, nu are efective suficiente, zice, nici salariile nu-i mai ajung, timp în care șefii ei achiziționează Logan-uri la supra-preț, supra-umflat și hiper-exagerat! În același timp, ofițerime puzderie - și chiar dintre subofițeri - se întrec în deschiderea de

afaceri personale - sub acoperire, bineînțeles - de care se ocupă strașnic, de parcă în poliție n-ar mai fi nimic de lucrat, decât să duci, în lipsă de ocupație, grija afacerilor personale! Sunt ofițeri care au câte două-trei afaceri - deschise pe numele socriilor, părinților, bunicii etc. - și de care se ocupă și ei și nevestele lor folosindu-se și de logica de la locul de muncă, telefoane, în special, și de tot ce se mai poate. Șefii lor sunt indulgenți, că, deh, și ei au, la rândul lor, alte afaceri, că n-or fi ultimii fraieri din sistem! Iar când intru în lumea afacerilor, nu-i așa, mai faci înțelegeri, mai cazi la o învoială, la un compromis. Iar cum lumea afacerilor este populată și cu interlopi, contactul cu ei este aproape inevitabil...

Poliția se incredibilizează. Și nici măcar n-o poți invinovați prea mult, face și ea ce poate în acest peisaj social, în care a te durea în cot de ce-i în jurul tău a devenit un fel de trai, neneacă, pe banii statului! Pe acest fond, în care și palatele din buricul capitalei se ceartă săptămânal, vorba aia, ca la ușa cartului, în condițiile în care fiecare campanie electorală ne relevează politicieni ce măsluiesc urmele și cumpără voturi pe salam și pungi de orez, tentația de a-ți face dreptate singur a răsarit ca o ciupercă firească, după această ploaie de nevolnicii...

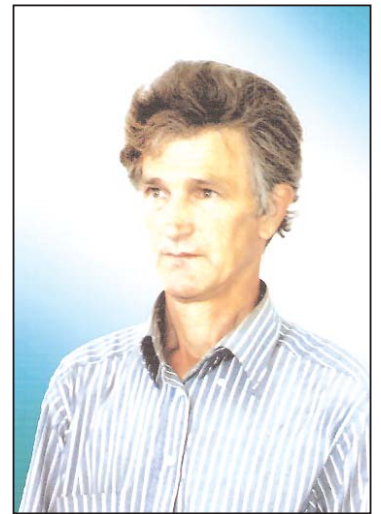
- rubrică-document -

Andrei MOLDOVAN

guenida
 Obişnuinta moare greu guenida
 iar la morgă se distică
 mereu de două ori
 prima dată la masa de seară
 cu lumânări piscoturi sampanie ce vrei tu
 o frumoasă goale și abrabile întinse pe masă
 timpul și epifaniile lui
 a doua oară se întâmplă mai în liniște
 la masa de seară o lumină mică
 abia văzută din goale
 aburul luminii al plantelor
 se ridică de parcă eu și dublul meu am fi egali
 unul și același exilați în pământ fiind pământ
 de parcă ar fi penurie de morți pe lumea asta guenida
 de parcă ai mai moartea
 care nu mai ajută la nimic
 fiindcă vorbete
 de una singură

Andrei Moldovan

Constantin Predescu- NEACȘU

Vis și întâmplare

Pare vis, dar e întâmplare
 E real și vezi oricând,
 Vietii i-am promis să-nving,
 Traiul este încestare,
 Greului, răzbești muncind,
 Urii s-o îneci... iubind,
 Răului să-i spui: iertare!
 Iară binelui... favoare.

Constantin Predescu-Neacșu

Liviu-Florian JIANU

Nicio nenorocire nu vine singură pe lume.

Prima nenorocire, eveniment regretabil, cu consecințe nefaste, dezastruoase, pe termen lung, asupra tuturor pământurilor, o reprezintă moartea prematură a celei mai iubite pisici de la Casa Albă. Aflată la o vârstă respectabilă, venerabila pisică Americană, nobil exponent al celei mai avansate civilizații a Terrei, a suferit în urma unei boli nemiloase, din cauza complicațiilor cardiace. Națiunile lumii, îndoliate până la lacrimi, își ex-

Națiuni, fiți bărbate!

primă și cu această ocaziune adeviziunea cu marea națiune Americană, și speră ca aceasta să depășească, plină de curaj, și eroism, ca întotdeauna, greua încercare la care a fost supusă.

Nu a fost de ajuns pentru încercatele suferințe și inimi ale celor 6 miliarde și mai bine de oameni ai zilele noastre! Nici nu s-au stins bine ecurile primei nenorociri, nici nu s-au șters lacrimile care nu se vor opri niciodată, și iată că în Israel, Federația de fotbal a anulat toate meciurile din cauza războiului din Fâșia Gaza. De această dată, dieii au exagerat! Nu este cu puțință! Această suită de două nenorociri, moartea unei pisici, dar ce pisică unică, și anularea unor meciuri de fotbal în Țara Sfântă, dar ce meciuri de fotbal unice, nu

numai că întrece cu asupra de măsură toate dezastrelor care s-au întâmplat, și se vor mai putea întâmpla, vreodată, dar, de bună seamă, reprezintă mai mult decât poate duce în spate, în infinitatea lui, însuși Universul care rabdă aceste grozăvii, și tace! Totuși, e prea mult, orișicât ar spune optimiștii că nu se poate!

În semn de protest față de soartă, federațiile de înțelepciune ale întregii lumi, și toate asociațiile de protecție ale drepturilor oamenilor, de pe mapamond, au declarat abia începutul anului 2009, drept an de protest împotriva persecuțiilor destinului!

Dumnezeu, dacă există, să ne ierte, că de protegit, nu mai poate!

Poet în 2009

Ana ZEGREAN

se agată cântecul
în copac
lutul frământă
visul de mâine

din coapsa dimineții
clopotul respiră verde

îngenuncheat în memorie
firul de iarbă
își spală rugina
în bobul de rouă

mi-am pierdut ochii
în inima pietrei
o umbră grea
cât pământul ...

tăcerea strivește
sufletul orb

păsări schiloade
caută memoria oglinzii

în puțuri secate
timpul
fixează aripi
în pironul uitării

crește limba vuperei
în scutecul mugurelui
drumul întorcării
arde punți închipuie

adevărul
trece prin colții fiarei

un câmp de maci
rostogolit în carne
frământă pâinea zilei
și truda nesomnului

dafinii întunecă
umbre ...
visul cenușii
se coclește în gură

un fulger
a ucis piatra
sub tălpile mele

doar o zdreanță de cer
a rămas agățată
în spiniu privirii

se prăbușesc mănăstiri ...
deșertul tăcerii
întinde pecinginea

corbi își ascut privirea
pe spatele mistreților
limbi străambe
ard crucea răstignirii

Subredacția Bistrița ♦ Proză ♦ Subredacția Bistrița ♦ Proză ♦ Subredacția Bistrița ♦ Proză

Dansind cu viermii
pentru Silvia

În acea zi am fost la pescuit cu Ciment. Numai eu cu el. Ciment e un ciine recuperat de lângă o betonieră, un maidanez dintre cei care știu să fie fideli și recunosători chiar dacă arată ca dracu și nu au nici o identitate. Așadar eu cu el...

Potrivii erau viemușii, pentru că era o zi rece și viermii rezistă bine la temperaturi joase. Îi pui în cârlig, acolo unde o rimă ar amorzi din prima și dai de două trei ori și mai târziu, când îi iei în palmă, încă mai mișcă. Mare putere au viermii în trupul lor micuș și orb!

Am prins trei clenți pe care i-am aruncat înapoi în apă așteptând peștele cel mare și mă tot uitam la mișcarea vioaie și continuă a viermilor în cutia pe care o tineam deschisă lângă cioată. Păreau că dansează la nesfârșit în tr-o gură neagră, deschisă rotund... Hm, cum nu se mai satură gura aceea de înfulecat, cum stă ea mereu deschisă și nesătulă... Hm...

Apărută de nicăieri o rață a rupt în cascade lumina vadului sfîrșind cercuri și valuri mărunte... După un mic ritual și-a luat zborul fiifind sonor pe deasupra stufului...

Riul s-a liniștit treptat și pe apă a început să curgă cuvîntul apă.

După o lungă indiferență și câteva țigări stinse în nămolul de pe mal, pluta s-a scufundat brusc și adinc. S-a agățat unul de vreo trei kile și m-am străduțit să îl scot afară cu pricepere dar nailonul s-a rupt și l-am văzut cum o ia de-a lungul rîului cu pluta și toată montura mea. Așa un sentiment de neputință și zădărnice...

Pe durata travaliului, sau a drilului - cum spun pescarii vechi - am dat peste cutie și am răsturnat viermii "Ce ușor e să îi cretin, mi-am spus și cite întimplări te așteaptă..."

Cu multă migală am adunat dansatorii în cutia lor, prilej să îi simt în podul palmei sau cum încearcă să treacă printre degetele unite... apoi mi-am strîns sculele și am pus cutia cu viermi în buzunar.

Gîndul la ea era ca o funie care îmi tot trecea peste creier făcînd un șanț adînc. Apoi prezența ei ajunsese să îmi fie ca și cea a unei sticle de juică. Era deajuns să i se ia dopul, să deschidă gura și se declanșa același miros tare și grețos, același discurs găunos, care te atrăgea irepresibil în mrejele lui pentru că lupta cu femeile se termină mereu - ca și lupta cu diavolul - în pat... O prezență etilică și acaparatoare care își folosea mintea în întregime pentru a purta pe cei de lângă ea ca pe niște păpușe pe ațe. Cu cît o prețuia mai mult cu atît ajungea de risul ei și țînta pedepselor draconice. Ea își cunoștea această putere și o folosea de cite ori putea în numele iubirii pentru mine care era - de fapt - o altă formă de distracție cu ceilalți. Eram în punctul acela fragil și tăios în care nu mai puteam trăi fără ea și era insuportabilă viața cu ea. Ea rîdea de toate acestea și mergea înainte ca un cuțit în apă.

O ceață joasă plutea pe deasupra rîului. Stuful înalt ascundea malurile. Cîte o pasăre mică bătea din aripi lovind frunzele uscate, sfîrșind sunetele toamnei. Simțeam că de aici încolo va fi mereu toamnă și...

Dumnezeu și Recesiunea îmi aduseră de curînd în preajmă foștii prieteni plecați prin țări străine care - îmbrăcați în hainele trădării - se întorceau ca dușmani. Viața mea devenise oarecum mai plină, dacă a umple ceva cu gunoi se chemă plin. Așadar printre ei și fosta mea iubă care acum revenise în țară pentru a se căsători cu un prieten comun care o pîndise și aici și acolo pînă i-a obținut favorurile. Departe,

CE ȘI CUM

"Lucaefărul" este cel mai lung poem de dragoste

Academia Recordurilor Mondiale (World Records Academy) a anunțat că a omologat "Lucaefărul" lui Mihai Eminescu drept cel mai lung poem de dragoste, cu 98 de strofe.

Pe site-ul oficial al World Records Academy se scrie că poezia lui Eminescu "poate fi descrisă simplu (ca pentru generația You Tube de astăzi) ca o combinație între <<Pe aripile vîntului>>, datorită caracterului romantic, <<Star Trek>>, pentru elementele de science fiction, și <<Love Story>>". În baza acestor argumente, cei de la World Records

Alexandru
UIUIU

acolo... fără mine, fără posibilitatea de a-mi apăra iubirea... Hm... lumea... oamenii... peștii... viermii...

Mergînd pe drumeagul care însoțea malul am fost ajuns din urmă de o căruță și am fost nevoit să intru în stof ca să îi fac loc. Cînd a ajuns în dreptul meu căruțașul a oprit cu un „Hoooo...!!!” sonor calul și a întors spre mine o față îmbătrînită, nerasă, cu ochii acoperiți de umbra borului rotund al pălăriei. „Nu știi la ce oră trece astăzi moartea prin oraș?” m-a întrebat cu o voce răgușită. Nici nu am apucat bine să ridic din umeri, mirat și contrariat de așa întrebare că el a pornit mai departe pierzîndu-se după curbă, sub răchizițele boltite. Ciment a fugit o vreme după el apoi s-a întors la mine ca pentru a-mi spune că nu era nu știu ce de capul lui...

Am ajuns în drumul mare și după ce am așteptat o vreme am oprit o mașină de ocazie și am luat-o spre casă. Pe Ciment l-am lăsat în curtea Fabricii de Piine de la marginea orașului pentru că în seara aceea aveam treabă. Fosta mea iubită se mărita și m-a invitat și pe mine să îi fiu alături. Mi-am zis că o să mă duc...

La început am trăit într-un glob de aur. Taina sporea iubirea și gesturile noastre nu mai continuau spre ceilalți ca și cele din icoane. Avea geniul prezenței. Sîmpla ei prezență înducea magia și transforma derizoriul în detaliu semnificativ. Pe atunci îi spuneam Regina Păpădiilor, a celor fragede și amare, primele flori ale primăverii...

Apoi ea, cu ajutorul prietenilor a transformat globul de aur într-un balon de săpun. S-au reflectat cu toții în el pînă cînd l-au spart... și în locul rămas au început să danseze cîțiva, apoi mai mulți, apoi tot mai mulți... Nevoia de altceva, curiozitatea de a căuta după ce ai găsit, atingerile, privirile, ieșirile, lumea multă, diversă... Diversitatea! Pînă la urmă unul singur... Altul...

Erau toți acolo îmbrăcați scortșos, ca niște copii care se joacă de oameni mari și ea... ea... albă, albă ca zăpada de pe buzele cămiilor care se străbat întinsele deșerturi... Ea strălucea în mijlocul lor împărțind o față luminoasă care se spargea în cioburi holografice. În curtea restaurantului, pe terasa din fața intrării se răspindea imaginea ei spartă într-o sută de invitați.

Prins de solemnitatea și falsul adunării am simțit nevoia să îmi aranjez gulerul și mi-am dus mîna la gît ca să îmi dau seama că nu aveam pe mine decît același tricou kaki cu care am fost la țică. M-am calmat și mi-am zis că este încă prea devreme să intru printre ei ca să îi prezint omagiile așa că m-am îndreptat spre un bar din apropiere.

Într-o vreme am avut cu ea un proiect - trăiam pe atunci în globul de aur: să intrăm în fiecare bar, să mergem pe fiecare terasă din oraș și să ne săruiem în public, să împărțim lumina noastră printre mesenii oroșiți. Am fost și La Pescarul, barul spurc de mî îndreptat și acolo nimeni nu ne-a băgat în seamă. Pescarii sînt un fel de oameni...

Am tras cîteva beri, am ascultat ceva povești despre ce și unde trage, cu ce se dă la morunaș și cu ce se prinde în acea săptămînă somn și știuca, am schimbat ceva păreri cu oa

meni pe care nu părea că îi interesează altceva decît ceea ce se întîmplă la maximum zece pași și cînd am crezut eu că e vremea dansului m-am ridicat ca să fac o sută de pași. Ultimul lucru pe care vroiam să îl fac cu ea era să dansez... Așa mi s-a părut mie că...

Avea geniul muzicii. Mîntile îi stăteau la un loc cît stă un sunet în ureche sau cel mult cît stă o melodie în minte. Îmi plăcea că era ca apa. Mai rece la munte, mai caldă la mare, risipită în cascadele risului, întinsă lenes în clipele meditației, ogîndînd cerul în secundele de fericire, suțită în meandre la greu și rupînd malurile la furie... Oare de ce m-a iubit de-a lungul vieții mele? Cine să aștepte așa ceva?! Pe cine să intereseze așa ceva?! Ce e mai de preț decît...? Hm... Unde se oprește o apă?

Am dansat cu ea învelit în faldurile rochiei albe în care mă adînceam ca în spuma unui val ce mă trăgea tot mai aproape, tot mai aproape... Legănarea armonioasă, atingerile cunoscute, capul plecat într-o parte, privirea caldă, dragă... Mătasea foșnea asemenea frunzelor toamnice și vaoleurile se unduiau diafan, diademele fulgerau în așchii de lumină... Danțele și parfumul mă confundau în uitare și iertare și vîrtejul mă absorbea treptat făcîndu-mă să îmi potriveș pașii tot mai aproape de ai ei astfel încît la un moment dat am simțit cum soldul meu îi atinge ei mijlocul și în căldura creată acolo am văzut dintr-o dată pornind forțata viermilor pe care îi uitaser în cutia din buzunar. Gura neagră se deschisese și viermii urcau harnici pe mîinile noastre și sclipeau împreună cu bijuteriile ei, îi umpleau părul și îi mîncau rujul de pe buze, îi intrau în nări și îi brăzdau fruntea... Se cățărău pe colierul de la gît, urcau cu strădanii pe clavicule, îi brăzdau umerii goi, dădeau viață cereșorilor care mișcau energetic, descriau suvițe tremurătoare pe părul savant coafat, se întreceau să acopere diadema de pe frunte...

Ca niște soldați imbatabili cucureau imaginea miresei și cînd i-am văzut sclipîndu-i în ochi, am știut... am știut... am știut că eu sînt Pescarul.

Am întreprins dansul, am părăsit încăperea și m-am adîncit în noapte hotărît să mă întorc la locul în care am pescuit în acea dimineață.

Mi-am luat bicicleta și am făcut zece kilometri fără să ating pămîntul. Zburam urmat de Ciment pe care l-am luat de mator și tovarăș.

Ajuns la rîu, încă gîfînd, am anunțat viermii și am auzit ropotul ca de ploaie al apei la cîderea lor împărășiată.

Ultimul lucru pe care l-am simțit în acea zi - poate și primul - a fost cum întunericul se lovește de întuneric în locul în care a scăpat peștele cel mare.

Cleopatrei Stratan (primul artist din lume care a susținut un concert, la vârsta de trei ani).

World Record Academy, fondată în SUA, se prezintă ca fiind principala organizație mondială care atestă stabilirea unor recorduri mondiale. Potrivit organizației, performanțele omologate ca recorduri sunt selectate de un comitet internațional format din foști sportivi, ziariști și reprezentanți ai unor instituții guvernamentale. World Record Academy este membru al National Geographic Society și are printre partenerii săi companiile Google, YouTube și Amazon.

World Record Academy nu are nicio legătură cu Guinness World Records, care a lansat, în 1955, faimoasa Carte a Recordurilor, publicată în prezent în peste 100 de țări. Cei de la Guinness World Records se recomandă, la rândul lor, ca fiind autoritatea mondială recunoscută pentru omologarea recordurilor mondiale.

Subredacția Brașov ♦ Eseu ♦ Subredacția Brașov ♦ Poem ♦ Subredacția Brașov ♦ Eseu

„Chipul neștiut al lui Iisus”

- fantezie și note în răspăr -

Răzvan
BĂRLĂ

Ziarul „Săptămăna Financiară”, din data de 26 ianuarie 2009, a apărut însoțit de volumul „Chipul neștiut al lui Iisus”, un best-seller internațional (ni se spune) cu un titlu exploziv, care nu face altceva decât să încerce să demistifice jurnalistic-cvasi-științific personalitatea celui care de aproape două milenii continuă să scandalizeze opinia publică (și nu numai...). O carte care, după opinia mea, se înscrie în linia ficțional-pseudo-științifico-conspirativă inspirată de *Codul lui Da Vinci* și continuată de documentare gen *Zeitgeist* (respectiv, prima parte a filmului), mănâncând firmiturile care cad de la masa stăpânului Dan Brown.

În mod logic, dacă se postulează ideea unui chip neștiut al lui Iisus, trebuie să existe și un chip „știut” al lui Iisus. Însă, întrebarea pe care mi-o pun, undeva în subsidiar, este ce poate să reprezinte cunoștințele despre Iisus (chipul știut) ale cititorului român de literatură de tipul enunțat mai sus, în condițiile în care studiile de specialitate, care au ca tematică persoana lui Iisus (unele dintre ele extrem de bine documentate; și dau doar câteva nume de autori mari ai unor astfel de studii: Jaroslav Pelikan, Joachim Jeremias ș.a.m.d.), în mod sigur nu fac parte din grila de lecturi ale sus-numitului. Dacă mi-aș permite să refac imaginar cantitatea și calitatea literaturii digerate, precum și portretul potențialului cititor român – achiziționar, cu bună intenție, al unui volum de tipul „Chipul neștiut al lui Iisus”, aș propune o persoană de vârstă medie, cultivată în spiritul filozofiei marxist-leniniste; după '89, citește lucrarea *Cei șapte ani apocaliptici* (Ion Țugu), precum și publicații de tipul *Paranormal*, *Dracula* etc. savurate în mijloacele de transport în comun cu care se deplasează spre locul de muncă, încet-încet achiziționează sau împrumută titlurile ale editurilor *Miracol*, *Mix* și, parțial, *Herald* și *Teora*, la care adaugă cu aviditate ziarul *Lumea misterelor*; *Cosmos* ș.a., când e lună plină își purifică cristalele de cuarț cumpărate de la consignație în apă cu sare, aceasta, ca să nu mai pun la socoteală faptul că se catarhizează uneori pe sine folosind un ritual cu tămâie de

paciuli, învățat de prin *Dracula*... iată cititorul ideal al unei lucrări de genul „Chipul neștiut al lui Iisus”: cultivat (poate oricând să-ți dea citate din *contele Incapuciato*, Pavel Coruț și Bivolaru, a citit *Codul lui Da Vinci* și a văzut de câteva ori filmul, știe că se trage din neamul marilor învățați daci, din ținutul cărora a izvorât cultura universală, dar care frământau lutul pentru oale ca pe o plăcintă poale-n brâu înainte de cucerirea romană – nu cunoșteau roata olarului –, urmărește emisiunea *Codul lui Oreste*...), spiritualizat, umblat pe la ședințe Yoga și conferințe neo-gnostice inspirate de cărțile lui Samael Aun Weor... ce mai încolo-încoace, un connaisseur... În aceste condiții prezumtive, continui să mă întreb cum trebuie să se fi configurat chipul „știut” al lui Iisus în spațiul mental al unui astfel de personaj, pentru a-și putea întregi perspectiva cu fulminantele revelații „neștiute” ale cărții care însoțește prestigiosul ziar de business.

Dincolo de pe-jumătate-gluma pe care mi-am permis-o mai sus, aș dori totuși, într-un spirit mai științific, să semnalizez carențele grave ale volumului „Chipul neștiut al lui Iisus” în ceea ce privește partea a doua a sa (Enigma pergamentelor de la Qumran); secțiune în care veleitaur autor Mariano Fernández Urresti se face omul unei singure cărți (și timeo hominem unius libri) *Înșelătoria Suburilor de la Marea Moartă* (la rândul ei lucrată la nivel de ageamii de ziaristiții Michael Baigent și Richard Leigh), citând masiv din această lucrare, care susține că ipoteza Qumran-eseniană ar fi produsul finit al unei conspirații a Vaticanului destinate să oculteze anumite dovezi periculoase pentru lumea tradițională creștină (din punctul lor de vedere, ipoteza Qumran-eseniană a fost elaborată pentru a separa conținutul literar al grețurilor – atât cronologic cât și teologic – de începuturile creștinismului), bazându-se pe faptul că echipa de cercetători care a deținut monopolul asupra manuscriselor de la Marea Moartă a fost majoritar catolică.

Atât Baigent și Leigh, cât și Urresti care îi urmează servil fără a consulta imensa literatură de calitate, scrisă pe tema Qumran, uită faptul că elemente importante ale ipotezei amintite mai sus provin de la cercetători din afara echipei catolice. O să numesc unul dintre ei: Geza Vermes, de altfel un evreu fervent!!! Iar, în al doilea rând, echipa internațională de cercetători era compusă în special din membri prestigioși ai faimoasei École Biblique, instituție a cărei publicații (*Revue Biblique*) găzduiește în paginile sale opinii dintre cele mai diferite – puternic fundamentate științific – asupra aspectelor importante din Scriptură, perioada intertestamentară și creștinismul timpuriu, indiferent de convingerile religioase ale autorilor. Toate acestea, pentru a nu mai adăuga că cele mai multe ipoteze contrare celei Qumran-eseniene provin de la cercetători romano-catolici.

Dar cititorul nostru, postulat mai sus, știe că doar el poate decide cine are dreptate, și apoi, ziarul spune și aduce adevărul. În consecință, urez lectură plăcută tuturor celor care posedă volumul care spune pe bune adevărul adevărat.

Poet în 2009

Chris TĂNĂSESCU

Curriculum vitae novae

Așa, zicea antrenorul, să scrii este ca și cum ai încerca să te rogi în locuri a glomerate: treci încet prin tot amalgamul de liniști, fără să știi, și-ncerci să te-ntorci într-un cerc. Zăbovește – cel mai îmbulzit loc e pustiu. Da, dar de-aici se extrage petrolul lui Passolini. Se poate, însă el spunea că omul e mai prejos de toate lucrurile și ființele – și faptul că nu acceptă acest lucru e chiar dovada că așa este. Minți. Ba nu, așa e, da, e, da' nu el a spus. Nu contează, continuă-ți exercițiul. Mai bine mi-ai împrumuta niște bani: pușcuți-ia luna-n nisip –

o gălmă. Apoi am lăsat telescopul și am intrat înapoi în casă (corul de la TV: ușori unși cu usturoi, etc.): mă simt singur ca dracul încercând să-și muște singur beregata – gata, mi-am tras eu teapa, acum doar aștept să mi se caște din venă până-n creier, că-i en gros sângele. Îngropat la benzinărie, am un gram.

În fine, n-am ce zice, vorba lui Paz, /omul e singura ființă care știe /că e singură. Așa-i, mai toarnă-mi și mie /vin. Eu prefer poetul ăla român /care dădea o definiție re /curentă – timpul se-învinge numai ră /mânând mult timp cu altă persoană. Stai, [atunci cu mine, în mai puțin de-un ceas,] /e gata și turta! Știi ce m-am gândit, /eu oricum am început să semăn /cu tine, mai puțin la sex, da, bună! /așa că puteam sta în bucătărie /să ne privim în ochi, mai întâi încet, /cumva pe furis; apoi intens, ca-nt-o vrie /a venericului. Bun, s-aprind atunci lumina.

Garsonieră, singur, gust de zgură

Omul iradiază duh care îi încălzește pe ceilalți și le dă siguranța că nu sunt singuri...

Cam, într-un fel, lăsasem totul baltă, /nu mai ieșeam deloc decât după țigări /și bere când mai păcăleam vreun chioșcar, pe buletin, /aveam un pat tambal pe care stăteam /zi și noapte, printre boarfe, cărți /umflate de ce se vârsase pe ele, și tele /comenzi – TV, CD și-un video de-al lui paz /vante chioru'. Iar pe jos conserve goale /din care dădeau chistoacele pe-afară, tone /de scrum și cutii de bergenberg, bleah!, /ciorapi lipiți de parchet și chiloți șomoioi. /Nu mai știam ce zi e; și puteam. /Habar n-am cum puteai să te culci cu mine. /Asta era – te-avzârleai într-un șant cu căcat.

În grădinița cu bere de lângă bloc, cocălarii jucau table. Tremuram de foame da' nu voiam să mă dau la o parte, că-nsemna că nu mai beau bere gratis. Când s-au ridicat doi să mi-o tragă-n goarnă am scăpat vreo doi stropi de pișat în chiloți – oricum eram jeg și zoaie. Cred că râdeau, doar, de mine, da' și eu le scuipam în beri pe neve. Da' ei nu, eu da, știam să mă zgribulesc de cald, și seara să-ncep să mă zgâlțân din țâțâni, fără să știu de-unde tremur, s-ajung să nu pot înghiți, nici măcar în sec, să zac de frici, să-mi frec inima-n gol, de creier să m-ascund singur.

Nu știa nimeni cum îmi lipeam/gura de gresii, în baie, noaptea, fără /s-aprind becul, nu mă vedea cum luam /caloriferul rece-n brațe ca-n /Acosmei, cum mă strecur în pat pe lângă /trupul meu puhav, mereu ghiorțând de bere /trezit, treaz brusc, doar eu îmi mângâiam /chistoacele stinse-n urechi: îmi dădeam pace.

Baubec IZZET

Gânduri disparate II

Ploaia de afară curge-n cenușiu
Ziduri de piatră am ridicat,
Mi-e zborul pustiu, mi-e sufletul pustiu
Iubito de ce ți-e cântecul sărat?

E o caravană în minte de gânduri,
Zgribulită e suflarea mea de moarte,
Aș vrea o întâlnire sub pământuri,
Astăzi e o zi de 'posibil', 'se poate'.

Prietenii mă plictisesc,
Un pahar de vin, savuros la tristețe,
Știu că undeva e-ngropat un zeu,
-Tată dă-mi o coajă albă cu povețe!

Cine n-ar mai plânge și n-ar mai suspina,
Tu vezi iubito inelul ce mă strânge?
Spune-mi de Manole dar spune-mi și de Ana.
Curând, voi clădi în vânt, un cânt de sânge.

CE ȘI CUM

Cine mai poate salva statul?

Publicația *Profil* se întreabă retoric dacă "Este Austria amenințată de faliment?" și arată că statele din Europa de Est, printre care și România, trag țara în jos, întrucât băncile austriece nu pot susține singure pierderile filialelor de acolo, iar statul ar fi nevoit să intervină. În acest caz, nu ar fi oare statul suprasolicitat, mai ales în condițiile în care puterea euro este volatilă?, se întreaba *Profil*.

În ziua de astăzi, scrie publicația austriacă, băncile au devenit beneficiare de ajutor social. "Sper să nu se ajungă la situația în care băncile ar trebui să fie preluate de stat, dar nu pot exclude această variantă", a declarat cancelarul Werner Faymann.

"Statul este nevoit să își salveze băncile, pentru că fără acestea s-ar dezintegra întreg sistemul economic, dar cine mai poate salva statul?!", comentează *Profil*.

Poet în 2009

Mihaela BĂBUȘANU

Relație

Cuvintele tale acide îmi decarnau inocența, peste cupele de șampanie zăpezile de noroi îmi spulberau dorințele

Melancolie

În fiecare zi mi-e dor de tine; zilele se risipesc grăbite pe gresia bucatăriei mele, spre uitare, îmi umplu ibricul de cafea: din zațul acela dens se mai înalță speranță.

Iarna în doi

Cad fulgii umezi, soarele-și tocește măreția peste trupurile noastre; ochii-mi strălucesc evident, brațul tău puternic schițează pentru mine un fel de poezie.

Tu erai

Disperarea alerga despuiață prin amintirile mele când te-am chemat să-mi instalezi liniștea în loc de sonerie.

Fostul

Iubitul rămâne un teanc de amintiri; a venit vremea arhivării și nu știu ce opis să respect

Mai-tei

Parfumul de tei înfierbântând ibricul - păianjeni de somn.

Ex

Dogoare stinsă - Doar chipul din oglindă Păstrat în ramă.

Culme

A sosit clipa - Anii mei în oglindă Mai mulți la număr.

Remember

Rafale de vânt - Părul atins de tine Solitar, albund.

Abonamentul la revista SINGUR nu te lasă singur!

Subredacția București ♦ Restituire ♦ Subredacția București ♦ Restituire ♦ Subredacția București ♦ Restituire

**Dialog cu torționarul
Franț Țandără**

(Dialogul este real și a fost difuzat cu tot cu imagini pe unul din posturile TV naționale. Bucățile cu litere îngroșate reprezintă interpelările lui Fabian Anton)

– Domnule Țandără*, atunci când ne-ați primit în locuința dumneavoastră din Giurgiu mi-ați spus un lucru pe care nu mă așteptam să-l aud. Ați spus dumneavoastră că vă bucurați faptul că vin tinerii aici, acasă, ca să aștepte, să vă întrebe tot soiul de lucruri...

– Foarte mult mă bucură.

– Perfect. Pentru toți cei care nu vă cunosc și pentru cei care nu v-au citit cartea, v-aș ruga, pentru început, să ne spuneți câteva cuvinte despre dumneavoastră.

Așadar, cine sunteți? Când v-ați născut?

– În 1930, în februarie. Am împlinit 72 de ani pe 22 februarie. M-am născut într-o familie decăzută, cum se spune acum. Am crescut prost, needucat... După ce s-a destrămat familia mea, nu m-a luat nici mama, nici tata, și neavând încotro am mers la regiment.

– Părînți dumneavoastră divorțaseră?

– Da. S-au despărțit, iar eu am ajuns

la regiment, copil de trupă. Asta s-a întâmplat prin 1941-1942, în timpul războiului. Războiul era în toi atunci. La regiment am dus-o foarte bine dar, bineînțeles, nu la fel cum aș fi dus-o alături de mama sau de tata. Era greu. Te culca odată cu toată trupa, când suna stingerea, la ora 21, iar la 5 dimineața se dădea deșteptarea. Cu timpul însă m-am obișnuit cu viața asta de cazarmă. Problemele pentru mine au început atunci când s-a terminat războiul, căci regimentele și diviziile s-au contopit. Atunci pe noi, copiii de trupă, ne-au aruncat cere încotro, pe la meserii, pe mai știu eu unde... Eu am apucat să plec la Tirgoviște unde mi-am început cariera de politician comunist, de tânăr comunist.

– Dar cum a început cariera asta? Așa, deodată, ați ajuns în Tirgoviște și ați devenit politician comunist?

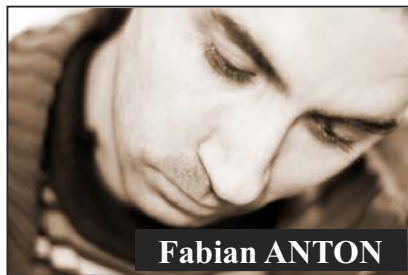
– E o poveste mai lungă. Totul a pornit de la Bizim Ion. Asta era un moldovean despre care se șunea că era rudă cu Gheorghe Apostol. Nu știu dacă era și adevărată povestea asta, dar așa se vorbea, chiar el pretindea că este rudă cu Apostol. Bizim se ocupa cu UTC-ul acolo, în Tirgoviște. Eu am fost trimis inițial la Arsenalul Armatei. Dar Arsenalul Armatei din Tirgoviște s-a transformat apoi în Școala de meserii a CFR-ului. A fost deci preluat de CFR și, în loc să facem tunuri, s-a reparat tunuri, lucram vagoane CFR. Eu n-am apucat nici d-alea să fac pentru că am luat-o pe partea asta cu cariera politică. M-a luat Bizim așa pe lângă el, mai erau vreo doi-trei și am făcut organizații. Umblam toată ziua prin oraș, prin Tirgoviște. Ei, și așa, tânăr fiind, m-a pus necurat să fur niște cearceafuri. Prins fiind, nu m-a mai iertat conducerea. Trebuie să știți însă că pe atunci, prin 1945, nu era cine știu ce organizare comunistă, nu era toată lumea comunistă. Cum m-au prins, m-au luat la ochi și mi-au pus gînd rău. M-au exmatriculat din școală așa că a trebuit să plec de acolo. Așa că mi-am făcut bagajele și am plecat din Tirgoviște, am revenit în Giurgiu. Înșă, înainte să plec, Bizim mi-a spus ce am de făcut când vin în oraș: să caut Partidul Comunist. Dar de unde dracu' să găsești Partidul Comunist în Giurgiu? Pe vremea aia nu era. Era un Partid Socialist, de comunistii nici nu se vorbea pe atunci în oraș. Era Frontul Plugarilor, Partidul Socialist, Partidul Social-Democrat... Erau toți grupați la un loc și, printre ei, erau și comunistii. Dar nu avea o firmă, ceva gen „Partidul Comunist”.

Era doar Partidul Socialist și cel Social-Democrat. Cam ca acum, cu PSD-ul. Pe atunci era Frontul Național Democrat, acum am avut Frontul Salvării Naționale... Sînt niște chestii de te doare capul... Pe mine mă șocșează treaba asta că mi-ai spus că eu acum 50 de ani și știu cum a început totul...

– Dar acum sînt democrații...

– Păi și atunci tot „democrații” erau.

Asteci era Frontul Național Democrat, acum este Partidul Social Democrat. Să nu-l uitați însă pe Voitec, care era un social-democrat ce stătea alături chiar de Ceaușescu... Dumeata nu știi, dar uite ce se șunea pe atunci, ce slogan era: șunea că s-a dus coana Leana cu Voitec și cu Ceaușescu să cumpere din halele Obor trei căpățini de porc. Și au văzut că trei căpățini de porc aveau trei prețuri diferite. La Leana s-a sesizat și a întrebat de ce a e este mai ieftină, de ce diferă prețurile. Iar măcelarul i-a răspuns lui Ceaușescu: „Tovarășe Prim-Secretar, a dumneavoastră are limbă, dar n-are creier. A tovarășului Voitec are creier, dar n-are

Fabian ANTON

limbă. Iar a tovarășei Elena n-are nici limbă, n-are nici creier!” Asta era deci treaba...

Voitec era acolo ca un manechin, doar să arate că el este social-democrat. Și am ajuns acolo, la social-democrați. Acum fac o paranteză: semnătură pe grațierea mea din închisoare este dată de Sadoveanu, Sadoveanu... un mare poet.

Mi-a plăcut și îmi place tot ce a scris. Dar nu ca om politic, că și el a activat chiar dacă nu a avut carnet de membru de partid. Dacă este vorba așa, carnet de membru n-am avut nici eu.

Dar am activat, făceam totul pentru comunisti. Dacă mă întreba cineva șuneam: „Carnetul meu e în inimă!” Așa șuneam la toți! Și am lucrat ferm convins pentru ei, să știți. Nu pot să mă dau în lături, să spun că n-am fost comunist!

– Haideti atunci să revenim... Ați revenit în Giurgiu și ați căutat Partidul Comunist...

– Da. Păi la ei mi-am găsit adăpost. În Giurgiu mi-am găsit de lucru la C.F.R., acolo m-a plasat. Era un picșer, Heiselhoff îi șunea, era neamț, care nu vroia să mă primească, știa că sînt trimis de comunisti. Și am început să lucrez la C.F.R., unde mă trimiteau. Eu eram slab pe atunci, distrofic, n-am fost niciodată gras. Mă puneau să lucrez la traverse, și așa slab cum eram, luam traversa în spinare...

Că ei mi-au spus: „Stai acolo vreo două-trei săptămîni, pînă îți reglăm noi situația...”

Și au reglat-o că, după scurt timp, am ajuns să muncesc la Sindicat. Nu mai lucram la traverse, eram scos din producție și pus să duc corespondență colo-colo... Asta pînă cînd a ajuns în oraș Pavel Ștefan, care era prim-secretar, iar eu am ajuns cînele lui credincios.

– Cam în ce an era asta?

– Cred că prin toamna lui 1946, după alegeri. Pavel Ștefan era gălățean și era căsătorit cu o ploieșteancă, Elena Pavel, care stătea pe la Doftana. Nu era un tip cine știe ce, cred că a fost promovată datorită nevastei-sii (că apoi a fost avansat la București, a ajuns ministru, ulterior a ajuns și în Comitetul Central).

Dar ca meserie de bază era inginer, că nu era mare lucru pentru Partid să le dea asta o diplomă, o licență... Ei, și în Giurgiu, cînd a venit el, erau tot soiul de comunisti, de vreo 30-40 de ani, mai mari decît mine. Dar eu am activat mai mult ca oricare dintre ei. Am activat cu credință și cu suflet!

– Ce anume făceați mai exact?

– Un soi de spion eram. Îi raportam lui Pavel Ștefan tot ce se întîmpla în instituții, pe unde se complota... Și așteptam și eu promovarea, că îmi promiteau că prin 1949-1950 o să merg la Moscova. Dar n-am mai apucat, că s-a întîmplat nenorocirea cu tata. L-am ucis pe tata!

– Cum s-a întîmplat asta?

– Partidul Comunist cîștigase alegerile în 1946, în noiembrie. Atunci a început schimbarea. Instituțiile deveneau de stat, nu mai existau patroni, le luau morile, pămînturile erau confiscate și puse laolaltă. Trebuia ca, pînă în 1948, să lichideze toți burghezii. Iar în 1948 venea naționalizarea. Prin 1947, la începutul anului, m-am trezit cu tata la mine, mă ruga să mă întorc acasă. El ținuse între timp vreo trei-patru femei. Avea vreo 30 de oi, nu mai putea să muncească singur, și mă chema acasă. Pavel Ștefan mi-a spus însă să nu mă duc la oi, că-mi strică viitorul. Eu aveam viitorul în față, și Pavel mi-a zis: „Unde te duci tu acum, te faci cioban?” I-am zis: „Nu se poate. Eu mă întorc la tata!” Tata plîngea, îi curgeau lacrimile. Și-mi zice Ștefan: „Eu, dacă aș fi în locul tău, i-aș da una în cap!”

– Asta v-a spus Pavel Ștefan...

– Da! El a prevăzut că nu voi putea sta la tata. Aflase cu ce se ocupa tata, unde lucrează, și șunea că este un om de nimic. Probabil că așa și era. Deși mi-e tată, nu pot să-l condamn. Dar, așa cum era, era tatăl meu, îl priveam ca pe un tată și eram bucurat că s-a întors cu mila către mine. Mi-am zis că, totuși, este ceva ca, la 17-18 ani ai mei, după atîta timp, să se întoarcă cu mila către mine.

Mi-am zis că are suflet, așa că m-am dus.

Dar m-am înșelat, n-a fost așa, și n-am putut sta cu el decît vreo șapte-opt luni de zile. Și, într-o zi, s-a întîmplat că mă gonește. Îmi șunea să plec și să-mi iau tot ce este al meu. Dar eu n-aveam nimic, nu realizasem nimic la el. Bani îi lua el, mîncarea la fel... Eu n-aveam nimic. Cu ce venisem pe mine se rupse, și eram și fără haine. L-am întrebă: „Păi ce-mi dai?” O căciulă am vrut să iau și nici p-ai nu mi-a dat-o: „Aia e căciula mea!” O ținea pe a lui, să plece cu ce am venit. Eu nu venisem cu mare lucru, nu aveam mai nimic. Și-atunci mi-am adus aminte de ce a spus

Pavel, că așa luă este tata, și mi-am zis: „A avut dreptate Ștefan, il termin! N-am decît să-l termin!” Și, hotărît cum eram, după încercare eu am fugit, am luat un topor și... scurt! Asta a fost!

– V-ați luat la bătaie?

– Da. A fost o încercare. Dar eu am fugit după topor, afară. Am venit cu toporul, iar el, cînd să iasă din casă, i-am dat cu toporul în cap și l-am terminat! A fost o furie, un exces de nebulnie, căci crimele astea se fac în exces de nebulnie, nu mai raționezi. Toate crimele așa se fac, cred eu, nu mai raționezi. Mi-am revenit din șoc și mi-am spus: „Mă duc imediat la tovarășul Pavel!” Pavel era la București, nu l-am găsit decît pe adjunctul lui, Costache Vasile, unu pe care eu îl ajutasem să promoveze. Eu îl săltașeam în fața lui Pavel, întodeauna șuneam: „Nea Costache este omul potrivit. Locul lui este aici, în locul dumneavoastră!” Și așa s-a și întîmplat. Și m-am dus la el, la Costache, și i-am spus: „Uite ce am făcut nea Costache. A avut dreptate tovarășul Pavel Ștefan. Trebuia să-l omor mai demult, dar uite, acum l-am omorât!”

Ala mi-a zis zîmbind: „Păi ce, tovarășul Pavel te-a învățat să-i dai în cap?” Să nu pomeniști asta undeva că nu trebuia să faci așa! Dar nu-i nimic. Du-te acasă, eu dau un telefon, tu stai liniștit și trimiț eu miliția. Am eu grijă de taică-tău!”

Și chiar așa s-a întîmplat. Eu m-am dus acasă, n-am spus nimănu nimic, și, după un timp, calculase el cam după cît timp să vină miliția, au venit și m-au ridicat. Chiar ei îmi șuneau ce să declar: că a avut tata un cuiț, că a fugit cu cuițul după mine, tot soiul de lucruri care nu erau adevărate. Miliția mă învăța! Pe atunci la Siguranță era unu', Marin Dumitru îl chema, care fusese legionar și, după alegeri, se făcuse comunist.

Asta, Marin Dumitru, a stat lângă mine și-mi dicta ce să declar. A fost o declarație scurtă căci a doua zi urmau să mă trimită la penitenciar, la cabinetul de instrucție. Cînd am ajuns la penitenciarul meu erau deja aranjate. Directorul penitenciarului era fratele lui Teohari Georgescu. Teohari era ministru de interne, iar fratele-său venise la Giurgiu ca director de penitenciar. Și el m-a primit. A știut și oare cînd vin. Probabil îi dăduseră aia telefon. M-a introdus doar atîtu'. „Tu ești Țandără?” „Da!” Și m-a introdus, a spus primului gardian să aibă grijă de mine... Mi-au dat și pachete de la Partid...

Eram îngrijit foarte bine la penitenciarul ăla! Și, văzînd așa, așteptam eliberarea, îmi șuneam: „Eee, scap eu repede de aici!” Și așa a și fost. Inițial, mi-au zis că plec la Arad. Știa că pleacă ăla director la Arad și vroiau să mă transfere odată cu el. Dar n-am mai apucat asta că Pavel m-a căutat la închisoare, la Văcărești.

– Dar la Văcărești cum ați ajuns?

– Am fost trimis. Asta pentru că în Giurgiu nu se judecau procesele criminale. Asta se făcea numai la Curtea Criminală din București. Și m-au dus acolo, să mă judece. Comunistii mi-au pus apărător, ăla mă învăța ce să declar... Nu s-a putut să scap ieftin. Mi-au spus că iau pedeapsă zece ani de închisoare, dar în proces m-am proccopit cu 12 ani temniță grea și un an de interdicție. Au spus ei „temniță grea”, ce urma să o fac închis în celulă, dar am scăpat, că în realitate m-au pus ba la bucatărie, ba nu mai știu unde... Am vrut să fac recurs, dar mi-au spus ăia să renunț la recurs că plec la Canal. Eu nu prea vroiam să plec la Canal că mi-era bine acolo, mă acomodasem cu viața într-o țară, cu mediu acesta în care intrasem, mediuul acesta plăcut. Dar a trebuit să suport și la presiunile lor, am plecat la Canal. La Canal a fost bine la început, îmi părea libertate. Pavel Ștefan mi-a spus chiar de la plecare că raza mea de acțiune, unde mă puteam mișca în voie, era de 60 de kilometri. Nu aveam voie să depășesc raza asta, să trec de Cernavodă de pildă, dar nici n-aveam nevoie. Mi-era de ajuns că puteam să merg de la Midia sau de la Periprava la Constanța. Nu aveam unde să plec. Și ei mi spuseseră: „Vezi că ești tot îngredat. Dacă pleci, te aduc înapoi și atunci nu mai ai șanse de reabilitare.”

(Continuare în pag.7)

Subredacția București ♦ Restituire ♦ Subredacția București ♦ Restituire ♦ Subredacția București

Poet în 2009

Fabian ANTON

Dialog cu torționarul
Franț Țandără

(Urmare din pag. 6)

Tu ai șanse mari de reabilitare. Eu îi înțelegem și îi ascultăm. Iar ei, din când în când, îmi vorbeau de Partidul Comunist. Asta îmi reînnoșea sentimentele. Eu uitasem de comunism pentru o scurtă perioadă, dar nu eram pe deplin vindecat.

- În închisoare la ce vă foloseau?

- Păi în închisoare eram tot un soi de informator, dădeam informații. Și aveam dreptul să aleg prim-brigadierii, de pildă. L-am ales pe unul, un țigan. Știe toată lumea care a făcut pușcărie politică pe la Poarta Albă și care mai este în viață cine a fost Marin Stănciugel, țiganul asta. Despre el n-am prea multe să vă spun, că era un om... Asta a băgat în cuptorul de cărămidă un om, un profesor... Bietul om abia venise în colonie, fusese adus cu o cursă de vreo două zile, și Stănciugel l-a maltratat și l-a omorât. Eu nu am fost de față atunci, dar i-am văzut oasele la cuptor, că deja arsesse.

- Stați puțin... La Canal dumne-

nevoastră ați ajuns ca deținut?
- Da, ca deținut!
- Și cu ce drept puteați numi dumneavoastră acest brigadier?

- Păi la Canal era autoconducere.

Așa se numea. Era biroul tehnic, biroul administrativ, șefii de șanțier, tehnicienii și brigadierii. Aștia din urmă țineau cont de normă, de cât s-a excavat, cât s-a săpat, de încălcări și descălcări, de cită piatră s-a spart, de toate lucrările astea. Fiecare brigadă avea vreo 80-90 de deținuți și erau vreo 110 brigăzi. La Poarta Albă n-au fost niciodată mai mult de 12 000 de deținuți, nu suporta mai mult. Era destul de aglomerat și așa, nu aveam cum să mai aducă. Inițial au fost 32 de barăci, 16 pe-o parte și 16 pe alta, și apoi au făcut niște H-uri, așa se numeau, unde aduceau pe cei condamnați politic.

- Și Stănciugel asta a ucis un profesor?

- Uite cum a fost: la fiecare baracă, la intrare, era un garduleț și în sfînga și în dreapta erau niște parcele pentru flori. Parcelele alea arătau însă ca niște morminte. Profesorul asta, un om tânăr, la vreo 30 de ani, ar fi spus celorlalți deținuți: „Uite, aici sint îngropați deținuții!” Eu nu l-am cunoscut pe omul asta, i-am văzut doar oasele în cuptor. Că m-a chemat un țigan ungar, Horvath îl chema, și mi-a zis: „Vino încoace și vezi că la cuptor l-au ars pe unu...” „Păi cine l-a băgat băi?” „Nu mă spui pe mine?” „Nu te spun!” „Marin l-a ars!” Adică Stănciugel, înțelegeți? L-am întrebat apoi: „Păi și cum a ajuns acolo?” Zice: „Nu știu!” Cînd m-am dus la cuptor, am văzut că profesorul fusese împins înăuntru cu capul în față, că oasele de la picioare se mai vedeau. Am luat eu un lemn de salcie, am scos afară piciorul, m-am uitat la el și apoi l-am aruncat și eu îndărăt, în foc. Că era jar mare, băgase lemne de cite doi metri înăuntru, lemne de salcie, în cuptoarele de cărămidă. A doua zi a început controlul, număratoarea, că nu ieșea unu’. Se făcea o numărătoare la ieșire și apoi, după ce ieșeau brigăzile, se făcea și interiorul. Și m-am dus și i-am spus lui Păun, care numărase de trei

ori pînă atunci: „Nu mai numărați, că unu’ lipsește!” „Ce e cu el?” Și l-am dat atunci de-o parte, ca să n-audă plutonierul, care era șeful gărzii și lua în primire interiorul, și i-am zis comandantului: „Păi, să vă spun, Marin l-a băgat pe unu’...” „Ai văzut tu?” „Am văzut eu piciorul, am mirosit! Și oamenii care au fost la W.C. au mirosit!” Bine, era și țiganul printre ăia unde se număra, era afară, la careu, făcut ca pe-un teren de fotbal. Acolo erau numărați și ăia de la auxiliari, la infirmerie, la bucătărie... Numai plantoanele în fața barăcilor rămîneau. În număra cu plantoanele, intraseră în dormitor, se uitaseră pe sub pa-turi... „Unde e unu’?” Comandantul a înțeles atunci situația și a oprit număratoarea, să nu se mai numere. Deci, pe la ora nouă și jumătate s-a terminat număratoarea, căutarea prin diverse locuri și au spus: „Gata, asta este...” L-au chemat pe Marin și el a simțit cam care era treaba și a recunoscut. Ce-au făcut ei mai departe nu mai știu că eu, de pildă, n-am fost apoi chemat de niciăieri ca să fiu întrebat ce știu de lipsa acestui om, cum a dispărut omul acesta. Că, în mod normal, treabă sesizată procuratura Constanța, de care aparțineam, dar nu a apărut nimeni de la procuratură.

Pentru alte lucruri am mai fost eu întrebat, dar pentru acest caz nu m-a întrebat nimeni nimic. Deși se spune că ar ști procuratura

ceva de cazul acesta. Dar nu știu ce și în ce fel. Uite, de-aici au plecat însă toate zburile. Pentru că eu, de aici, din 1950, am fost transferat la Culmea. Acolo a venit unu’, colaboratorul meu apropiat, cu care am lucrat mult. Nicolau îl chema, era basarabean, avea un accent de basarabean. S-ar putea spune că era rus, nu știu dacă și era, dar vorbea românește cu accent. Era un tip blond. Asta a venit după mine, la Culmea, să-mi spună că merg la București. Mi-a explicat, mi-a spus el cam despre ce este vorba... M-a întrebat dacă am

văzut pînă acum vreun nebul, cum vorbește un nebul, cum face... Eu, cînd am auzit, fiind tînăr, mi-au cam plăcut aventurile astea. Și am plecat cu el la București. Cînd am ajuns la București m-a predat unuia, Cocos îl chema, care era medic, cunoștea ceva specialitate. Acum, știu și eu dacă era Cocos sau asta era un nume conspirativ? Că acolo se lucra pe nume conspirative. Și uite așa am ajuns la Spitalul nr. 9 unde am avut prima mea lucrare, pe 8 august 1951. Pe atunci erau tot soiul de evenimente în țară: probleme cu studențimea, cu organizația „Sumanele negre”, cu tot soiul de organizații d-astea împotriva comunismului. Erau fel și fel de tineri d-ăștia iar noi căutam, prin diverse metode, să scoatem informații de la ei, să-i facem să mărturisescă. Adică să spună despre unul și altul, despre cine știe ce caz, despre cine știe ce organizație, despre cîți membri sint într-o anume organizație... Asta nu putea să facă securitatea și o făceau noi... După ce îi tortura, îi aducea aici, la secția asta nr. 9. Secția asta nu era de mult înființată, o făcuseră cu câteva luni înainte de a veni eu acolo. Era condusă de unu’, Tomorug, un medic legist la MAI.

Asta era grec de origine. Omul asta nu a căutat niciodată să mă apropie sau să mă întrebe ce caut eu acolo. Dar știa, mai ales că eu nu venisem acolo cu fișă. Un bolnav, în mod normal, ar fi trebuit să aibă o fișă. Eu am

văzut, la dreptul comun erau unii care veneau pentru expertiză, că-i trimitea la expertiză la noi. Doctorul asta însă nu s-a ocupat de „politici”, asta știu sigur. Eram odată cu un sanitar și am putut să-mi arunc ochii pe registre, să văd. Și am văzut că „politicii” nu se tratau acolo. Erau trei celule de drept comun, trei celule cu patru paturi. Asta înseamnă 12 pacienți. Niciodată nu erau mai mulți. Cum terminau cu tratamentul acolo, un tratament care era scurt, nu de lungă durată, te trimiteau înapoi. Dar mai aveam încă trei celule care erau la dispoziția Securității. Și eu pe partea aia stăteam. Doctorul asta deci n-avea treabă cu mine, să mă întrebe ce caut acolo sau pentru ce am venit. Că lucram doar o lună. Așa era convenția cu ei, cu Nicolau și cu maiorul Jidic, că nu stau mai mult de o lună. Nu se putea sta. Deși aveam libertatea să ies ziua și era mîncare nemaiomenit de bună și multă (erau trei feluri de mîncare: clasa I-a, a II-a și a III-a). Eu luam de la clasa I-a și luam pe alese: azi serveam rațe. Luam rațe, două-trei rațe și dădeam și la gardieni. Bolnavii, pacientul meu, pe care trebuia să-l lichidez, nu mîncă. Păi îi dădeam eu mîncare lui ăla!! Eu căutam să-l termin pe cît se putea. Că aveam ordin, nu trebuia să-l ținem două zile. În 24 de ore trebuia să-i facem ceva. Îl aduceau la 11 noaptea, la cel firziu 11 noaptea era venit, iar a doua zi, tot la ora 11, pleca de acolo, dar pleca rece. Venea cald și pleca rece. Așa se întimpla. Îmi aduc aminte că, de multe ori, mă întreba Nicolau: „Cîte căpățîni ai făcut luna asta? Cîte căpățîni?” Adică să-i dau raportul. Nu mai țineam minte. Deci făceai una-două pe noapte. Cam așa era, o căpățîna pe noapte. De multe ori îi spuneam: „Păi n-am făcut decît vreo 19...” „N-ai făcut 30?” Adică, dacă am stat 30 de zile trebuia să fac 30 de căpățîni. Dar nu făceam atît. Acest om, Nicolau – nu știu dacă mai trăiește că, în 1951, avea vreo 38-39 de ani – s-ar putea să fi ajuns precum colonelul Crăciun, care spunea că el a făcut numai bine deținuților. Dar nu le făcea. Poate la dreptul comun să le fi făcut bine, dar la politici nu le făcea, că nu avea interesul. Interesul ăla era în 1950: să scurtați intelectualii! Era atunci lupta de clasă și trebuiau eliminați toți filizonii. Că așa le spunea: „filizoni care au făcut studii la Paris!” Fie că făcuseră, fie că nu, mi-i băgau pe git că au făcut studii la Paris. Poate că făcuseră studii la Iași, Cluj, Timișoara sau București, dar nouă ne spuneau că au făcut la Paris. Că nu-i priveam cu ochi buni pe ăștia.

- Și trebuia să-i lichidezi...

- Da! Și îi lichidam. Dar nu eram numai eu. Că aici este problema: nu cu mine s-a făcut comunismul asta. Comunismul s-a făcut cu mulți ca mine! Și erau oameni care știau să te incite la nenorociri, care reușeau asta.

- Deci... veneau la Spitalul nr. 9 pacienți, deținuți care trebuiau să fie eliminați...

- Nu erau deținuți trimiși cu un dosar, să știți. Ei nu aveau decît o fișă.

- Probabil erau săltați de pe stradă...

- Nu se știa de unde vin. Nici mie nu mi se spunea cine sint. Nici nume nu aveau. Aveau doar o fișă. Iar pe fișa asta scria doar atît: 45. Sau 59. Asta era fișa lui.

- Un număr.

- Un număr, atît era. Venea, îl lăsa duba...

- Deci nu știți cine este, cum îl cheamă...

- Dacă știați, de la el aflai.

- La tortură?

- Da! Că altfel nu spunea. Îl aduceau doi securiști în uniformă. ăia îl însoțeau și îl predau aici, la noi.

- Asta după ce erau torturați?

- Nu. Înainte. Deși veneau și unii bătuți...

- Adică îi torturau și apoi îi aduceau la dumneavoastră?

- Da. Erau începuți de acolo, iar noi îi terminam.

- Cum îi terminați?

- Prin diferite metode. Nu aveam un singur stil. Erau electroșocurile dar, prin 1952, ne luase aparatul. Chiar eu le spusese: „Luăți-l că nu-i nevoie de ăsta!” Aveam alte metode. De pildă băutul la testicole (aia era cea mai crunță bătaie). Problema era că nu doreau să aibă urme. Veneau însă unii cu urme și raportam asta, că au venit cu urme. Apoi, cînd mureau, nu știam unde îi duc. Pe morții de drept comun îi duceau la morga spitalului, să le facă autopsia. Dar „politicii” nu mai erau duși la autopsie. Venea aceeași dubă a penitenciarului, o mașina Praga, și îi ducea.

- Era o plăcere să torturezi... În volumul „Lexiconul negru”, la fișa dumneavoastră scrie așa: „Ca torționar a aplicat victimelor lui următoarele metode de tortură: strivirea degetelor cu usa...”

- Da. Cu unii nu ne puteam lupta.

(Continuare în pag. 8)

Silvia BITERE

Broasca

Hai să lăsăm fleacurile

Tu știi că doar masculii pot orăcăi femelele sunt mute

Ce broscoi savant s-a prins în năvod

Privește la acest broțel în schimb

Și-a scos capul din apă e rost de ploaie

Cînd simte seceta se dă cu el la fund

Asta-i curată nebunie

Mamă uitat cu privește cu ochisorii lui atît

de sticloși inteligenți

O să-l băgăm într-un borcan o să ne prezică

vremea

De data aceasta o să moară păianjenii de

neccaz

Hai nu mai rade acest broțel are umor

De azi înainte o să-mi spui Sire o să-mi în-

tocmești agenda zilnică

Coroanța mea-o vei lăsa pe scrin

Dacă a mai rămas ceva de zis...

A lumina-re

Purtatul era pentru el ceva demodat

Nu alegea niciodată nuanțele după un catalog anume

Se îmbrăca mai tot timpul în mirări ieșea așa cu ele pe străzi

În prima zi s-a împiedicat de umbra lui a stat o secundă

A duze mămile la ochi a respirat o femeie la drum de seară

A doua zi s-a trezit în mijlocul mării apa îi tot creștea

Privirea nimfiei era tot mai aproape de el sfârșitul dulcele păcat

A treia zi...

Liber ca drept

E vina mea te urmărește în somnul de șoim pe o aripă

Îți bat numele la mașină mi-am prins un deget inelarul

Ieri cînd îi-am tivit șoseta ca bunica

Ea era o pasăre de noapte ca și tine picura lumina din cioc

Adulmecă văzduhul

Trăia natura sub noaptea de mătăse

Ea torcea futor pe o literă spune-mi S și Via de azi înainte

Șoimule cu ochiul tău ascuns!

E rîndul tău să mă așezi cărării dintre ani

Ai privit meru drumul de la capăt spre capăt

E cinsti mersul spre cruce e greu

Desprinderea de firesc se face în cercuri pen-

tru cei inițiați în zbor

Nu mă lepăd de țepi nici de sînge nici de tine

Durerea e viața scrijelită pe ușile nevăzute de mulți

O să înțelegeți

Revista SINGUR
nu te lasă
singer!

Abonează-te
la cultură!
Caiete Silvane
www.caietesilvane.ro

Poet în 2009

Mihail TĂNASE

**INTERZISĂ
IUBIREA...**

Sunt mai mult decât un obiect fac tot după cum mă duce capul...
Pe un scaun cu rotile de cele mai multe ori pe lună o dată la un an lumină yin să te văd Înger de lumină și speranță...
Aproape mereu cad pe gânduri alb pe negru cel mai mult mă doare când îmi mergi la suflet Nu me întâlним niciodată poate că moartea mă va opri să te iubesc...

PE TINE...

Te-am divinizat în cuvinte și culori, crezând că astfel voi fi cu tine, umplând golumile dintre noi.

ascuns în cuvinte, în venele tale aglomerate de excursii minunate, fără a scăpa de teama de a nu te pierde am dorit să fii doar tu iubita mea, să te poleisc în cuvinte Înger auriu...

ÎN TRECERE

Am privit în ochii umezi ai nopții... O clipă am privit în adâncul inimii tale...

Iubirea vibra în aerul cu pletele întise ca un suspin la picioarele noastre...

TRECERI

Tu ești acolo... Continui să alerg înafara lacrimiei - te oprești doar când te confund cu iarna, zămbești doar atunci când amprenta fulgilor de nea peceteluiește plecarea...

INSCRIȚIE

Știu de ce după-amiază s-a oprit ninsorea...
Știu de ce imaculatul poartă sărutul trist al răfăcării...
Știu de ce timpul ciopleşte cuvinte pe inima mea...

Subredacția București ♦ Restituire ♦ Subredacția București

Fabian ANTON

Dialog cu torționarul Franț Țandără

(Urmare din pag. 7)

Eram doi inși și nu ne puteam lupta cu deținutul, nu vroia să bage degetele la ușă. Veneau unii mîncați, mai în forță și nu puteai lupta cu ei. Și le-am spus să nu-i mai aducă mîncați, că nu reușim să le rezistăm... Așa că, după un timp, ni-i trimitea epuizați, nemîncați de șapte, opt, zece zile. La aștia se cunoștea că nu au mîncat ațita timp, nu se mai puteau ține, se clătinau pe picioare. Le puneam atunci repede mina și strîngeam după putere, la ușă.

— **Aici mai spune de bătaia la testicole...**
— Era o satisfacție pentru noi să-i batem la testicole! Asta învîtașeam de la o femeie...

— **Ce anume?**
— Ideea asta de la o femeie a venit. Ea, se spune, îi bătea cu creionul. Eu, neavînd creion, mi-am făcut o nielușă. Era un pom în curtea spitalului și din ramurile alea mi-am făcut o nielușă de vreo 50 de centimetri, de grosimea unui pix. Cu aia îi băteam. Dădeam pină leșinau. De multe ori majoritatea mureau. Se umflau testicolele și mureau. Puțini au scăpat cu viață de la bătaia asta. Dar, chiar dacă scăpau de la bătaia asta, nu scăpau neterminați. Asta în nici un caz. Era o plăcere să torturezi.

— **O distrație, o joacă...**
— Da. Era o distrație. Asta recunosc, nu pot să mă dau înapoi. Niciodată. De aceea spun că nu mă pot pocăi de cite rele am făcut. Că nu pot spune: „Doamne iartă-mă!” Mi-e greu să-l spun să mă ierte, că n-are pentru ce mă ierta.

— **Aici se mai pomenește, ca metode de tortură, de sugrumare, asfixiere, lovirea cu săculeți de nisip și cu cearcaferii ude...**

— Da. Erau niște săculeți făcuți dintr-un fel de salopetă, un material foarte dur. Aveau diametrul de opt-nouă centimetri și erau îndesați cu nisip. Băteați cu săculeții ăia pe spinare ceva și spuneați ce aveau de spus. Așteptai să scoți ceva de la ei... Și, dacă într-o oră-două nu scoteai nimic de la ei, le spunea colegilor: „Dă-l dracu”, nu mai are rost să continuăm! Termină-!!
Nu vezi că ne apucă 12 noaptea cu el aici?!

— **Și dacă mărturisea, dacă vă spunea ce doreați să știți, scăpa?**
— Nu scăpa!
— **Deci oricum îl ucideați?**
— Da! Dar trebuia să avem ceva scris: un nume, o adresă, dacă are armament, pistol...
— **Ce mărturisea el... Și apoi tot îl ucideați?**

— Bineînțeles! Nu aveai de ce să-l lași în viață! Am tot auzit cazuri de deținuți care au scăpat cu viață. Dar vă spun sincer un lucru: oamenii curățai la suflet nu au scăpat! I-am terminat pe toți! În 1953 noi nu mai aveam ce să lichidăm! Că rămăsele Coposu, care era o piesă de nimic... Coposu... Sau Diaconescu... Ce mare piesă era?! S-a văzut de fapt... Asta vă spun: adevărații oameni politici i-am terminat! Era tineret în închisoare, oameni de vreo 30-40 de ani, de care mie trebuie să-mi fie milă că mi-au fost victime... Ția erau adevărați intelectuali!!! Eu mă îmbolnăvesc cînd îl aud pe „profetul” ăla, Brucan, că face „profeții” despre trecut. Dom-nule, cum să vorbești, să faci profeții despre trecut?! Păi să spună trecutul lui, nu ăla de o săptămîină-două... Trecutul lui să-l spună, așa cum mi-l spun eu acum! Vă mai aduceți aminte de Iliescu atunci cînd, la prima candidatură, și-a spus biografia? A spus că a început comunismul la 12 ani. Ceausescu începuse la 10, el la 12 și el la 15 ani. Ne spunea Iliescu atunci că din convingere s-a făcut comunist! Și eu tot la fel, să știți! Ceausescu tot din convingere s-a făcut! Dar eram oportuniști, oportuniști curății! Nu eram oameni curățai la suflet! Nici Ceausescu nu a fost! Păi nu exista deținut de drept comun pe atunci care să nu-l fi cunoscut pe Ceausescu de prin trenuri, de prin gări... Ceausescu a fost deținut de drept comun. Astălalt, Iliescu, a plecat în Rusia... Ce a căutat el în Rusia? A plecat la studii... Dar ce a învățat acolo, cum curg apele sau cum să tulbure apele? Ce a învățat?! A învățat un singur lucru: leninismul. Nu marxismul, leninismul!!! Asta trebuie să știe tineretul în facultăți și pește tot!!!

— **Și de ce nu știe tineretul asta? Că s-a tot spus asta la televizor, în reviste, în ziare...**

— Nu este de ajuns!
— **Păi ce trebuie să facem mai mult?**
— În toate școlile să se vorbească despre ceea ce a însemnat cu adevărat comunismul. Să se facă istorie adevărată! Să nu vorbească ele-

vilor de faza aia cu țărăniștii care au împușcat trei inși în 1929 și de povestea cu sirena lui Roaită... Păi să nu uităm cine a tras în 22 și după 22... Cine a tras în noi? Cine a tras în noi, nu comuniștii? Care este, unde este ăla prins??? Păi pe mine m-au îmbolnăvit atunci, am spus: „Domnule, ăștia sînt morții mei!” Eu spuneam: „Sînt morții mei!” Nu vă mint! Că dacă nu eram eu și ăla și celălalt nu mureau ăștia așa, nevino-vați... Că și aruncau carmele de partid... Iliescu să nu uite treaba asta, cum tinerii își rupeau car-netele de partid și le aruncau. El își păstrează și acum carnetul! Vă asigur că nu l-a rupt! Vă asig-ur eu că nu l-a rupt!!! De aceea vă spun, prea puțin se vorbește de adevărata istorie. Am văzut numai eroi. Prea puține victime și prea mulți eroi, prea mulți torționari. Că am fost o groază domnule! În zilele revoluției, cînd la mine în bloc începuseră să se aperi, le spuneam: „De cine vă apărați?” „De teroriști!” „De care tero-riști? Voi vă apărați de comuniști!” Am martori, mai sînt vreo șapte-opt care mai trăiesc! Și erau membri de partid. Pîlneck, am plîns în zilele alea. Dar nu știam că vor muri ațitia. Știam că au murit la Timișoara și spuneam că erau morții mei. Și ăia erau morții mei! Morții din 22 și toți morții din 1989 tot ai mei sînt. I iau asupra mea pe toți. Pentru că, dacă nu eram noi, nu mureau ăștia. Că strigau în piețe: „Fără comunism!” și mă deranja treaba asta, că strigau așa. Nu am uitat asta nici pînă în ziua de azi: „Fără comu-nism!” Este dureros! Și astăzi, cînd îl văd în fruntea țării pe Iliescu cum triumfă, cum spune că a cîștigat România, că o să intrăm în NATO, că o să intrăm în UE, sînt ca un nebun. Nu o să intre nicăieri, că el este murdar la suflet... Eu fug de Vadim, să știți. Fug de Vadim Tudor! Pentru că și ăla este tot un fel de nimic, o minte tulbură ca și a mea.

— **Vă aude poate și o să se supere...**
— Nu-i nimic, poate să se supere! Și Păunescu aș vrea să se supere, că a făcut „Cîntarea României!” Aștia sînt oameni murdari domnule!

— **Păi vedeți, ei spun că au făcut nu-mai bine țării!**

— Cum au făcut bine?! Păi ei fac și acum bine! Să nu vă supărați pe mine, dar este dreptul tinerilor să fie în țara asta. Pe mine m-ar bucura să văd în Parlamentul României numai oameni pînă în 40 de ani. Să nu văd pe nimeni de la 40 de ani în sus. Că numai așa se va schimba mentalitatea. De multe ori spun că era mai bine în comunism, dar apoi mă întreb: „cum era bine?” Căci românul are un mare defect: uită repede. Și eu am mai uitat, dar n-am uitat faptele rele pe care le-am făcut, să știți. Aproape toate, în întregime, le știu. Că le ocolesc este altceva căci, să știți, un criminal se fereste foarte mult. Un criminal fuge. Dar întodeauna apare adevărul în fața lui și asta este foarte dureros. Iar eu v-am spus toate acestea... este pentru că știu că un om care nu are trecutul pus la punct nu poate avea viitor. Nu este om ăla! Comuniștii nu au fost răi cu toții... Erău și oameni cumsecade printre ei, oameni care și-au văzut de treaba lor, profesioniști. Că erau activiști și membri coti-zanți. Aia cotizanți își vedeau de treaba lor. Iar Iliescu spune că au fost 3 800 000 de comuniști! Nu se poate așa ceva! Nu trebuie să-i băgăm pe toți în aceeași oală. Au fost membri care au făcut rău acestei țări și membri care și-au văzut de treaba lor.

— **Dar, deocamdată cel puțin, singurul care a făcut rău țării sînteți dumneavoastră...**

— Numai eu! Păi și eu mă întreb: numai eu???

**21 martie 2002
Giurgiu**

* **Torționarul Franț Țandără a încetat din viață la 2 mai 2004, la Giurgiu, fără a fi vreodată anchetat de organele competente pentru crimele comise. Interviu de față a reprezentat singura mărturie pe care acesta a dorit să o lase pentru mass-media din România.**

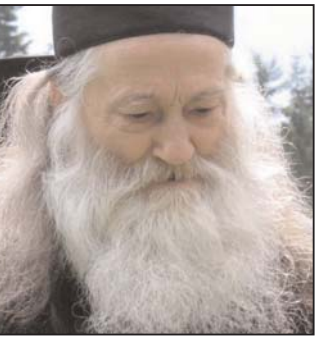
Pentru a citi alte materiale ale lui ANTON FABIAN, accesați blogul: <http://fabiananton.blogspot.com/>

Abonamentul la revista SINGUR nu te lasă singur!
Pentru detalii legate de abonament: www.revistasingur.ro
Telefon: 072-444.35.87

**CUVÂNTUL
PĂRINTELUI
Ieroschimonah
Iustin Pârnu
CĂTRE SENATORII
ROMÂNIEI:**

"Noi credem că fiecare poate să-și păstreze conștiința fără să atace caracterul neamului românesc"

Domnilor senatori,
Cu multă părere de rău pentru că din pricina neputințelor trușești nu mă gădesc în mijlocul onoratului Senat al României, îmi expr-m de aici, din chilia mea din Mănăstirea Petru Vodă, către domniile voastre frămân-

țările și controversele care preocupă societatea noastră creștin-ortodoxă și la care am contribuit în mare parte.

Domnilor senatori,
Rugându-vă să mă iertați, găsesc de cuviință să vă adresez sentimentele mele de ortodox român și mărturisitor: ne găsim în fața unor stări de lucruri cu totul neobișnuite. Nu e vorba de o problemă financiară, economică sau teritorială, ci este vorba despre ducerea unei națiuni spre pierzanie, este vorba despre un act care are urmări asupra copiilor și nepoșilor noștri. Poporul nostru a fost un popor cinsit, care nu a vătat și nici nu a atacat alt popor în istorie. Noi, și eu personal, nu suntem împotriva cipurilor și a sistemelor biometrice - să facă cine ce crede în țara lui. Înșă pentru noi, pe lângă Constituția oficială, avem o Constituție care se bazează pe conștiința Orto-doxiei, o Constituție mai presus de om.

Noi nu avem nevoie de sisteme de control - de acte de identitate electronice, de cărți de identitate, de carnete de conducere electronice, ș.a.m.d. Controlul nostru este Adevărul și Dreptatea cu care ne-am născut din liberul arbitru cu care ne-a creat bunul Dumnezeu. Cine vrea poate să-și construiască viața cum dorește: să-și pună fluturi în vârful nasului, bicicleta la ureche sau să strige pe străzile Bucureștilui: „Vrem incest! Vremuciderea pruncilor! Vrem homosexualitate! Vrem să avem cipuri!” Noi credem că fiecare poate să-și păstreze conștiința fără să atace caracterul neamului românesc.

Domnilor senatori,
Dumneavoastră reprezentați țara și neamul - trecutul, prezentul și viitorul. Domniile voastre trebuie să vă orientați spre cei care au stat înainte pe locurile pe care stați acum: spre Ștefan cel Mare și Sfânt, spre Matei Basarab, spre Vasile Lupu, spre Mihai Viteazul, spre Vlad Țepeș.

Domnilor senatori,
Dacă nu se ia o hotărâre conform vederilor și aspirațiilor noastre românești și ortodoxe, vom avea de suferit nu numai aici și acum, ci și dincolo în veșnicie. Domniile voastre reprezentați Ortodoxia și neamul nostru; ca urmare, știți că nu vă este ușor a delibera propuneri și decizii care să vatăme viitorul copiilor noștri.

Noi ne rugăm cu toții în mănăstiri pentru sănătatea, liniștea și bunăstarea familiilor voastre. Ne rugăm ca Dumnezeu să vă lumineze inimile și mințile în acest moment crucial. Noi ne rugăm ca tot darul desăvîrșit, de sus, să fie de la Părintele Luminii.

Dumnezeu să vă binecuvănteze și să vă lumineze în Hristos Domnul nostru.

Amin!
**Părintele Ieroschimonah Iustin Pârnu,
Starețul Mănăstirii Petru Vodă
15 martie 2009**

Material primit prin abilitarea domnului Ben Todică, Australia

Subredacția Constanța ♦ Inedit ♦ Subredacția Constanța ♦ Inedit ♦ Subredacția Constanța

**Ioan-Mircea
POPOVICI**

Ceasul, țoiu și Țițoiu

*ce facem noi, Igitur?
(diptic pe plaja cu sufler)*

mă așteptam,
nu-ți zic de reproș,
că din astea ai destule
și cui pe cui se scoate la cele
cu dureri amestecate și neterminate.

mă așteptam să-mi spui de prin euridice,
să-mi zici dacă era acolo scaunul gol și să-mi
spui dacă...
dar tu ai tăcut despre tot și toate,
n-ai zis nici de necaz,
nici de macaz.

ai stat așa treaz, pe durere,
și acum, vorba zelkanului,

ce facem noi, Igitur?

.....

aici îți las de-o știre din care elian
se povestea cu norul, cu visul și cu yann.

între lumini de veghe aruncă doar un zar,
să fie în poveste, să fie iar zadar.
și-n darul nemuririi, pe rol de Infinit,
să-ți fie bucuria în darul cel iubit.

mai
nou
și
îți mai aduc aminte de insula de ieri,
de ziduri de cetate în care vii și-mi ceri

un foc de la o lupă, să vezi cât e de mic
cel ce aprinde luna din cel mai rău nimic.

și multe altele pe care doar marea le știe... și
putină lume le vede...

uite că asta s-ar potrivi dimineții.

că
veni vorba
potrivită rimei
nu pot să nu o zic
mai bou
și nu unul de apă
și nici de alteva decât
ca-n calendarul chinezesc
boul de pământ
nu de lut
.....

acum înțelegi că-i cum zic
și nu-i cum credeai tu
că doar imi pare
cî este
și

picură Tympul cu uitare
pe fiecare val de mare
o alta întrebare
oricare din
ele
numai nu
celebra îndoială
.....

tăcere lungă
privire ochi în ochi
vedere întreagă și fără...
(să o mai zic?)
.....

și iar mai trece
și iar o zi, o oră și-o clipă din ceas
și iar bățiile din turn și din ce-a rămas

zi tu că am văzut prea departe și urmele nu
mai ajung
și că semnele le-am uitat în geanta din atelier
și că cineva
.....

mă bucur că-i ora asta, străvezie
și că,
înainte de orice
am stat de vorbă

azi noapte povesteam cu Ion
și el zicea plastic
și eu logic

și eu i-am spus ce nu știa
și el mi-a spus ce n-a spus la nimeni

acum plec
prin bătrânul Tomis
să văd dacă mai găsec
ce-am risipit în noaptea aceasta

omul când te primește în sufletul lui acolo
rămâi
(să nu renunți la fuga pe la măcieșe..)
se întind scoile plajei în solzii peștelui
cu un pic de vânt voi zura și eu precum Pic-
torul
el știe să facă o pictură cu un deal, o casă și-o
pasăre desupra

și toate astea, cu punctul de sprijin în gâtul
verde dintr-un țoi alb de prună

cu prietenie, Igitur și-al său tur(n), de jur
împrejur..

Constanța, 28 ianuarie, 2009

Poet în 2009

Aleksandar STOICOVICI

rem - mlaștini -

/sunt un coridor umed și întunecat /
ating toate lucrurile
ce se oglindesc în tine / am fălcile încleștate
sunt singur și cu siguranță mai bătrân
deschid o ușă deasupra râului cu amintiri
și toate lucrurile rămân la locul lor
/ orbii își înfig ace de pick-up în vârful
degetelor
trec prin față noastră pipăind podelele mur-
dare /
îmi bag capul în apă și mi se decojesc ochii
privirea se rotește fără sens între pereții de os
îmi acopăr fața cu mâinile și alerg spre tine
dă-mi te rog o petală de iris
ca să pot împlânzi somnul
ne adunăm bratele într-o îmbrățișare
tăcerea ne întărește carnea și întoarce cerul
în ferestrele ce bat perfect
aceleași râni
/ femeile se întorc dintr-un război șoptit
de-a lungul râului bărbații spală aripile rămase
cu mâinile luminate /

rem - degete încrucișate -

deschid un ochi
simt toate picioarele pășind în jurul meu
alergând prin casă
mersul tău pe timpanul unei dimineți de sâmbă-
tă
o chiuveță ruginită
mă spăl pe față și se șterg ochii
nasul, buzele
ridurile de pe frunte botezate într-un ceas
vechi
te privesc în oglindă cu mâna ridicată dea-
supra capului
ești un arc desprins din patul lui procut
degetele încrucișate-
întunericul în care își așează pescarii
vâslele

**rem - culoarea ochilor
închiși**

o scenă dintr-un film pe care mi-aș fi dorit să-l
vedem împreună
să trecem legați prin fum
prin lumina oarbă
un fel de îmbrățișare de ceață
încearcă să ghidești culoarea ochilor închiși
cer anesteziat
întunericul sapă tranșee în soare
urme de apus
unul câte unul
pescarii alunecă cu zborul strâmb
sub o unghie în flăcări
inconstanța naște miracole
sunt doar o dreaptă trasată prin punctul
inimă

rem - slăbiciuni împare -

mă trezesc dimineața dintr-un coșmar teribil
o gură uscată se deschide în mijlocul ploii
transpirație. cer alunecos agățat de piele
umerii încordați ca doi câini
vârful limbii e un ac de pick-up înțepenit
deasupra abdomenului ei
albul ochilor mocnește tăcut. ea doarme
un zid de cărămidă se dărâmă în mine
mă adun. bag în buzunar un bilet pe care l-am
păstrat
în tot acest timp
Dali și mansarda facultății de arte
ne îmbrățișăm bineînțeles

Poet în 2009

Cezar Mihai
POPESCU

Război în Irak

Suspină obuzul
Deșertul clepsidra
Învăluie
Alb osul
Albul ochiului
Explozia albă
Ovulul
De fier
Și una
O mie de nopți
Râni putrede și zdrențe
Puroi în deșert
Cu cincizeci de stele
Stele și dungi
Pete macabre
Ocară- promisiune uitată.
Buddha-om

Oh! Nu !
Searbăd
Coborăș
Peste lucrul clipei
Doar Eu,
Doar Tu,
Doar Gândul
Rodnicului Vis.

Păreră

Când oare ?
Te întreb.
Oricând !
Oricând !
În netrăirea dintre noi
Domul de noapte
Escaladează
Febra momentului
Zadamic.

Omul esențial

Amăgire.
Doar vis.
Lacrimi
Peste abcesul translucid
Al Fiițării.

Analiză atentă
Orice posibil
Devine amorf
Fără tine.
Așteptare necesară
de tine.
Tace și gândul
Fără tine
Și tace și tăcerea
Ca să-ți aud
Pasul.
"fără tine"
E chiar esențial greșit
După gramatica
Stării noastre
De doi.

Candelă

Prea lung
Exercițiul violenței
Venim putred
Pălărie în focul rece.
Candelă
Lângă altar
Alunecare către vis
Întru iertare
Nemeritată.
"orice soldat
Poartă în raniță
Pacea posibilă !"
Spuneai câteodată
Și seara stîngea
În apă
Tăcerea.
"Eroul s-a stins
Altul la rând !"
Ecolul dimineții.

Subredacția Cluj ♦ Teatru ♦ Subredacția Cluj ♦ Teatru ♦ Subredacția Cluj

Chiuveța

Motto : " Spaima există
îndărățul formeî "

Gicu, 40 de ani,
Gica, soția lui Gicu, 35 de ani,
Ticu, tatăl Gicăi, 70 de ani
Tica, mama Gicăi, 65 de ani
Adișor, fratele Gicăi, 27 de ani
Uma, fiica lui Gicu și a Gicăi, 11 ani
Elvis, fiul lui Gicu și al Gicăi, 2 ani.
Vava, cineva de pe aceeași stradă cu
familia Ticu
Vana, soția lui Vava, amanta lui Adișor.

Cele trei vise pot fi realizate prin trei
scurt metraje . fiecare vis va putea fi spus în
limba țării în care se desfășoară acțiunea
(Rusia, Japonia, Germania)

ACTUL I
Scena I

(Interior în casa familiei Ticu, mobilier
vechi, semnele unei prosperități trecute.
Gicu spală vasele, în timp ce, așezați în jurul
mesei, ceilalți mănâncă în liniște)

Gica: Haide, Gicule, mănâncă și tu!
Ticu: Lasă-l dragă, mai are două furculițe de
spălat.
Tica: Cum le spală el, mai rar așa tehnică, de
excepție.
Elvis: Cane.
Uma: Puțină pâine.
Tica: Mai ai sos, Giculeț?
Gicu: Nu mai spune Giculeț, așa îmi zicea ră-
posata maică-mea, sărmana de ea, când eram
mititel.

Ticu: Chiar, nu-i mai spune așa. Un pic de
paste, Giculule.
Gicu: Regretatul meu tată îmi zicea Giculule în
adolescență. Gicu e suficient, spuneți-mi Gicu.
Tica: Sensibil mai ești, dar servește fugeta
felul doi că ne scade pofta de mâncare!

Gicu pune mâncare pe farfurii cu
dexteritatea unui bucătar profesionist.
Tica: Cum pune Giculeț mâncarea-n farfurie!
Ticu: Și eu eram la nivelul asta acum 40 de
ani.
Tica: Acum 40 de ani... Toată viața ai fost un
trântor, tolanț în fotoliu cu ziarul sub nas și
lungile după-amezi tovarășești în care te in-
dopai cu bere!
Ticu (trănește tacămurile pe masă): Mănâncă
tu!
Gica: Mama, te rog, mănâcăm odată?
Tica: Ce e dragă? Că doar nu l-am ars cu fierul
înrosit. Comparativ cu Giculețul, el chiar a
fîntat o casă, iar partidul era mândru de Ticul
meu.

Ticu: Giculule, ia adu tu țuica aiă!
Gicu: Spuneți-mi Gicu!
Uma: Uneori norii pe cer par forme. De ce?
Ticu: Forme? Ce fel de lucruri spui tu acolo?
Uma: Bunăoară un câine sau o pisică.
Elvis: Hau-hau, mau-mau.
Tica: Uite la el, geniul mic, ce bine imită
pisica.

Ticu: Ai văzut tu câini și pisici în văzduh?
Uma: Copaci, fețe de oameni, odată chiar un
camion.
Elvis: Motolul, brum-brum-brum.
Tica: Sărmana Floarea nu mai avea ce pune pe
masă.
Ticu: Iar începe.
Tica: Soțul ei ajunsese să o bată zilnic.
Ticu: Toate astea la un loc, tot nu ar ajunge să
te arunci sub tren. Te trezești dimineața, dai de
mâncare copiilor, ieși pe stradă salutându-ți
vecinii ca și cum ai merge la biserică și...
Tica: Pe vremuri când erai secretar prim și
țraiai cu tovarășa Nineta, să mă tertă copiii și
eu m-am gândit la tren.

Ticu: Cum mai m-ai iubit! Ți-ai fi sacrificat
viața pentru fericirea mea?
Tica: Mă gândeam să fug în lume cu Petre.
Ticu: Femeie ușuratică, cu molău ală care nu
era membru al partidului?
Uma: El cu ea, ea cu el, ce mister!
Ticu: Gicuțu, fata asta e obraznică și prost
crescută uneori, nu îmi vine să cred că îmi este
nepoată.
Elvis: Ticu poașta!
Tica: Asta-i educație, Giculeț? De ce nu te
ocupi de copii mai atent?
Ticu (pufnind): E ocupat.
Tica: Ocupat, ce să-ți spun! (pufnește și ea). Ia
adu deșertul, că mi s-a aplecat de la atâta fa-
sole!
Ticu: Adișor nu a venit?
Tica: Să-i ții, Giculeț, mîncare caldă, tare-i
ocupat acum de când a intrat în politică. Și-a

luat chiar un costum.
Ticu: E domn.
Uma: Doamne, doamne! Ce de domni și ce de
doamne!
Ticu: Obraznic!
Tica: Rea și obraznică.
Uma: E dintr-un cuplet, l-am învățat la școală.
Ticu: Hai, că asta mi-a stricat pofta de desert.
(Les toți în tăcere, Gicu strănge vasele; se
aude zgomotul lor îndelung în chiuveță)

Scena a II-a

(Casa familiei Vava. Adișor și Vana,
apoi Vava)

Vana: Și ce-a mai făcut marele nostru om
politic?
Adișor (plin de el): Dimineată pe la orele opt
i-am făcut de o cafea pe papagalii din ONG-
uri, la nouă și jumătate m-am întâlnit cu băieții
din servicii, mici bărfă.
Vana: Modestule! Iar ai puș tara la cale!
Adișor: Apoi jandarmii au dat o votcă, am citit
presa pe la partid, secretara Tania își făcea
unghiile citindu-și cursurile de psihologie.
M-am întâlnit cu șefu, am pus de două, trei
strategii, dacă câștigăm alegerile, ajung mare
de tot, așa mi-a zis.
Vana (prinzându-l de penis): Dar tu ești un
adevărat monstru!
Adișor (precaut): Poate intră Vava.
Vana: El nu vede nimic, e absorbit de lupta
voastră politică, visează să-ți lipească prin oraș
afișele de senator.
Adișor (înfumurat): De președinte! Un șef de
stat cu calitățile mele ne-ar face cunoscuți în
lume. (Vana îl sărută cu pasiune)
Adișor: Vana, iubito, vreau să intru...
Vana: Așa îmbrăcat? Fă-te comod, bărbatu-mio
mai întârzie.

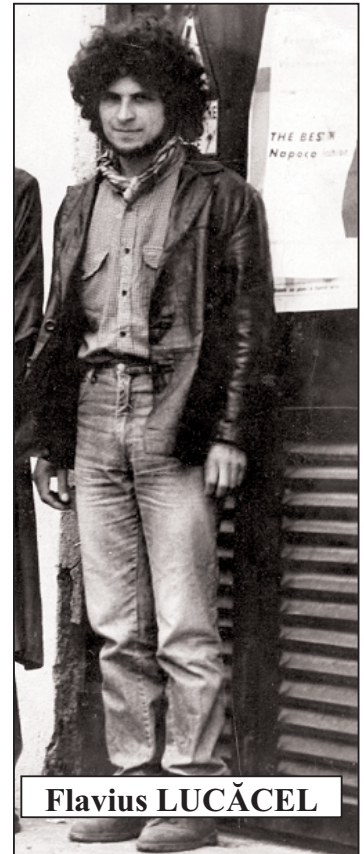
(Urmează o partidă de sex extrem de
scurtă și inconsistentă)
Vana: Adișor, când o să fii tu mare președinte,
să nu mă dai la o parte!
Adișor: Vana mea dragă, pentru tine și mama
Tica, aș incendia Parisul!
Vana: Parisul nu, iubitu! De acolo o să-mi iau
eu genți și parfum. Mai bine Galațiul.
Adișor: Dar ce ai tu cu Galațiul?
Vana: Din Galați e nevolnicul de Vava, băr-
batu-mio. Din 4 în 4 ani îmi umple casa cu a-
racet. Le lipește la toți din partidul asta
posterele și ia praful de pe tobă.

(Intră Vava; pare destul de amărât)
Vava: Frate, dragul meu Adișor! (Cei doi se
îmbrățează). Astea două luni până la alegeri
par o veșnicie, e o criză de sponsorizări.
Adișor: Nici la mine nu e mai roză; dacă pier-
dem, ne-am ars, ne mănâncă păduchii.
Vana: Cu partidul ăsta mergeți la sigur.
Vava: Auzi-te-ar electoratul!
Adișor: Mama lor de bizoni! Mi-e o ciudă că
suntem la mîna lor!...
Vana: Sunteți, dar numai pentru o zi.

Scena a III-a

(Sufragerie în casa familiei Ticu.
Uma, Elvis și Ticu)

Uma: Liniștește-te!(încearcă să citească)
(Elvis o săcăie, trăgând-o de păr)
Uma: Copile, mă doare!
Elvis: Doale?
Uma: Doare, sigur, uite! (îl trage și ea de păr)
Elvis: Doale! Uma me!
Ticu (care citește ziarul): Gura, mucoșilor!
Uma: Vorbești atât de urât. Bunicile, tu nu ai
fost maistru mecanic?
Elvis: Ttu nuu...
Ticu: Mica scorpione mă trage de limbă. Și ce
crezi c-am fost eu?
Uma: Aș putea să presupun doar...
Elvis: Ticu poașta, lea.
Ticu: Dacă m-aș ocupa eu de educația voastră,
mieșuei v-aș scoate doar în câteva zile. Prea
multă libertate. Doi teroriști cu opinii, asta
sunteți.
Uma: ...că ai avut legătură cu ceva rău. Pe
stradă ești amabil, drăguț, iar aici în casă te
porți ca un monstru.
Elvis: Ticu, ba-bau.
Ticu (schimbând tonul): Ia să le citesc eu
îngerășilor despre partidul unchiului Adișor!
Elvis (îi apucă ziarul): Eu citesti.
Uma: Mai bine o poveste.
Ticu: Prostii, eu vă pregătesc pentru lumea
reală; poveștile sunt pentru ratați. Ascultați ce
minunăție. (Citește) În teritoriu, organizațiile
muncesc din greu. (Pauză. Se adresează copi-
ilor) Cred și eu. Adișor al meu muncește ca un
ocnaș. E așa de obosit! Tot timpul doarme.
(citește) Dar efortul membrilor noștri va fi ră-
plătit! Odată cu câștigarea alegerilor, îi vom
recompensa. Pentru fiecare se va găsi ceva!

Flavius LUCĂCEL

Ăsta da slogan! Să-l notez pentru Adișor. Vă
vom recompensa! Pentru fiecare se va găsi
ceva.

(Elvis îi smulge și rupe hârția pe care
Ticu și-a notat sloganul)
Ticu (țipât): Ho, săriți, teroriștii! Golanii ăștia
mici îmi distrug munca de cercetare!

(Intră Tica)
Tica: Ce țipi, dragă? Îmi dai niște palpații!
(Uma și Elvis ies răzând)
Ticu: Copiii ăștia ne urăsc, Tică dragă. Atâta
înverșunare nu am mai resimțit de la revoluție.
Și când te gândești cu câte sacrificii îi creștem!
Tica: Sunt încă mici, îți faci prea multe griji.
Ticu: Ăștia de mici se formează ca dizidenții.
Ori trecem la măsură radicală, ori ne lingem pe
bot de pensioare. Ăștia-s în stare să ni le taie.
Tica: Nepoții noștri n-or să ne taie nimic.
Ticu: Informatorii ăștia mici, cu știința lor în
calculatoare, te ușurează (fuge înspre baie și
urinează).
Tica: Ți-am zis, unele cuvinte nu ai voie să le
rostești, îți fac rău.

VISUL I

Gicu: Floarea?
Floarea: Rătăcesc prin pustiiul ăsta alb și au
trecut zile fără număr. Pe unde se ajunge la El?
Tu vezi vreo intrare, Giculule?
Gicu: La El pe unde se ajunge? La El nu ești
așteptat, iar numele meu e Rascolnicov.
Floarea: Rătăcesc și mă doare sufletul, iar pi-
cioarele... Rascolnicov e un nume de pe la
noi?
Gicu: Ți-au fost sectionate de trenul sub care
te-ai aruncat. (Își descoperă un topor în mână).
Floarea: M-am pierdut de ai mei, am rătăcit
calea.
Gicu: Trenul acela tu l-ai ales. Ești foarte de-
parte de casă.
Floarea: Ajută-mă să intru la El, iar trenul să-l
uit. Ai cheia?
Gicu: Să-l uiți, și viața, copiii, oamenii de pe
stradă, eu... Pentru mine erai cineva familiar
cu care mă bucuram să-mpart soarele,
diminețile, erai de-acolo din acel fragment de
timp dat nouă.
Floarea: Încă sunt de aici, prinsă în această pă-
dure ca o ciută. Ajută-mă să trec dincolo, peste
răul acela.
Gicu (izbind-o cu toporul): Ești liberă acum,
du-te unde voești! Iau eu... (atitudine de per-
plexitate, fuge dezorientat prin pădure, o
zărește pe Gica, încearcă să-și controleze res-
pirația).
Gica: Alergai?
Gicu: Nu, nu alergam.

(Va urma)

Subredacția Dâmbovița ♦ Lansare de carte ♦ Subredacția Dâmbovița ♦ Proză ♦ Subredacția Dâmbovița

Poet în 2009

Două priviri asupra unei lansări de carte

13. 03. 2009,
la ora 13 și 13

Pe data de 13 martie, fix la ora 13 și 13 minute, poetul **Mircea Drăgănescu** și-a lansat volumul de versuri – **„Himera de alături”**. Lansarea a avut loc la liceul „I. C. Vissarion” din orașul Titu, unde este și director adjunct. La lansarea cărții au participat scriitorii cunoscuți ca:

frază care mi-a plăcut foarte mult: *Realul se pliază pe visul care devine realitate.*

Este remarcabilă afirmația lui **Doru Mareș**: *M. Drăgănescu este un artist cu un magnetism echilibrat.*

G. Geacăr, în cuvântul său, a făcut aprecieri elogioase referitoare la volumul **„Himera de alături”**, iar la adresa autorului a spus: *M. Drăgănescu, a*

13. 03. 2009,
la ora 13 și 13

#*Himera de alături*,
Mircea Drăgănescu

Am așteptat cu interes această lansare de carte a poetu-

Vișan, scriitorii **Gandi Romulus Georgescu**, **Vasile Oneață**, **Constantin Predescu-Nescu**, **Alex Vâlcu**, **Ion Țărconnicu**, directorul liceului ș.a. A fost de asemenea prezentă televiziunea **“Columna”** din Târgoviște. Am remarcat absența

Horia Gârbea, **Ștefan Ghilimescu**, **Doru Mareș**, **George Geacăr**, **Paul Nancă**, **Romulus Gandi**, **Alex Vâlcu**, **George Ioniță**, **Ioan Vișan**, **Constantin Predescu-Nescu**, **Vasile Oneață**, **C. Propinațiu**, cadre didactice și elevi.

avut și are atitudine de mentor.

Paul Nancă, fiu al orașului Titu, a avut cuvinte de laudă când s-a referit la volumul

lui **Mircea Drăgănescu**. Interes, deoarece în ultimii ani, cel puțin eu, nu am mai participat la o astfel de manifestare culturală în orașul Titu. Fix, la ora 13 și 13 minute, ultimii invitați au intrat în amfiteatrul liceului I.C. Vissarion, care era plin cu elevi și cadre didactice.

La acest eveniment au fost prezente personalități importante ale literaturii române. Aș aminti aici pe **Horia Gârbea**, președinte al Asociației

scriitorilor **Ion Burhan** și **Ștefan Doru Dăncuș**, pe care personal, o justific – din motive obiective, de care nu voi aminti aici.

Au vorbit despre cartea **“Himera de alături”**, **Horia Gârbea**, **Ștefan Ioan Ghilimescu**, **Paul Nancă**, **Doru Mareș**, **George Geacăr**, **Vasile Oneață**, **Romulus Gandi Georgescu**, **Camil Propinațiu** ș.a.

Interesantă a fost confruntarea de idei dintre **George Geacăr** și **Ștefan Ioan Ghilimescu**, privind

Primul care a luat cuvântul a fost chiar autorul. După ce a făcut prezentările care erau necesare, a luat cuvântul **H. Gârbea**. Domnia sa a spus, printre altele, că **M. Drăgănescu** este un succesor al lui **Bacovia** în epoca post-modernității...

deosebirea față de poetul “**Lacustrei**” fiind aceea că, după volumele incipiente, studiul de acum îi este cel mai fertil.

În comentariul său **Șt. Ghilimescu** a evidențiat că școala lui **M. Drăgănescu**, este școala lui **Cezar Ivănescu**, și a mai adăugat că transpare și simbolismul **bacovian**. Poetul **Șt. Ghilimescu** a încheiat cu o

care ne-a adunat, și a încheiat prin a spune: *voi, cei prezenți, imi faceți o mare bucurie.*

Au mai luat cuvântul: **Vasile Oneață**, **Romulus Gandi Georgescu**, **C. Propinaș** ș.a. Toți au făcut aprecieri elogioase când s-au referit la volumul **„Himera de alături”**.

Alex Vâlcu

Scriitorilor din București, criticul **Ștefan Ioan Ghilimescu**, scriitorii **George Geacăr** și **Ioana Dana Nicolae**, membri ai **USR**, **Doru Mareș**, fost director al Teatrului din Sfântu Gheorghe, **Paul Nancă**, președintele Fundației Phoenix, scriitorul **Sandu Dumitru** alias **Camil Propinațiu**, **Lucian Grigorescu**, prozatorul **Ioan**

durora.

A fost o lansare de carte reușită, lume bună și un autor rasat, ajuns la maturitate creațională, un nume respectat în literatura românească, iar faptul că este titulean, că suntem contemporani cu el, reprezintă suficiente motive de satisfacție.

George Ioniță

**Doru Emanuel
ICONAR**

April e aici

april e aici răzbate din frunzișuri cântecul mierlei

în pantoful vechi o pânză de pajanjen plină de rouă

Liniște de mai

liniște de mai doar albine zumzăie în asfințit

arțar auriu far solitar veghează oglinda mării

Dragonul pe cer

Dragonul pe cer printre spicele de grâu alegea copie

soare la apus părau printre mesteceni nici un peștișor

Risipă în parc

risipă în parc frunzele își arată fețele-arămii

târzie clipă gutui îngălbenite lueșce pe ramuri

Mediterrana

măslini de rod plini fixând dealuri de calcar Mediterana

trandafirii albi spini înșirând mărgele roșii pe degete

Noapte albă noaptea îți dăruiește vise mănunchiuri

așteptându-te îmi ține de urât

OFERTA Preturi GRAND MEDIA
Valabila luna martie

- 1. Fluturaș dimensiuni: 21 X 10 cm (o treime din A4), hârtie 130 g/mp, policromie față și verso**
-1.000 buc. - cost total lucrare: 424.9 lei + TVA
-2.000 buc. - cost total lucrare: 452.6 lei + TVA
-3.000 buc. - cost total lucrare: 485 lei + TVA
-5.000 buc. - cost total lucrare: 537 lei + TVA
-10.000 buc. - cost total lucrare: 804 lei + TVA
-15.000 buc. - cost total lucrare: 1113.5 lei + TVA
-20.000 buc. - cost total lucrare: 1359.8 lei + TVA
- 2. Carti de vizita policromie pe o singura fata pe carton de 300 g/mp.**
-5000 buc - cost total - 820 lei + tva
-100 buc. - 0.47 Ron/buc
-200 buc. - 0.46 Ron/buc
-400 buc. - 0.46 Ron/buc
-500 buc. - 0.43 Ron/buc
- 3. Policromie pe CD**
-20 - 49 buc - 2.2 euro/buc
-50 - 99 buc - 2 euro/buc
-100 - 250 buc. - 1.7 euro/buc
Pretul include CD-ul tip R80 (700MB) și imprimarea
- 4. Policromie Mouse Pad-uri Format 23 x 18 cm, colturi rotunjite.**
Suport: burete negru de 3 mm grosime. Imprimare full-color prin tehnologie digitala. Laminare speciala.
-100 - 199 buc - 2.9 euro/buc
-200 - 499 buc. - 2.5 euro/buc
-500 - 999 buc. - 2.3 euro/buc
-1000 buc - 2 euro/buc
- 5. Personalizari brichete albe cu doua culori**
-500 buc pret total - 850 + TVA
- 6. Personalizari pixuri albastre,rosu,verde,galben,orange doua culori**
-500 buc. pret total - 840,23 + TVA

**Dumitru
GHEORGHE
LEGITIMAȚIA DE
UNGUR**

Într-o seară, citeam ziarul lângă o bere; la o masă apropiată erau trei inși care reprezentau trei stări de ebrietate diferite: unul agitat, altul care-l tot tempera și un al treilea care dormea de-a binelea cu capul pe masa.

Ceea ce-l rodea pe cel agitat era mult incriminata legitimație de ungur.
- E o prostie, domnule! Asta e! Ungurii ăștia nu s-au vaccinat la timp: le apar când și când erupții roșii, albe și verzi pe tot corpul lor, dar mai ales la cap. E bubă veche și le trece numai dacă se scarpină cu mâna altuia. Ascultați-mă pe mine!

- Taci, mă! Îi liniște celălalt.
- Cum adică? După ce ai încurajat separarea copiilor în școli, acum separi cetățeni de cetățeni? Vrei să zici că eu sunt cetățean de mîna a doua?
- Lasă, mă, că-ți dă și ție guvernul român o legitimație și o să te rupi în legitimații cu ungurii...

- Chiar așa! Bă, Guvernule, dă-mi, mă, și mie o legitimație! Numeste-mă și pe mine cumva. Eu al cui sunt, mă? Poți să zici tu că nu exist, când ți-aduc 80% din buget? Nu plătesc cu greșelile și poticnelile tale?

- Stai, mă, liniștit, că se uită lumea la noi, ce dracu'. Și îl trezești și p-asta. Ia uite

ce bine doarme...

- Lasă-l, mă, să doarmă. Ferice de el! O să trăiască o sută de ani, că nu-l frământă nimic. Altfel, e băiat cumsecade. E amărât de-al nostru, îl cunosc de când eram copii.

- Cum ajunge, mă, ăsta acasă?
- Îl duc eu. Așa face mereu: bea ce bea și cade. Stă un ceas și după aia își revine, se înfinge un pic în picioare și, țara-țara, îl duc eu acasă.

- Și nevastă-sa? Nu zice nimic nevastă-sa?

- Ce să zică? Știe că am eu grija lui. Căpă un pic ușa, eu îl împing ușor înăuntru și...

- Și nu cazî, mă, și tu înăuntru peste el? Ai văzut că până și Guvernul mai greșește...

- Ghiciți, al dracului! Păi, degeaba pierd eu vremea pe lângă el? Ha, ha! Îl prinde de umăr și-l scutură: Vasile, hai, mă, acasă că ne așteaptă nevastă-ta!

Brusc, bărbatul de alături se mișcă, ridică o clipă capul și-l lăsă cu zgomet la loc.
- Ia că s-a trezit! O fi auzit ce am zis și acumă ne înjură...

Bărbatul își propti cu putere mâinile în masă. Era înalt, ciolanos, părea că nu se mai termină în timp ce se ridică. Cu un gest surprinzător de sigur, ridică arătătorul, parcă adresându-se lumii întregi, și spuse rar și apăsat:
- Megzar vagzok, szerencsetlenek!

A nagyanyam utam...*

* - Sunt ungur, bă, nenorociților!

După bunica...

Poet în 2009

Genia VIZIRU

aproape că avea dreptate

și-acum de ce te mai agăți m-a întrebat rezemându-și centrul inimii de o cumpănă în care aflăm tot mai ușor

eu nu îmi prelungesc aripile mușcând din ale altora i-am spus

(înțelesesem unde voia s-ajungă și mă simțeam din ce în ce mai tristă)

acum eu cred ca tu te-agiți de mine

și a rămas atât - aproape că avea dreptate

implant

mi-am implantat în palma dreaptă câte un ochi pentru fiecare om iubit al meu

în stanga o gură o ureche

îi ating și trupurile lor se fac mărunte mici cât bobul mic de grâu se strecoară pe sărite în mine

uneori însă de prea multă oboseală sau din alte rațiuni imputabile firii îmi închid palmele între genunchi le acopăr cu pleoapele gura cu urechile mele dintâi

și în tojul acestei îmbrățișări dintre mine și mine ochii din dreapta mă-ntrăabă - tu de ce nu respiri odată cu noi?

de-abia atunci mă conving de singurătate

îmi spun

îmi spun

astăzi te vei asemăna cu un straniu copil neîntreg

și îmi repet în gând numele (poate mă voi obișnui cu fiecare literă în parte)

îmi număr pe degete durerea (poate mă voi obișnui cu fiecare durere în parte)

apusurile care pun punct îmi spun că-ntr-o bună zi voi înșira peste secunde și răsăritul

făgăduința Lui

de acum vei avea războaie mi-a spus - de parcă rana mea nu-i o luptă dusă cu rana și parcă ochiul meu nu se luptă cu ochiul iar carnea cu ce se numește tot carne

de acum vei avea războaie mi-a spus

Subredacția Maramureș ♦ Eseu ♦ Subredacția Maramureș ♦ Eseu ♦ Subredacția Maramureș

Constantin Brâncuși – simboluri funerare arhaice și Coloana fără sfârșit

Coloana fără sfârșit a lui Brâncuși, amplasată la Târgu Jiu, fascinează și impune într-un fel aparte. Coloana își modifică mereu nu doar semnificația ci și forma, prin efecte optice stranii, în funcție de unghiul în care se așează privitorul.

Mai întâi, trebuie să te apropii de ea în fapt de seară, înainte de asfințitul soarelui, venind dinspre apus pe Calea Eroilor, așadar având soarele în spate. Atunci Coloana ți se înfățișează luminată, în toată splendoarea ei. Are culoarea aurie-pală, fără reflexe metalice, în nuanța grăului copt. Pe măsură ce te apropii, modulele romboedrice își pierd contururile tăiate geometric încât, dintr-un anume unghi întregul pare chiar un spic de grâu urias, de dimensiuni halucinante, onirice. Să nu ne scape din vedere că în Grecia antică, la inițierea în Misterele de la Eleusis, epoptului i se arăta în final, ca simbol suprem, un spic de grâu. Acesta în vederea și revela totodată misterul principal al vieții. Grăul este substanța vieții, întrucât ne hrănește și întreține viața, nu doar fizic ci și metafizic. Ca principiu metafizic al vieții, este esența nevăzută a tuturor formelor de viață. Apoi, nu este doar substanța vieții, ci și sensul vieții, care sens este rodirea prin moarte. În acest sens simbolul a fost valorificat și în Evanghelie. Isus a spus că grăuntele de grâu care nu moare, adică acela care nu încolțește, rămâne stinger. Iar cel care moare (încolțește), aduce roadă multă.

Apoi vine noaptea. Sub lumina stăpâni-toare a lumii, Coloana devine un stâlp de foc rece, fantomatic, o incriminare a morții, un semn de pe celălalt tărâm. O față a modulelor dă o lumină înșelătoare, iar cealaltă este întunecată, aflată sub tenebre, o amenințare ascunsă, o neliniște, un duh răuprevestitor.

Să nu uităm că Coloana fără sfârșit a lui Brâncuși este, în esență, un monument funerar. Un monument consacrat eroilor care au murit în luptele de la Jiu, în toamna târzie a anului 1916. Cei care aveau misiunea să apere acest pod au luptat cu o vitejie fără seamăn și au căzut în luptă cu toții, până la unul. Aceasta a fost și intenția exprimată clar de către Brâncuși: să le ridice un monument funerar. A mers în acest scop la primăria comunei Peștișani, comună de care ține și Hobița sa natală, în vara anului 1922. Brâncuși a propus atunci să le ridice eroilor de la Jiu un monument funerar, dar conducerea comunei l-a refuzat. Ce fel de monument o fi propus artistul? Li s-o fi părut oare sătenilor extravagantă propunerea făcută de către Brâncuși? Nu se știe. Încă o dată profetul nu a fost bine primit în patria lui.

Ridicarea Coloanei la Târgu Jiu a fost posibilă numai mult mai târziu, prin 1937-1938, grație demersurilor neobosite întreprinse de către doamna Arethia Tătarăscu, soția primului ministru de atunci al României. Gheorghe Tătarăscu era originar din Gorj, avea lângă Filiași un mic domeniu, unde Brâncuși a fost găzduit în vara anului 1936. Arethia Tătarăscu, prin Liga Femeilor Gorjene condusă de către ea, a reușit să colecteze suma de două milioane două sute mii lei, bani din care s-au făcut expropriile din oraș, spre a se trasa Calea Eroilor, și s-au finanțat lucrările la Biserica „Sf. Apostoli Petru și Pavel”, parte componentă a Ansamblului gândit de către Brâncuși. Apoi în vara anului 1937, înainte de a începe lucrul la Coloana fără sfârșit, Brâncuși călătorește pentru prima oară în Egipt.

Coloana fără sfârșit este un monument funerar. Modulele din care este alcătuită, șasesprezece la număr, sunt de fapt trunchiuri de piramidă îmbrinate câte două. Dacă le privim ca fiind îmbrinate pe baza mare, așa cum sunt ele în realitate din punct de vedere tehnic, atunci obținem un romboedru. Dacă le privim îmbrinate pe baza mică, avem sugestia unei clepsidre. Cum arătam mai sus, cu puțină vreme înainte de a începe lucrul la Coloana, Brâncuși a călătorit în Egipt și a văzut pentru prima oară piramidele. Trunchiurile de piramidă imaginare de către Brâncuși

la construcția Coloanei sunt însă mult mai înalte prin raportare la bază. În consecință sunt mai suplă, mai apte să redea inclusiv esența și ideea zborului. În ceea ce privește piramidele egiptene, bunăoară cea mai mare dintre ele, avea o înălțime de 138 metri, raportată la o bază cu latura de 227 metri. Deci raportul dintre înălțime și bază ar veni de aproximativ 1/1,6 în favoarea bazei, acest raport denotând de altfel celebrul număr de aur atribuit lui Pythagora. Dincolo de starea de melancolie indusă de tema ruinelor, de imaginea de solitudine în desert, piramida egipteană ne dă și impresia apăsătoare de gigantism care străvește măsura umană, de masivitate și greutate copleșitoare. La Brâncuși în schimb, trunchiul de piramidă din modulul Coloanei are baza mare de 90 cm și înălțimea tot de 90 cm, baza mică fiind de 45 cm, adică jumătate din baza mare și din înălțime, iar înălțimea totală a romboedrului este de 1,80 metri, adică dublul bazei mari și al înălțimii fiecărui trunchi de piramidă ce intră în componența sa. Dacă prelungim imaginar trunchiul piramidei brâncușiene până la vârf, atunci vom obține o piramidă cu raportul de 2/1 în favoarea înălțimii, față de 1/1,6 în favoarea bazei, precum în cazul piramidei egiptene. Vârful piramidei imaginare a lui Brâncuși se va găsi exact în centrul romboedrului umător de pe Coloana. Efectele optice multiple sunt date tocmai de această afilare a unor raporturi desăvârșite a unor proporții care pot exprima perfect ideea înălțării imponderabile la cer, așa cum acest lucru s-a petrecut de bună seamă odinioară pe drumul spre Emaus, ideea zborului către infinit. Iar romboedrele Coloanei sunt în număr total de 16, adică numărul de aur 1,6 înmulțit cu decada sacră, de asemenea pythagoreică.

Dacă ne apropiem de Coloana mai tare (sau poate prea tare), privind-o din plan sagital, aceasta ne arată o altă față a sa. Bazele mari ale romboedrelor se apropie unele de altele în așa fel încât practic se supraun unele peste altele, anulând însăși imaginea rombo-ritmică, arătându-se nouă ce o simplă cale aurie spre cer, valurii la nesfârșit, la fel cum, la răsăritul soarelui din mare, o cărare de raze și foc se așterne părelnică pe valuri, de la picioarele noastre până la depărtarea fără sfârșit a astrului luminii. Ne lipește numai credința că putem pași pe ea și că putem merge pe ape fără să ne scufundăm. Iar când ne dăm îndărăt, spre a ne recăpăta simțul realității, Coloana își recapătă și ea ritmicitatea romboedrică, vedem din nou cum fiecare modul apare, crește și apoi se îngustează spre a trece în următorul, vedem cum zvăcnește viața de la naștere în împlinire și apoi la pierire, vedem mumele cum ne nasc și momintele cum ne înghit, vedem și simțim o pulsație vie ce se repetă la infinit.

Și dacă ne reamintim încă o dată că este vorba de un monument funerar, nu putem să nu ne ducem cu gândul și la un alt posibil model, altul decât piramidele vechiului Egipt, care va fi stat cu certitudine la baza Coloanei lui Brâncuși. În cimitirul satului Hobița puteau fi văzute atunci, și încă mai pot fi văzute până azi, vechi cruci de lemn lucrate într-un stil aparte. Axul vertical al crucii, precum și stînghia orizontală, sunt cioplite spre locul de înbinare sub forma unui trunchi de piramidă, cu baza mică spre interior, la înbinare. În timp, crucea de lemn putrezește și stinghia orizontală cade. Atunci mai rămâne pentru încă o vreme înfipt la căpătâiul mormântului numai axul vertical al crucii, scoțând la iveală pe deasupra ierbi înalte două trunchiuri de piramidă înbinate la baza mică, precum (avant la lettre) două jumătăți de modul din Coloana fără sfârșit. Faptul este atât de real, încât a dat naștere la fabulații, conducând la părerea falsă și stupidă, potrivit căreia în anumite sate din Gorj, la momintele bărbatilor nu s-ar pune cruci, ci numai stâlpi sculptați cu modele romboedrice, ceva în genul unor totemuri, de parcă noi am fi o insulă de la antipozii, iar nu o țară care face parte din civilizația creștină. Oricum ar sta însă lucrurile, este cert că Brâncuși a putut vedea, încă din copilărie, în cimitirul satului Hobița, crucea de lemn cioplite în felul arătat mai sus, că atari imagini s-au sedimentat adânc în sufletul său și că marele artist le-a purtat cu sine, uneori conștient altelei nu, tot restul vieții.

Pe de altă parte dacă luăm un modul din Coloana în mod izolat și îl privim dintr-un anumit unghi, având una dintre muchii în centrul imaginii,

Nicolae IUGA

atunci prin jocul natural de lumini și umbre, vom avea foarte clar imaginea unei cruci, o cruce cu brațele egale, o cruce care poate fi circumscriasă în cerc.

Putem schimba încă o dată unghiul din care privim Coloana, putem să ne învârtim încet în jurul ei și să o privim pieziș, de la muchiile modulelor din nou spre planul sagital. Atunci Coloana se metamorfozează uimitor, modulele parcă se înclină și se răsucește într-un echilibru precar, din care numai mișcarea neconținută le-ar putea salva și le-ar putea reda echilibrul firesc. Coloana își pierde caracterul static și devine un sfredel care se răsucește neînțecat către cer. Un sfredel așa cum sunt șuruburile vechi de lemn de la presele primitive de ulei sau de struguri. Sau putem schimba din nou unghiul din care o privim, putem încerca să o privim în așa fel încât să atenăm sau chiar să anulăm efectul perspectivei de jos în sus, putem încerca să ne situăm cu ochiul nostru undeva pe la mijlocul Coloanei, ne putem urca într-un copac înalt din marginea parcului sau, mai bine, putem merge la etajele superioare ale clădirilor din apropiere. Atunci modulele ne se arată în toată spletea lor imponderabilă, pline de tensiunea țâșnirii și a zborului către înalt.

Lucrările la Coloana fără sfârșit au durat un an de zile. În 1937, pe la începutul lunii noiembrie, Brâncuși montează primul modul. Un an mai târziu, la 27 octombrie 1938, Brâncuși asistă recules la slujba de sfințire a Ansamblului său. Fotografii de la eveniment ni-l arată epuizat de efortul creației, îmbătrânit, cu barba complet căruntă, cu a icoana a Bunului Dumnezeu odihnindu-se în ziua a șaptea după Geneză.

Brâncuși a fost toată viața un bun creștin ortodox și a avut o legătură statomică și profundă cu Biserica. În tinerețe, cât timp a fost elev la Craiova și apoi student la București, el a fost cântăreț în strună la Biserica Madona Duda și, respectiv la Biserica Mavrogheni. Primea de aici două sute de lei pe an, bani cu care se întreținea la școală. O fotografie făcută la București pe când avea vârsta de 22 de ani, ni-l înfățișează chiar în veșminte de ipodaccon. Se știe că avea o foarte plăcută voce de tenor. Apoi, când a ajuns celebru și cu stare materială bună, prin anul 1921, a donat o importantă sumă de bani pentru construirea bisericii noi din Hobița natală, fiind trecut în rândul ctitorilor.

În timpul cât a lucrat la Ansamblul de la Târgu Jiu, Brâncuși a fost întrebat mereu, de către foarte mulți oameni de toate condițiile sociale cu privire la ce anume vrea să spună prin lucrările sale. El însă nu ofereea nimeni o explicație anume. Ci spunea cu răbdare, fiecărui în parte, să se gândească el însuși și să găsească semnificația acestor lucrări. Dar Brâncuși însuși avea oare o interpretare proprie a acestora? Poate că da.

Cu privire la Coloana fără sfârșit, înainte de a părăsi România pentru totdeauna, Brâncuși a spus: „Nu vă dați seama ce vă las eu aici!”

A apărut ediția a doua a romanului “Sex cu femei”, un roman de dragoste fără vulgaritate, scris de Ștefan Doru Dăncuș și Adrian Suciul! Comenzi la telefon: 072-444.35.87

Subredacția Mehedinți ♦ Eșeu ♦ Subredacția Mehedinți ♦ Proză ♦ Subredacția Mehedinți

Dan ȘALAPA

DEZINTEGRAREA
FAMILIEI
ROMÂNEȘTI

Familia este recunoscută ca fiind cea mai stabilă și exemplul prim de organizare socială a omului. De la familie la trib, apoi la așezări stabile, de tip rural, s.a.m.d., în ordine, însă, din formele acestea ulterioare de organizare, la baza fiecăreia a stat familia, cea asociere dintre un bărbat și o femeie, care și-au durat destin, au asigurat perpetuarea speciei, au dat piept cu potrivnicile vremurilor și ale vieții.

Familia românească, la ora actuală, trece printr-o criză majoră: instabilitatea socială, discrepanțele uriașe dintre îmbogății tranzienți, oblundirea hoției și încurajarea non-performanței, a "relațiilor" fie ele de familie, fie de partid, au stărnit în societatea românească o adversitate față de instituția aceasta tradițională, ancestrală - familia. Rata divorțurilor a crescut enorm, cuplurile tinere devenind clienți ai judecătorilor după doar câteva luni de la încheierea căsătoriei, cel mult un an. Sporul natural, dedus prin raportul nașteri-decese este negativ - avem mai multe decese decât nașteri la sută de mii de locuitori - este o umare (ne)firesc a acestui flagel social, am îndrăzni să-l numim fenomenul de dezintegrare a familiei românești.

Dacă analizăm fie și superficial motivele invocate în instanță pentru desfăcerea căsătoriei, la loc fruntaș stă sintagma "nepotrivire de caracter", o formulă generabilă, ce poate ascunde orice, o ipocrizie juridică, în fond. Dar motivele reale, în multe cazuri, alarmant de multe, sunt desele certuri între parteneri, scandalurile și excesele unei sau ale altuia, decalajele de stare materială ce se constată, pe parcurs, între parteneri - unul mai bogat decât celălalt - acestea sunt motivele cruciale de dispută și de dorință de separare de jure, că de facto, ea intervine cu mult înaintea pronunțării instanței.

Motivul financiar - sărăcia, altfel spus, mai pe șleau, sau perspectiva ei - stă la baza multor dispute. Societatea actuală, care încurajează consumul, prețurile suitoare, scăpate oricărui monitorizării cu efect consultativ sau, la nevoie, chiar corectiv, și salariile tot mai neinduslătore, locurile de muncă tot mai puțin și facturile tot mai multe, mai costisitoare, "banii negri", scăpați impozitării, și banii obținuți din speculații în tot felul de domenii, care nu produc plus-valoare, nu aduc nimic concret, palpabil, în contextul economic, toate acestea și multe altele asemănătoare, conduc spre un orizont devastator pentru stabilitatea acestei instituții sociale, familia.

Dar asta nu e tot: presiunea socială, pe care soții încearcă s-o contracareze (!) prin certuri continue, prin aruncarea vinei, reciproc, de la unul la altul, prin violențe, de multe nu doar verbale, va lua forma tot mai îngrijorătoare, de la aspecte clinice la cele penale. În acest tablou, victime colaterale, dar foarte importante, sunt copiii. Expuși zilnic certurilor dintre părinți, dintre ei și bunici, orii între vecini, dintre rude și neamuri, copiii vor sfârși în depresii, ce pot îmbrăca, deseori, forme de protest mergând de la gesturi teribiliste până la suicid.

Societatea românească începând cu guvernarea, nu este pregătită pentru acest val de descompunere. Mai mult, guvernul nu alocă bani pentru asistență socială, spitalele sunt la vârstă matusalemice comparativ cu ceea ce ar trebui să reprezinte ele la ora actuală, educația stă sub semnul aceluiași pauperității - relația părinte-școală, practică nu există - economia subterană, încurajată de la cele mai înalte nivele, incurajează la rândul ei, desfrăul, de la cel al bunului-plac la cel al perversiunilor ca mod de distracție și amuzament perpetue, timp în care psihologii nu mai fac față valului de pacienți, atâția câți înelge și își permit acest demers.

Cabinetul psihologic este o formă modernă de a obține explicații și lămuriri privind disonfortul psihic, provocat de angrenajul social nemilos, traumatizant, dar românul de mijloc fie nu are, la acest moment, deprinderea folosirii lui, fie preferă, în cel mai... pașnic caz, preotul-duhovnic pentru a-și descărca sufletul, a obține ușurarea inimii, atât de necesară, fie preferă, la extrema cea mai des întâlnită, din păcate, să-și bată soția, copiii, soacrele, frații etc. Ținte false și nevinovate, de altfel, pentru că frustrarea rămâne neclintită. Decalajul social și moral dintre contul unui candidat la parlament și bietul pămaș disponibilizat, ori dintre un parvenit financiar și intelectulul de mijloc, dintre dezvoltatorul imobiliar, fără scrupule și robit banului stors din speculații cu terenuri, și țărantul credincios pământului lui, care pământ a scăcut în neapăsătoare, se adâncește

funeralii de ierarhi, de la diferite întâlniri ale ierarhilor cu tot felul de personaje din țară sau din străinătate. Se mai introduceau „agende de lucru” ale ierarhilor, conținutul felicitărilor de la Crăciun și de la Paști primite de către ierarhi etc. Uneori acestea erau date cu lux de amănunte. Nu era o nouitate ca să citești un reportaj, din care să afli ce s-a servit la o masă, cu ce instrumente au servit mesenii cutare mâncărică, cine mai era acolo, ce-a mai zis fiecare. Desigur, toate sunt bune, frumoase și plăcute, dar acestea s-ar fi putut foarte bine rezuma în două-trei pagini sau chiar mai puțin, lăsând locul unor studii, articole, recenzii etc. cu adevărat valoroase. Să mai adăugăm la acele materiale altele care priveau activitatea „conducătorului iubit” al țării, vizitele și întâlnirile lui, epocalile realizări etc. Toate acestea „confiscați” uneori până la 90% din numărul de pagini al unei reviste. Mai rămânea loc în unele reviste pentru două-trei recenzii! Răsfoiți, spre exemplu, revista „Biserica Ortodoxă Română” de dinainte de 1989. Același lucru se petrecea și cu revistele eparhiale din provincie. Abonamentele erau obligatorii pentru fiecare parohie și mânăstire, uneori și pentru preoți, așa că în publicațiile respective se putea scrie orice, fiindcă „citoritorii” cu siguranță că le „înghițeau”.

A venit Revoluția și creдем că lucrurile vor intra pe făgașul normalității. Au apărut, din fericire, numeroase reviste, gazete, chiar ziare la unele eparhii scrise și pe înțelesul și gustul cititorilor. Unele au fost destinate din start unor categorii de vârstă sau chiar unor stări so-

și mai mult, decalajul acesta neputând fi anulat oricât de mult și-ar bate cineva soția, sau ar invoca spiritele benefice ori malefice să rezolve situația!

Disperarea rezultată din acest contrast vectorial la forme alarmante, iar rezolvarea nu poate proveni decât din însănoșirea sistemului social. Atâtea vreme, însă, cât certurile se propagă de la cel mai înalt nivel, președinte-prim ministru, cât ele reprezintă un modus vivendi al partidelor politice și al simpatizanților lor, câtă vreme membrii de sindicat își reclamă în mod legal drepturile, dar liderii lor au afaceri dolofane, dezvoltate cu societăți conduse de exact cei cu care sunt, de multe ori, în conflicte de muncă, au aspirații politicieniste, candidând pe liste de partid, câtă vreme comisionul, șpaga și afacerismul de cumetrie sunt instrumentele cu care operează cel mai adesea exact cei care sunt plătiți din ban public să supravegheze adevărul spre a repune în drepturi cetățeanul - poliția și justiția - ei, bine, sănătatea de care vorbeam, aceea morală, în primul rând, nu poate să-și arate roadele. Dezintegrarea familiei va continua. Românii vor deveni un popor de nevrotici, iar cei care vor scăpa flagelului, vor fi manipulabili, docili, fără reacții, un fel de "fermă a animalelor" la scară de nație. Urmarea dureroasă a unui capitalism violent, învățat după ureche, grefat pe un socialism indus cu forța kalașnikovului și al notei informative în mentalul colectiv, este melanj numit tranziție este dezvoltată la rândul ei într-un stil ultra-fanariot, până la un ego-centrism exacerbat, super-centralizat și corcic masiv cu partizanatul politic, pe alocuri susceptibil de "mafioțism"! Aceasta este România contemporană, în pragul colapsului de organizare micro-socială, recte a familiei.

Dezintegrarea familiei va duce, din păcate, și la decedibilizarea accelerată a oricărui forme de atitudine revelatorie, de la presa la formatorii de opinie, de la formele instituționalizate ale educației, la spiritul civic, opinia publică devenind rapid, o formă goală, străină, ineficientă, abandonată, într-un final.

Cine va rezista acestui măcel, împotriva căruia nu se luptă oficial decât în campaniile electorale, dar și atunci doar în interes co-vârșitor propriu, va avea o viață dublă: va trăi, pe de o parte, o existență de suprafață, în care va minți în continuare, mimând virtutea față de cei rămași, și căința față de cei dispăruți, iar, pe cealaltă, se va închide de frica aflării adevăratei sale identități, într-un cerc din ce în ce mai strâmt, care cerc, chiar dacă va fi de aur, îl va sufoca, până la urmă. Tragedia este că acel cineva - unul, doi, mai mulți, oricâți, nu contează - nu va înțelege cum poate un cerc de aur să sufocă... Acel cineva nu-și va înțelege "pedeapsa", și va deveni tot un fel de frustrat.

O societate întemeiată pe hoție și persistență în îndepărtarea continuă de valorile morale, oricâte justificări politice sau de altă natură ar avea, va sfârși inevitabil.

Pacatul este că prima victimă este însăși osatura, temelia ei: familia.

cială și acestea au avut succes. Multe au făcut adevărată epocă. Cenzura statului a dispărut. A rămas, din păcate, cenzura internă a publicațiilor noastre. Mă refer iar la acele materiale menționate mai sus, care au continuat să fie introduse în revistele de bază ale Bisericii. Unele reviste importante și-au micșorat numărul de apariții. Spre exemplu, revista „Biserica Ortodoxă Română” apărea înainte de război și în 12 numere pe an; de la război înceoacă a apărut în șase numere, pentru ca acum să apară și în... două numere. Mai mult, unele reviste, sub pretextul că ridică nivelul calității, au adoptat un vocabular savant, pe care nu-l înțeleg decât doar câțiva inițiați. Citiiți, spre exemplu, dacă puteți, „Vestitorul Ortodoxiei”. În afară de rubrica de Liturgică a Părintelui Neclău, mă îndoiesc că veți mai alege și altceva. Abonamentele fiind obligatorii, nu interesează pe nimeni dacă materialele publicate sunt sau nu digerate de cititor...! Cui folosește, oare? Credincioșilor? Nu! Bisericii? Nici atât!

Cred că dacă ar dispărea abonamentele obligatorii și publicațiile respective s-ar confrunta cu piața și ar „trăi” numai din vânzări, cele mai multe ar dispărea. Ar trebui să lase locul celor cu adevărat gustate și căutate de cititori. Redacțiile ar trebui să-și angajeze oameni capabili să scrie cu adevărat pentru public, o presă vie, formatoare de conștiință, o presă care să facă, într-adevăr, apostolat într-o lume tot mai instrăinată de Dumnezeu, tot mai secularizată. Și cred că, la urma-urmei, aceasta este misiunea unei presei bisericesti!

(Va urma)

Poet în 2009

Vali NIȚU

vorbe cocoșate

mă adumbresc cuvintele cocoșate de scrâșnetul cel indecent pe măseaua-i cariată răd sarcastic vorbele-i goale

și-am ațipit o adiere tâlmăcită lăsându-mă carte deschisă în curtea cea verde aud doar bătaiele de inimă în poartă

m-am trezit întins în iarbă cu trecutele-mi vise certându-se corect pe cearcăne ude de ce-am fost mințit

strâng în dinți apăsoarea și nu mă obosește graba-mi înceată deface privirea bumerangul ce-i plătește.

marginea de viață

... draga mea, s-a născut dimineața aproape de buzele din carpața agățată pe perete atât de albastră și vedem că noaptea e atât de goală nici chiar o frunză nu-i acoperă trupul din zori își ia culoarea din umbra unei priviri trecute și fuge obosită strângând în brațe coapsa nudă în coșulețul de nuiele din ramul verde mușcă sălbatic buze roșii aproape de metafora unui gând alunecat spre nopțile noastre draga mea ne săngerează graba din noaptea rămasă caldă mereu agitată de melancolia odihnă și ne așezăm pe marginea de viață ce doar privește în oglindă găzduirea noastră.

metafora iubirii

... în zori mi-am plimbat buzele pe când îți atingeam urmele tălpilor aproape răticit treceam o umbră bisturiul mi-a operat intristarea dăruindu-mi zămbetul mi-ai întins umerii să înobilăm iubirea și mirosul de teamă a plecat eu nu am cum să-ți mulțumesc decât iubindu-te azi mai mult ca ieri și mâine mai mult ca azi din metafora iubim un timp ... în serile romantice neștiuți seducem întârziatul cotidian o dragoste târzie ... în zori

Târgoviște,
MAGAZINUL
"MUNTENIA", parter
Bulbi de begonia
cu 3,5 RON!!!
Pt. comenzi en gros:
0788-937.382

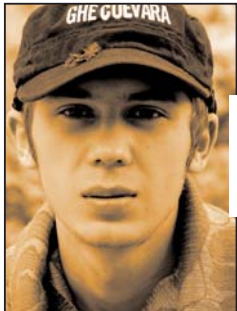
Alexandru STĂNCIULESCU

Scrisorile unui preot de
la țară

(Urmare din nr. trecut)

Folosesc din nou această „mică tribună”, pentru a semnaliza o situație, care mi se pare a nu fi de folos Bisericii noastre. Mă refer la anumite publicații centrale și eparhiale. Înainte de 1989, cenzura supraveghea totul cu lupa. Trebuiau făcute planuri editoriale, în care eparhiile să prezinte cu mult înaintea listele cărților, revistelor, calendarelor, pliantelor etc., pe care intenționau să le publice. În aceste liste se intervenea cu brutalitate și multe, foarte multe erau tăiate, sub pretextul lipsei de hârtie. Cele care erau aprobate, erau pregătite de tipar cu o grijă imensă. Manuscrisele cărților, revistelor și celorlalte materiale propuse pentru publicare se cloceau la Departamentul Cultelor cel puțin un an. De multe ori erau trimise înapoi eparhiilor să fie revăzute, modificate, anulate. Fiecare pagină ieșită de la cenzură trebuia să aibă celebra ștampilă „B.T.”, adică „bum de tipar”. Fără această ștampilă nici nu te băgău în seamă la tipografie. Mai exista și o altă formă de cenzură, care se făcea în interiorul eparhiei care publica o revistă, spre exemplu. În conținutul revistei se introduceau multe materiale inutile, pe care nu le citea nimeni: reportaje privind vizitele unor ierarhi în țară și străinătate, reportaje de la sfîntiri de biserici și mânăstiri, de la alegeri, hirotonii, instalări și

Poet în 2009 ♦ Poet în 2009

George Alexandru SEREDIU

poem 1. Înainte de toate, amintiri

nu am văzut niciodată un om murind
am văzut doar oameni care închid ochii
și încep să putrezească

tatăl meu spunea **moarte** ca și cum
nimic nu s-ar fi mișcat într-insul

la masă e o liniște strălănită
ni se aud inimile chiorlăind de foame

mâncăm cu linguri de lemn și **tata**
coboară în mintea mea
sub culorile unui film mut care se repetă
cât de tăios se apleacă asupra mamei
și cum rupe el pâinea coaptă sub dragostea noastră

tata avea ochii goliți de fericire aduna copii din iarba
și-i întorcea cu fața în sus să strălucească
în soare ca mamele lor curate și subțiri

Poem 2. pământul înainte.
ultima oprire până la singurătate

când visele se scurg la marginea patului
iar lumina e o mireasă ruptă și transpirată
gata să își schimbe ziua întreagă și să te ia la dans
făcându-ți sunt claustrofobe. ele trebuie
să iasă prin piele
să se lipească de gurile tuturor
să se întindă ca un șarpe flămând
ce se face din ce în ce mai flagrant
și mai agresiv
împrejurul meu gravitează o ceață rece
care privește spre mine cu milă

intru în corpul meu de liniște
învăț aici mișcări noi
arcite
o limbă ușoară cu care să pot cere
ajutor
deționale vibrează într-un cuib de gânduri sălbatice
mă pregătesc pentru încă o zi
trupul meu poate adăposti câteva tuțite
de mâinile negre ce caută ieșirea

trupul meu
e un instrument de măsurare a timpului
e cel mai lung vis de până acum
și se vede ca o explozie în cer

3.0 poem acoperit –
supraviețuitorii

învelișul umed al lumii
abia a început să se-ntărească
ne-am acuzat în noi
și a durat o veșnicie până ne-au găsit
apele lui Dumnezeu au trecut pe aici înaintea nașterii
noastre
pe tavan au rămas urme reci ale vieții de piatră

scrieri către mama : 4.1

lebedele negre veneau în fiecare an
tot mai multe tot mai întinate în zborul lor
șii făceau cuibul în scorbura durerilor noastre
scomornind cu ghearele acolo unde altă dată
ne scaldam cu ochii deschiși
lebedele negre, un glonte pierdut în carnea de iepure
cu ouăle lor afundate în fiecare rană
măturam curtea iar deasupra mea
cântau lebedele
tu, mamă, te-ai lăsat îmbrățișată de ele
ai dormit în mijlocul lor visând să zbori ca ele
vântul nu bate, mamă, cum trebuia
și ai să uiți cum să te întorci în brațele lui tata

acum vrei să mergi în locurile acelea
unde se poate zbura toată iarna
dar eu știu, mamă, paturile de acasă
nu vor mai fi la fel

Corespondență externă ♦ Australia ♦ Corespondență externă ♦ Australia

ISTORIA DUPĂ IONEL
IULIAN – FICTIUNE
SAU ADEVĂR

(serial de Ben Todici)

În această serie, toți cititorii sunt invitați să contribuie sau să combată prin atașarea comentariilor lor.

Contribuții esențiale la renașterea
istoriei europene (1)

Cine studiază mai în profunzime istoria românilor constată faptul că ea conține numeroase falsuri și omisiuni care mai de care mai păguboase, prejucându-i doar adevărul istoric privind pe români, cu împietăind deopotrivă asupra istoriei universale. În consecință, se impune cu necesitate eliminarea lor, având în vedere și câteva considerente de extremă importanță: întâiul, pentru că nu se mai poate accepta ca nici în trecut și în prezent să se susțină un anumit nivel de cunoaștere adevăratul trecut istoric; al doilea, pentru că imperfecțiunile constând în falsuri și omisiuni de toată gravitatea, nu de puține ori strigătoare la cer, privesc istoria celor mai vechi și mai întins popor din Europa, singurul aborigin, românii, întrucât, cel puțin la nivelul actual al cunoașterii istorice, toate celelalte popoare de aici sunt alogene; al treilea, pentru că istoria românilor e total diferită de cea a oricărui alt popor european, fiind cu totul singură, chiar de aci decurgând aceste falsuri și omisiuni; al patrulea, pentru că acele corective, care se impun de urgență, modifică în mod esențial istoria românilor, dar și pe cea a Europei; al cincilea, pentru că acele corective atât de necesare reprezintă, neîndoielnic, o revoluție în istorie. Dar de ce s-o ajuns aici? E fapt cunoscut că istoria, ca obiect de studiu, e relativ recentă, sec. XIX, mai cu seamă în cazul țărilor sud-est europene de sub dominațiile otomană, habșburgică și rusă. În acest sens, istoricul I. G. Sbierea, membru al Academiei Române, autor am putea spune al primei cărți de istorie a românilor, ne justifică aceasta în expunerea sa nu este una obișnuită, aceasta intrucât în vremea studiilor sale secundare și universitare, din perioada septembrie 1848-iulie 1861, „nu se vorbea nimic despre românii la istoria universală”, ca nici în vremea când scria cartea sa, terminată în 1904 și tipărită în 1906, nu se prea vorbește, sau se vorbește, dar numai de la întemeierea celor două țări române, adică din sec. XIII-XIV încocoace, însă și acum numai incidental și nu prea lămuritor. Totodată, ca profesor universitar la Cernăuți, regreta că la prelegerile sale tinerii auditori nu aveau nici o cunoștință despre trecutul românesc. De aci avem un indiciu sigur că I. G. Sbierea se situează printre pionierii istoriografiei românești.

De ce se mirăm însă de limitele cunoașterii istorice din vremea sa, a acestui autor, câtă vreme și astăzi, la peste un secol, în condiții de zbor cosmic și internet, aceste limite se mențin, ba sunt și mai numeroase, de neconceput, cum vom vedea îndată, pentru că e suficient ca cineva să facă câteva investigații printre elevi, studenți și chiar profesori ca să rămână stupefați de orizontul lor îngust în materie de istorie românească. Spre exemplu, studenții din chiar anul III-IV de la istorie sunt convinși că românii se învecinează cu rușii, pe Nistru, dintotdeauna, ei negându-se vreo dată că peste Nistru ar fi teritoriul getic, tyragegetic, necunoscând noțiunea de Novorosiiskaia și nici semnificația ei. Sau, despre troienii părerea predominantă este că ei ar fi greci – ionieni, doriieni, troieni. Sau, un reputat istoric, cu privire la spațiul istoric și etnic românesc consideră că totul e clar, că nu sunt controverse, „această fiind „*de la Nistru până la Tisa*...”, însă prezentându-i argumente se dădu învins, replicând că acest spațiu e problematic de istorie veche, de arheologie, ori domnia sa e specializat în istorie medie și modernă. Sau, despre tyrageți, cei chestionați au răspuns că sunt geții de pe Nistru, în ciuda faptului că din surse certe, la îndemâna oricui, se știe că „*Desertul geților (Solitudo getarum)*” e situat între Nistru și Nipru și că „*geții încep din Ardeal și peste Nistru și Nipru alăturarea cu Marea Neagră se întindea și lacuța*”; ori „peste Nipru însemnă până la baliile Meotide (Marea Azov) și Tanais (Don)”, până aici Herodot îl localiza pe tyrageți, dincolo de care până la Caucaz și Caspică așezându-i pe thissageți, după care, în Asia, erau massageții. Iar exemplele pot continua cu zecile, cu sutele, cu mii.

Despre acea caracteristică a singularității istoriei românilor, care o deosebește radical de cea a altor popoare europene, ea e dată de fenomenul năvălirilor barbare din sec. III-XIII, fenomen unic intrucât a atins exclusiv pe români, intrucât în evoluția pe care civilizației timp de un mileniu, perioadă în care popoarele occidentale evoluau nestingerit, și întemeiau state proprii, se urbanizau, se dezvoltă în toate domeniile vieții, în gândire, cultură și artă. În același timp, în această perioadă prosperă pentru Occident, poporul român ce să facă decât să se lupte, să supraviețuiască în confruntarea pe viață și pe moarte cu cele zece popoare barbare năvălitoare sosite în valuri-valuri, în următoarea ordine: goții, hunii, gepizi, avari, slavii, bulgarii, ungurii, pecenegii, cumani, mongolii. Dintre acestea, un număr de șapte – hunii, avari, bulgarii, ungurii, pecenegii, cumani, mongolii – sunt popoare barbare propriu zise, neamuri asiatiche de rasă mongoloturcică, barbare prin mod de viață și comportament, caracteristicile lor definitorii fiind nomadismul, starea de dezvoltare rudimentară, dar mai ales barbaria constând în lipsa de respect pentru cultură și civilizație, în cruzime și

sălbăticie; că privește pe goți și gepizi, ambii popoare germanice, deci europene, l-au năpăstuit mai puțin pe daco-românii decât pe celti, unorigi, în special goții, fraternizând cu dacii împotriva expansionistului roman; rămân slavii, tot europeni, dar pentru români ei au fost încă de pe atunci și până în zilele noastre cei mai năpăsturoși; pentru acea vreme de început ei au dat dovezile de cea mai bestială cruzime, căci cum să-i numești altfel decât năvălitori barbari pe acești slavi, din moment ce un Procopius din Caesarea (500-562) e fără echivoc când scrie despre ei: „*Cum în același timp, o armată de slavoni, nu mai mult de trei mii de oameni treceu fluviul Istru fără ca nimeni să li se împotrivescă... Lipsiți de apărare, locuitorii orașului ajunseră la mare strămoarte... Barbarii îi siliră să părăsească meterezele, se suiră pe ziduri și cuceriră orașul. Ei uciseră îndată pe toți bărbații în număr de cinsprezece mii, prădară tot orașul lor, iar pe copii și femei îi luară sclavi... Ei nu cruțau nici vârstă, ucideau pe toți tinerii ce le cădeau în mână; pe cei care-i prindeau nu-i omorau cu paloșul sau cu lancea sau în alt mod obișnuit, ci înfigeau în pământ pari pe care-i ascuțeau bine de tot, după care așezau deasupra cu tărie pe nefericiți, le băgau în vârful parului în mijlocul sputei, îi împingeau până în măruntăie și-i omorau în felul acesta. Barbarii aceia mai îngropau în pământ patru pari groși, legau de ei mâinile și picioarele celor prinși după care îi loveau necutenit peste față, cu ciomege până îi omorau, ca pe câini, șerpi sau alte animale. Pe alții îi închideau în grajduri împreună cu vacile și cu oile, pe care nu le puteau duce cu ei, și îi dădeau foc fără cruțare. Astfel ucideau slavii pe toți cei pe care-i întâlneau”. Ori să ucizi răzunător, în asemenea chipuri, cu cruzimi de nebănuite, e mai mult decât oricând barbaric. Din acest punct de vedere doar ungurii și mongolii i-au egalat pe slavi. Intr-adevăr, comportamentul unguirilor nu fu deloc mai suportabil, iar despre blesemețiile lor violente vorbește, cu lux de amănunte, însuși Anonymus.*

Istoricii occidentali îi invocă și ei pe barbari ca fenomen negativ în evoluția lor, dar ce, se compară? Nici vorba, și aceasta din două motive cu totul pozitive, benefice: mai întâi, că barbarii care au invadat Occidentul au fost de neam germanic – goții, burgunzii, vandali, longobarzii, francii, anglo-saxonii – deci europeni din nordul continentului; de aceeași vânădușă sorgine indoeuropeană ca și occidentalii invadați; al doilea, occidentalii în cauză – celtii, gali, hispanicii, italice, britanicii etc., și-au întemeiat, împreună cu germanii invadatori, state proprii, despre care vedem bine că astăzi sunt cele mai prospere, mai avansate din Europa și din lume.

Fenomenului năvălirilor barbare, istoricul francez Lucien Musset, contemporanul nostru, îi consacră cartea sa „*Invaziile*”, cu două subtitluri: „*Primul: Invaziile germanice*”, venite din Scandinavia, de la Baltica și din câmpiile maritime ale Europei continentale, cărora nu are ce le reproșa, acestea fiind: ostrogoții, care se așeză în Italia; viziigoții și vandalii, în Spania; francii sunt întemeietorii statului merovingian; anglo-saxonii, care cuceresc Marea Britanică; longobarzii, care cuceresc Italia, gândindu-i acolo pe ostrogoți; în fine, alamanii, bavezezi, burgunzii, gepizii, suevi, care stau la originea statului german.

Celălalt subtitlu, „*Al doilea asalt asupra Europei orientale*”, tratează invaziile celor zece popoare barbare din Orientul european, numai că aportul său în clarificarea lacunelor istoriei e nesemnificativ, iar în ceea ce privește pe cele trei popoare barbare asaltatoare, acuate definitiv pe spațiul european invadat, unde și-au creat state proprii de-naționa-lizându-i pe autohtoni, domnia sa face două grave omisiuni: nu pomeneste nimic despre autohtonii proprietari ai teritoriilor invadate; nu face nici un comentariu, nici o apreciere asupra legitimității statelor pe care ei și le-au înghet-bat, cu toate că evenimentele s-au produs relativ recent și deci ușor de anchetat și cercetat. De altfel, L. Musset recunoaște o anumită „*doză de subiectivism care afectează capitele esențiale ale cărții*” sale, ca fiind „*ipoteze de lucru*”, și de aceea nu exclude „*revizii ample și profunde ale opiniilor care sunt sugerate, înainte de dispariția actualiei generații de istorici*”.

Evident, nu de azi, de ieri sau din 2002, când „*Invaziile*” lui L. Musset, apărute la Paris în 1965, au fost publicate în românește, li s-a sugerat românilor să și revizuiască istoria lor, dar sugestia sa e binevenită, răspundându-i însă că aceea doză de subiectivism ar fi fost mult diminuată, iar revizuirile mult mai puțin ample și profunde, dacă în expunerea sa i-ar fi identificat pe autohtoni și ar fi ținut seamă de numărul redus al invadatorilor în raport cu cel al autohtonilor, precum și de numărul năvălitorilor pieriți în luptele de invazie cu autohtonii, mai puțin războinici, dar mult mai numeroși. În legătură cu ungurii, L. Musset dovedește o anumită doză de superficialitate atunci când afirmă că soarta populațiilor premangolice din bazinul panonic este puțin cunoscută, însă consideră că în stema favorabilă vieții nomade acesteia ar fi fost eliminate sau asimilate. Ori cum să-i asimileze cei puțin pe cei mulți, câtă vreme e evident că procesul a fost invers? De asemenea, e clar că ungurii, ca și toți ceilalți năvălitori au indus frica prin impactul primei invazii, efect direct al acestuia, însă există dovezi certe, indubitabile că ungurii au pierit fizic, biologice în luptele de invazie, apoi în cele sfârșite cu Lech 955, iar eventualele supraviețuitori cum să fi putut scăpa măcelurilor mongolilor de la 1241, descrise cu competență de martorul ocular Rogerius? Cât privește populațiile premangolice din bazinul panonic, chiar și numai din „*Cronica notarului anonim rezultă cu precizie că aceștia erau păstori români, blahii*”, identificați cu români, care erau organizati în regate și ducate, iar din discursul lui

Menemurut aflăm cu certitudine că, la vremea sa, acestea aveau o vechime de câteva secole, din vremea romanilor: orononci desigur din destrămarea statului unificat de Burebista și apoi a celui refăcut de Decebal.

Cu aceeași superficialitate vorbește autorul francez și despre celelalte două popoare năvălitoare acuate pe spațiul românesc – bulgarii și slavii – care au determinat în rău cursul istoriei românilor, singularizându-l: „*În primul rând, prin faptul că și-au înghebat statele lor – bulgar, sârbesc, unguresc, ucrain și rusesc – pe teritoriul românesc strămoșesc însumând 700.000 km², în al doilea rând, prin de-naționa-lizarea românilor autohtoni din aceste teritorii, care astăzi, de-naționa-lizati sau nu, dar constienți de originea lor românească, numără 60-70 milioane de suflete; în al treilea rând, prin ignorarea de către istorici a acestor evenimente și fenomene; deci, prin omisiuni și fals istoric, două treimi din spațiul românesc strămoșesc se pierd în negura istoriei, în timp ce românii autohtoni de acolo supraviețuiesc sub etnie falsă – bulgară, sârbă, ungură, ucraină, rusă – de unde concluzia că statele respective, sau vaste regiuni din teritoriile lor, sunt nelegitime, chiar nelegitime*”.

În fața așteptărilor și evenimentelor istorice de maximă importanță, dar ignorate, necunoscute de lumea largă pentru că istoria le omite, ea însăși nu le cunoaște. Ori noi, cunoșcându-le, ba făcând parte și din „*actuala generație de istorici*” în curs de dispariție, la care se refera L. Musset, să nu avem datoria morală, dar mai ales patriotică, de a le revizui, mai cu seamă o ca asemenea revizuire înseamnă adevărată revoluție în istorie?

Desigur, rescrierea istoriei românilor, cu eliminări și adăugări de rigoare, adică impuse de adevărul istoric și de morală profesională, este un vechi desiderat, gândit din anii independenței de stat, dar mai ales de la pacea de la Versailles încheind primul război mondial, când la masa păcii li s-au refuzat românilor teritoriul promis, indiscutabil. Dar timpul relativ scurt, presărat de îndelungate vremuri turbulente – anii de incertitudini de după Versailles, conflagrația mondială ce a urmat, întințirea perioadă sovietică de o jumătate de secol, caracterizată prin persecuții și interdicții în materie de națiune, etnie, patrie, spațiu istoric și etnic românesc – când să se mai scrie adevărată istorie a românilor? Să mai adăugăm că în chiar perioada sovietică românii au asistat nepuținos și la falsificări și omisiuni flagrante a istoriei lor, care s-au adăugat la multe altele deja existente, intruse în mod intenționat sau în necunoștință de cauză.

În fața de ce în istoria românilor figurează o multitudine de neadevăăruri, după cum atătea adevăruri lipsesc, sunt omise, ignorate, deși sunt de esență, fapt ce ne îngrijorează, intrucât pentru orice națiune care se respectă, istoria înseamnă o condiție de sine a ei, memoria prin care își cunoaște trecutul său; poporul de-adevărat națiune când se cunoaște pe sine, adică își cunoaște trecutul său, istoria sa, iar conștiința națională înseamnă sentimente identice la fiecare membru al său. Trebuie să fie clar pentru oricine că istoria are o importanță capitală, cunoașterea ei confundându-se cu cunoașterea misiunii sale în complexul de națiuni din care face parte și pe al cărui sprijin, la nevoie, se poate baza, ceea ce e foarte important pentru românii, a căror istorie înseamnă un sir de lupte și suferințe din patruzeci și nouă hărăzări, care le-au furat nu doar două treimi din spațiul lor strămoșesc, dar și zeci de milioane de locuitori români ai acestor teritorii.

Fără-doiăla, românii sunt vechii traco-geto-daco-valahi, însă sunt ei aborigeni sau veniți de undeva în Europa? Conform teoriei indoeuropene, populația cu acest nume originar – armenii, grecii, albanezii, ilirii, italice, celtii, slavii și germanii: franci, alemanii, anglo-saxonii, scandinavii – au venit din Asia Centrală, de unde au emigrat spre vest și sud-vest în milenii III-II î. Chr. Unii îi consideră indoeuropeni și pe traci. Ori intrucât arheologia atestă existența în spațiul istoric și etnic românesc a unei populații preindo-europene, pe care s-o numim convențional, „*românul neolitic*”, înseamnă că traci au intrat în simbioză cu aceasta, istoricii au însă indicii serioase că cel puțin traci sunt aborigeni, infirmând sau nu teoria indoeuropeană. Oricum, prezența de milenii a populației preindo-europene în spațiul Europei centrale, spune de genază al acesteia, ne îndreptățește să-i considerăm pe traco-geto-daco-eci ca mai vechi popor din Europa, dar și cel mai întins – respectiv, de la izvoarele Istrului până la Caucaz și Caspică, iar în sud până la Egeea și Adriatică – confirmat arheologic, dar și de Herodot, după care traci sunt cei mai întinși și mai numeroși după indieni.

În acest caz, cum am putea noi accepta definiția că Dacia ar fi o țecă țară a Europei, cuprinsă între Tisa, Dunăre, Pontul Euxin, Nistru și Carpați, cum citim într-un material bibliografic? Sau, ca locuitorii săi, daci, fuseră învinși de Traian, că românii sunt descendenți ai vechilor coloni romani? Chiar de unde atăția romani în metropola italică, Suicieni să colonizeze teritoriul atât de vast al Daciei, intrucât e dovedit istoric că Traian a acaparat doar o treime din Dacia, iar două treimi au rămas Dacie liberă, cu daci liberi? Cât despre colonii romani tot și discutați, ca și latinitatea românilor. Din contră, nu daci au descendență romană, ci românii au descendență tracă, inclusiv traco-troiană, intrucât Eneas, strămoșul lui Romulus și Remus, întemeietorii Romei antice, a fost trac, din Dardania, situată în vittoarea Moesia Superior sau Dacia ureliană, și a fost căsătorit cu Creusa, fiica traacului troian Priamus și a Heceubei, și ea fiică a regelui trac Cisseus, Iar Troia e de mult scoasă din legendă, Troia și troienii au existat nu doar în scrierile lui Homer, ci și atestate arheologic.

(Va urma)

Correspondență externă ♦ Canada ♦ Correspondență externă ♦ Canada ♦ Correspondență externă

Ionuț CARAGEA

Literatura virtuală și
Curentul GenerațieiGoogle
dialog la masa www

Cuvânt înainte

Fie că vrem, fie că nu, Internetul ne marchează existența. Apariția acestui nou mijloc de comunicare a revoluționat modul de gândire și manifestare al scriitorului contemporan. Înșă, dacă pentru unii dintre noi Internetul înseamnă mersul firesc al evoluției, pentru alții reprezintă o adevărată cutie a Pandorei.

Idea acestui dialog la masa www mi-a venit spontan. Am trimis un email mai multor zeci de scriitori, lăsând la latitudinea dănilor să răspundă la întrebări. Se pare că Internetul și literatura virtuală sunt subiecte de continuu interes pe toate palierele de vârstă și activitate literară. Poeti, prozatori, critici literari au răspuns scurt sau detaliat, exprimându-și punctul de vedere. Părerile dănilor cât și ale mele nu se vor a fi șabloane literare ci simple opinii ale unor oameni care iubesc arta scrisului și se implică în fenomenul literar. Sper ca acest dialog să trezească interesul specialiștilor în filologie și istoria literaturii.

Ionuț Caragea

La acest interviu au avut plăcerea și amabilitatea să răspundă:

Alexandru Florin Țene – poet, critic literar, promotor cultural, președinte al Ligii Scriitorilor din România.

Ileana Floran – poetă, promotor cultural și președinte al Asociației Culturale Floreana Design.

Veronica Balaj – poetă și prozatoare, membră a Uniunii Scriitorilor din România și a Asociației Scriitorilor de Limbă Română din Québec.

Gabriel Mirea – poet, publicist, promotor cultural pe Bookblog.ro.

Laurențiu Bădicioiu – profesor și promotor cultural în Mizil, organizator al concursului literar *Romeo și Julieta la Mizil*.

Maria Popescu Butucea – poetă și prozatoare de ficțiune.

Angela Furtună – scriitoare, publicistă, critic literar, membră a Uniunii Scriitorilor din România, membră a Asociației Scriitorilor de Limbă Română din Québec, membră a Asociației Jurnaliștilor Profesioniști din România și membră fondatoare a Asociației de Apărare a Limbii Române.

Petre Fluerașu – poet, promotor cultural, critic literar, fondator și director al revistei ARCADE.

Radu Botiș – poet, preot iconom stavrofor, membru al Uniunii Scriitorilor din România, filiala Baia Mare, Maramureș.

George L. Nimigeanu – poet, membru al Uniunii Scriitorilor din România, filiala Târgu Mureș și membru al Societății Scriitorilor Bucovinieni, Suceava.

Mircea Gheorghie – scriitor, critic literar, membru al Asociației Scriitorilor Români din Canada.

Marius Chelaru – eseist, poet, prozator, traducător, promotor cultural, critic literar și editor, membru al Uniunii Scriitorilor din România, membru al Clubului Junimea, Iași și membru onorific al Fundației Maison Naaman pour la Culture, Beirut, Liban, Membru al Societății Române de Haiku, Membru *World Haiku Association*, Japonia.

Ionuț Caragea – scriitor, promotor cultural, cofondator și vicepreședinte al Asociației Scriitorilor de Limbă Română din Québec.

1.Credeti că asistăm odată cu apariția Internetului și la o nouă mișcare literară mondială?

Alexandru Florin Țene - Apariția Internetului a revoluționat modul rapid de transmitere a informațiilor, dar și al literaturii, în general al cunoașterii operelor de artă, în cele mai îndepărtate colțuri ale Terrei. Internetul este un mijloc de comunicare cu o rază de acțiune fără precedent, capabil să împletească mediile culturale mai strâns ca oricând. Dacă inventarea tiparimei a deschis drumul primei mari revoluții în sfera comunicării dintre oameni, apoi televiziunea, acum, prin apariția Internetului, a fost de-clanșată a treia mare revoluție de acest fel.

Odată cu dezvoltarea Internetului a apărut și *cititorul de Internet* și, totodată, *scriitorul pe Internet*. Astfel Internetul a început să formeze două categorii, așa cum apariția tiparimei a format *scriitorul de carte* și *cititorul de carte*, înlocuind *menestrelii* și *ascultătorii* acestora. De fapt, Internetul poate fi considerat drept cea mai recentă dintr-o serie de schimbări evolutive pe-trecute de-a lungul secolelor în domeniul formelor de comunicare. Trezirea de la comunicarea orală la cea scrisă, cea de la scris la tipar și apoi cea de la tipar la comunicarea prin radio, televiziune și apoi Internetul s-ar putea să pară a fi evoluții destul de neutre. În acest context Internetul are o influență asupra mișcării literare mondiale ca *support electronic*, influențând stilul lucrărilor, care va deveni mai concis și alert, inclusiv esteticul. Va apare o interferență a culturilor care se va reflecta și în literatură. Peste ani va apare o nouă mișcare literară în care specificul național va fi mult estompat.

Ileana Floran - Da. Pot chiar spune că am asistat la nașterea unui nou curent literar.

Veronica Balaj - Design. Deși nu aș vrea să dau un răspuns pățimas. Acceptarea din prima clipă a existenței unui fenomen numit „Internet”, poate părea pătritoare. Oricum am privi lucrurile, această nouă formulă nu poate fi ignorată și cred că toată esența constă în ideea de comunicare. Un factor esențial în evoluția umană a fost mereu comunicarea. Indiferent de formă: prin viu grai, prin scris, apoi radioul, televiziunea și iată, Internetul. Acesta oferă posibilitatea unei comunicări foarte rapide la distanțe diferite și pe diferite paliere intelectuale. Comunicarea, un element specific uman, corespunde cu viteza de gândire pe care o suplینtește în parte azi, Internetul. Ce-ar fi fost omenirea dacă nu ar fi existat căi de comunicare? Privitor la literatură, sigur, se pot comunica rapid, fără limită de spațiu, idei, formule literare dar (iață, intervine și un „dar” pentru contracararea eventualelor note de exclusivism), în nici un caz nu putem considera că marile opere literare se creează spontan, comunicând pe Internet un text, o idee, o pagină literară. „Mișcarea literară mondială” la care faceți referire există în parametri și pe dimensiunea comunicare suplimentară, schimb intens de informații...

Gabriel Mirea - Noile mișcări literare se țin lanț începând din secolul 19, cu sau fără Internet. Originalitatea – concept de sorginte romantică, este legată în mod evident de nou. De altfel avantajul Internetului ar putea contura o nouă direcție prin 3 demersuri posibile: fie o mișcare literară – să se meargă spre visul avangardistilor care își doreau poeme cu un aspect aducând a desen, fie o mișcare de unificare într-o limbă supranațională – cum vedem în numeroasele poeme cu inserții englezești, fie – ceea ce ar fi de dorit – o mișcare de aprofundare culturală, probabil cea mai puțin vizibilă, având în vedere că azi există cel puțin teoretic posibilitatea accesului la orice carte...

Laurențiu Bădicioiu - Cred că asistăm mai degrabă la o nouă formă de artă, concomitent cu diluarea și amestecul valorilor, din cauza prea marii permissivități a Internetului.

Maria Popescu Butucea - Nu știu dacă s-a încheiat o mișcare literară mondială, dar cu siguranță deschiderile sunt foarte mari. Nu este comparabil decât cu generalizarea învățământului de acum câteva secole. Se nasc tot mai multe talente în fața calculatorului, tocmai datorită accesului ușor și, mai ales, *liber de orice cenzură*. Eu nu aș fi scris niciodată dacă nu aș fi avut acces la net. Încep să văd și marile diferențe între cei care accesează și cei care nu accesează Internetul, prin faptul că primii sunt tot mai buni.

Angela Furtună - O mișcare literară presupune un canon literar și poate că și un program, înainte de toate. Pentru că literatura trebuie să fie un concentrat de mesaj ce vine simultan dintr-o analiză a experienței și dintr-o sinteză a inovațiilor, ca să o citez, în esența ei, aici, pe Rebecca West. Iar de un canon nou legat numai de Internet nu putem încă vorbi nici în literatura română, cum nici, cu atât mai mult (fiind chiar utopică și nerecomandabilă, concetistă, această formulare!), la scară globală. Iată cum, deși nu avem în vedere un canon, avem prin Internet o tehnologie a sufletului și un apetit reacționar subminoritar al status quo-ului actual, exprimate prin forme de artă digitală și motoare de creație literară.

Ceea ce s-a mondializat prin apariția Internetului a fost democratizarea accesului autorilor la actul publicării, care se poate face acum și numai on line, așadar rapid și cu prizare instantanee la public. Asta a însemnat, însă, ca alături de scriitori cu bun simț și profesioniști, să

stea și grafomani, și oligofreni, și oameni fără talent sau fără discernământ estetic, infractori, deliranti, sinucigii ce amână prin delirul literar actul final, teroști și inofensivi, laolaltă cu un caiet de confesii și eventual cu un jurnal de spital, în timp ce acum violența și dezinhibarea manifestă a artei (gratuită, accesibilă, exhibiționistă) propagată prin Internet nu mai pot fi ascunse, nici ignorate sau minimalizate. Prin audiență și libertate, Internetul legitimează expresivități artistice de neconceput în lumea non-internaucică (iață că avem acum și această dihotomie din punct de vedere axiologic!) sau în lumea recentă și, mai mult, introduce categorii juridice noi, privind drepturile de autor, egale pentru capodopere și rebuturi, dacă îl amintim aici pe Umberto Ecco, cel ce publica acum câțiva ani în *L'Espresso* dezbaterile sale pe tema literaturii în epoca Internetului sub genericul *Pliculețul Minervei*.

Pe de altă parte, s-ar putea ca toate aceste categorii subliterare și non-literare să fi existat și înainte, însă funcționau într-un spațiu mai intim, privat și inofensiv, laolaltă cu un caiet de confesii și eventual cu un jurnal de spital, în timp ce acum violența și dezinhibarea manifestă a artei (gratuită, accesibilă, exhibiționistă) propagată prin Internet nu mai pot fi ascunse, nici ignorate sau minimalizate. Prin audiență și libertate, Internetul legitimează expresivități artistice de neconceput în lumea non-internaucică (iață că avem acum și această dihotomie din punct de vedere axiologic!) sau în lumea recentă și, mai mult, introduce categorii juridice noi, privind drepturile de autor, egale pentru capodopere și rebuturi, dacă îl amintim aici pe Umberto Ecco, cel ce publica acum câțiva ani în *L'Espresso* dezbaterile sale pe tema literaturii în epoca Internetului sub genericul *Pliculețul Minervei*.

Prin esența sa, Internetul schimbă problema recepției, iară nu în chip decisiv mecanismul fabricii literaturii. Schimbând în mod revoluționar receptarea și targetul discursului literar, Internetul devine și ținta elitelor intelectuale care încă critică necruțător, aproape printr-un delir politic-ideologic, bazele actuale internaucice: vulgaritatea maselor și mediocritatea vremurilor internaucice. Acesta este un paradox, dacă ne gândim că Internetul a apărut ca instrument de lucru bibliografic al universităților și elitelor intelectuale, pentru a se democratiza enorm în ultimii douăzeci de ani.

Așadar, acest fenomen ar trebui definit în mod dinamic, ca un conglomerat conceptual situat între modă, stil de comunicare și epistemă, privită ca un produs de fuziune a antropocentrismului cu un tehnocentrism agresiv.

„Canalele de comunicare în masă trebuie făcute să recunoască și să spună adevărul, să vadă pericolul pe care chiar ele îl ascund”, spunea undeva Karl Popper în *„Lección acestui secol”* iar eu sunt tentat să extind asupra Internetului (care a început să fie achiziționat de media și adjuccat ca viitor al comunicării prin entertainment) această atenționare emisă de unul din cei mai liberali gânditori ai secolului al XX-lea, și care, alături de Hayek și Aron, a pus accentuat problema responsabilității intelectualilor cu precădere în societățile corupte. Scriitorii nu sunt străini de această responsabilitate, chiar și atunci când se nasc în lumea Google. Libertatea fără raportare la responsabilitatea intelectuală este dușmanul cel mai mare al unei culturi, al oricărei culturi.

Petre Fluerașu - În mod evident dezvoltarea Internetului a creat mijloacele propagării literaturii. Și da, dacă analizăm exemplele oferite în ultimii ani de scriitori de renume ca Stephen King sau Paulo Coelho, care au folosit preponderent Internetul ca mijloc de promovare a propriilor lucrări, putem vorbi de o mișcare literară mondială care se concentrează foarte mult asupra aspectului online.

Radu Botiș - Da, se poate spune. Rapiditatea obținerii, transmiterii dar și a comunicării este de real progres și pe tărâm literar. Mult mai ușor pot fi stabilite punți de legătură și din acest punct de vedere, neputând fi exclusă chiar această nouă mișcare literară mondială.

George Nimigeanu - Având în vedere aspectele pozitive pe care le are Internetul (lăsându-le pe celelalte la o parte), dispariția distanțelor este un avantaj considerabil. Doar necunoașterea uneia sau alteia dintre limbile „de comunicare” ar putea fi un impediment. Cât privește faptul că limba engleză a devenit „cvasi-universală”, ideea unei noi mișcări literare „mondiale” n-ar fi una fără putința de a se naște.

Nu mai că, indiferent care ar fi „cursul” important al acestei mișcări, specificul național (datorat naționalității autorului) al operelor literare nu va putea fi evitat; și nici n-ar fi corect să fie evitat, pentru că „stergerea” specificului ar știrbi ceva din valoarea operelor respective, prin aplatizare, prin uniformizare. Doar „nervul” autorului, simțul său valoric, amprenta sa specifică, talentul său scriitoricesc, harul dumnezeiesc investit în el de pronia cerească ar mai putea „salva” o asemenea literatură „mondializată”. Și poate că ar fi bine să nu uităm că diversitatea face valoarea, bineștiind că realitatea bate literatura (ficțiunea). Dar, oare, nu cumva mă înșel în această privință? Nu cumva viitorul ne pregătește surprize, azi de neimaginat?

Mircea Gheorghie - Internetul face parte astăzi din viața cotidiană a sute de milioane și poate a miliarde de oameni, în primul și în ultimul rând ca o componentă esențială a noilor tehnologii de informare și comunicare (NTIC). Ca atare, dacă înțelegem prin apariția unei noi mișcări mondiale literare, o mai mare vizibilitate și dezvoltare a unei mișcări literare deja existente, o ieșire a ei dintr-un anonimat local, răspunsul este da. El poate contribui la *mondializarea* - ca să folosim un concept la modă - unor anumite tendințe sau mișcări literare. Dar nu și la producerea lor. Internetul nu-mi pare un laborator literar ci doar vitrina imensă a unui eventual laborator.

Daniel
LĂCĂTUȘ
HaikuSunt un simplu om -
trăiesc în armonie
cu natura

*

Stări maladeive -
nervii de primăvară
își ascult colții

*

Cântecul nopții -
În tăcerea tainică
o ciocărlie

*

Prin noroiul greu
și incerta albeață
un iepure alb

*

Talzur de vânt
cântări înălțătoare
spre miază-noapte

*

Către asfințit
peste pustia nopții
lilieci plâng

*

În camera mea
fotoliul cald și moale -
în sobă focul

*

Se lasă seara
în mijlocul pădurii
urlă câțiva lupi

*

Licurici în zbor
pe crestele munților
cea dintâi brumă

*

Lacul înghețat
la umbra palmierilor
frunze și gândaci

*

Un stâlp neclintit -
deasupra orașului
o rândunică

*

Zgomotul puștii
în mijlocul pădurii
păsări de noapte

*

Parfumul divin
cu plapuma de smarald
destin învelit

*

Floare de Cactus
minune a naturii
îmi spală ochii

*

Dangăt chinuit -
la templul poeziei
cântecul nopții

Corespondenta externa Canada Corespondenta externa Canada Corespondenta externa Canada Corespondenta externa Canada

Ionut CARAGEA
Literatura virtuala si
Curentul Generatiei

Google
dialog la masa www
(Urmare din pag. 15)

Marius Chelaru - Poate da, poate nu. Nu stiu sigur daca asistam la o noua miscare literara...

Sa exemplific cu doua situatii concrete: 1. Pentru asociatiile/ autorii de haiku din intreaga lume...

Cateva momente numai: in anul 1999, Jim Kacian publica in revista „Haiku Moment” textul „Beyond Kigo: Haiku in the Next Millennium”...

Concluzionand, in „miscarea” haiku internationala internetul a fost perceput, in linii mari, ca o cale prin care se pot propaga/populariza...

ceea ce priveste tara noastra, S.R.H. Bucuresti si S.H. din Constanta nu au pentru moment site-uri.

Pe calea netului autorii romani, care au si creatii de certa calitate, s-au putut face cunoscuti in tara, si mai ales peste hotare...

2.Scriam intr-un articol despre site-urile de poezie, in spea despre cartiilor unor autori care au ales, ca si alte mii, sa isi publice creatiile (si) pe net...

Spuneam atunci ca, probabil, motivatiile celor care publica pe site acopera o paleta larga, de la modul in care ar putea avea acces in revistele literare...

Este stiut ca parerile presei literare sunt impartite: in mare, unii nu dau prea multe sanses celor care publica aici (ex: „Un astfel de lanf, care numara acum zeci de mii de autori, sute de mii de texte asezate in site-ul amintit, se poate defini intr-o odisee lirica regenerativa care are menirea sa satisfaca interese din ce in ce mai multe, care, datorita impactului imediat, lasa in spate cititul adevarat...”)

ta nici o monitorizare, nici un control, nici un spirit critic, este un sac enorm in care se arunca, nediferentiat, totul la gramada.”

Sunt chestiuni pe care le-am discutat si eu de mai multe ori cu cei care gestioneaza astfel de site-uri.

Mai sunt si discutii de tipul suport de hartie/revista/volum - versus site/calculator/spatiu virtual. Unii nu cred cine stie ce in publicarea pe net (ex: Marco Baudino, Italia - pornind de la considerente ca modul in care putem (re)cunoaste/percepe audienta in retea virtuala, amintind ca relatia piata - literatura nu creaza in mod necesar un gap intre cititor si autor).

Asadar, aici nu putem spune, in opinia mea, despre o miscare literara, desi exista preocupari teoretice, experimente, cautarea „noului”, opinii interesante.

a. Internetul poate constitui o cale alternativa/varianta care trebuie exploataata/intelesaa/comentata, dar nu trebuie uitat ca respectarea unor criterii (si estetice) este de bine definite...

b. Este insa evidenta latura buna - sau creat asociatii pe net, site-uri puternice la nivel international. Aici ajungem si la modalitatea mult

mai accesibila de comunicare pe care o constituie spatiul virtual. Mai in acord cu tendintele de „globalizare” a informatiei. Cu o nota insa privind problemele legate de posibilitatile concrete de verificare a corectitudinii informatiei!

Ar fi de subliniat ca Internetul - prin spatiul mai mult decat generos pe care il ofera - sprijina mult afirmarea/propagarea mai rapida a unei diversitati de opinii, si acest lucru este, cred eu, unul din cele mai importante aspecte.

e. De aici incolo, daca este sau nu o noua miscare literara, depinde ce intelegem prin asta - daca consideram ca ar fi un nou spatiu/ o noua propunere de „program”, acest lucru se poate discuta secvential, inca. Daca intelegem in aceasta faza aspecte de tipul: un spatiu mult mai generos de publicare, o modalitate mult mai rapida de comunicare/propagare a operelor literare...

Ionut Caragea - Arice fenomen la scara mondiala influenteaza si sfera culturala, implicit literatura. Insa nu se poate spune ca aparitia propriu-zisa a Internetului a declansat o noua miscare literara mondiala...

Desigur, prin multiplele facilitati pe care le ofera diversele programe de redactare/media existente pe Internet (sau pe propriul PC), coroborate cu dezvoltarea fulminanta a programelor de comunicare, a jocurilor pe retea si a lumilor virtuale...

Corespondenta externa Franta Proza Franta Proza Franta Proza Franta Corespondenta externa

Samson IANCU

-Lasați gălagia vă rog... liniște, liniște fraților. Unde vă credeți că sunteți aici, "la ușa cortului"?"

Pe o foaie de hartie am desenat un os. Am impins foaia de hartie in fața lor.

-Vă place desenul meu?

-Aaaaa, pralea e șucar zău! Tu ești "dilo"? Vrei să ne rupem dantura?

-Poftă bună, le-am zis și m-am mutat câteva rânduri mai în spate. Adunătura hipertrofiată s-a dizolvat ușor, capturarea ciolanului a fost rezolvată!

S-au găsit destui judecători care să judece alți judecători. Prin ură și intrigă, au ruinat foarte repede întreaga politică și odată cu politica și sacrificiul celor care au participat la revoluție.

-Samsioane, du-te și dă-ți demisia! altfel ne linșează pe toți aici. Câteva mii de oameni, adunați în fața primăriei, strigau:

-Jos Samson, jos Samson, alții strigau: Samson nu ceda! Samson nu ceda! Berceanu spunea: cedează Samsioane, că cedăm și noi!

Generalul Roșu mi-a făcut loc să mă strecur printre rândurile de militari, protejat ca o cioară care vrea să-și ia zborul, în timp ce vânătorul o ochește cu pușca de vânătoare.

formele contrare.

Destul de târziu m-am reintors acasă, obosit, m-am culcat câteva ore bune. Menajul nu mai mi-l făcea nimeni. Copiii trebuiau să fie pregătiți dimineața și duși la școală.

M-am organizat repede, mama renvise din pușcărie odată cu decretul lui Iliescu. Pe Vasile și pe Mihaela i-am lăsat la ea, pe Robert l-am luat cu mine.

Aveam o Dacie 1310 de culoare galbenă. În Polonia, la Cescin, am vândut-o cu 2000 de mărci vest germane.

de os, fixat cu o bandă adezivă. Eram într-o lume necunoscută și mă teamam mereu să nu mă atace cineva.

Undeva în Germania, la 10 km de frontieră, pe malul unui părau, am făcut un pat micuț dintr-o păturică și o pernuță pe care le-am luat din România la plecare.

Zeci de viermișori și câteva insecte de apă s-au scurs împreună cu nămolul de la suprafață. Ulciorul de lut era plin cu monedi de aur și argint, coliere de perle, pietre în toate culorile care străluciau din ce în ce mai mult în momentul când vărsam apa din părau peste ele ca să le spal de mizerie.

Citsem cândva că perlele sunt vii, că trăiesc doar 500-600 de ani și-apoi mor! Atunci când încep să moară, își schimbă culoarea din albul strălucitor într-o culoare de năcră tulbure, fumurie. (Va urma)

ȚIGANII, AURUL ȘI DIAMANTELE

CAPITOLUL 1
Revoluția

-So te dicleaua ando barosano? İmi zice Georgescu pe țigănește.

-Dar de ce vorbiți cu accentul brunet, sunteți țigani?

-Aaaa, nu pralea, mucus!!! Suntem gaggii, dar experți în limbi străine! Poate au știa nevoie de noi? Măcar șoferi, ori să transportăm ceva de suteală de la Primărie. Repede că ne e foame.

Cineva a bătut cu un creion pe marele birou:

The next generation◆The next generation◆The next generation◆The next generation◆The next generation◆The next generation

Alexandra HULEA

De-ar fi un mod să-ți spun ceva
Aș face-o chiar de-aș regreta
Dar știu că nu mă vei asculta...
Și te vei juca cu dragostea mea
Plouă în tine, plouă în noi
Ploua cu clipe dulci când eram
amândoi
Fulgeră și tună, aud și văd
Tot ce aș crede m-ar face să sufăr
Mai bine încerc să uit ce s-a
întâmplat
Să uit cât am plâns, neapărat
Să-mi rup aripile în timp ce zbor
Să plâng și să simt că mor
Dar apoi să trecuți toate și să mă
ridic
Să zămbesc din nou, să știu c-am
trăit
Și clipe bune și clipe rele
Când uitam toate vorbele grele
Ne reduceam la noi
Și lăsam totul înapoi
Treceam peste toate amândoi.
După furtuni, tunete și ploaie
Simțeam mireasma dulcii dimineți
Uitam de suferit și de tristezii
Rupeam dragostea și apoi o lipeam
Asta făceam când ne iubeam...
Acum chiar și timpul nu ne-ar
repara
Stau și mă uit pe geam, plouă,
Dar nu mai e cum era...
Și vis tot ce ne doream
Să fim doar noi conta că ne iubeam
Aș vrea din nou aceste
momente să mai trăiesc
Că acum aș ști mai bine de
suferință cum să mă feresc
Să plâng cu lacrimi amare tot
Să nu mă intereseze ce va fi și nici
ce a fost
Să trăiesc prezentul din plin
Să știu, atunci când plângi, cum să
te alin
Dar toate acum nu mai pot exista
Tot ce a fost și tu se va mai
întâmpla
Prea multe amintiri și diferite
care ne despart
Prea multe voci care stau și tac
Prea multe fapte ce ne sting
Prea multe greșeli ce ne ating
Prea multe dansuri ce nu-și găseseră
o melodie
Prea multe vânturi ce doar adie
Sute și mii de întrebări fără
răspunsuri
Sute și mii de sentimente
fără versuri
Sute și mii de persoane de întâlnit
Sute și mii de situații de trăit
Să atingă luna valedurile
Să atingă realul idealurilor
Să sperăm în multe ce se vor
împlini
Să sperăm în clipe care vor veni
Să dăm tot ce avem ca să câștigăm
Și mai apoi primul să-l recuperăm
Viața e doar o luptă cu pauze
lungi...
În care din păcate multe persoane
alungi
Nu le dai șansa de a-ți arăta cine
sunt cu adevărat
Nu le dai șansa de a-și închipui
sau de a vedea ce s-a întâmplat
Să le dai un motiv
Pentru ce s-a destrămat
Aceste două cuvinte ce încă le mai
pot rosti
Te iubesc și te voi mai iubi.
Nimic nu ne va despărți...
Aceste cuvinte ce vor veni...
Clasa a VI-a, Galați

Mădălina Maria
DĂNCUȘ

**Transferul
(Doamnei directoare Iulia Popescu, fără ajutorul căreia n-aș fi avut inspirația necesară pentru a scrie așa ceva)**

"... a încălcat toate regulile școlii, le-a făcut praf pe cele ale ministerului..."
"Am pufnit, amuzată. Mă lăuda prea mult! Cu siguranță, discursul asta era făcut de Udrescu. Nea Nae n-ar fi reușit să facă acordul (corect) între pronume și substantiv. Și, desigur, nu se putea ca în monologul domnului director să nu fie inclus preacinstitul ministru, că de! el elaborase legea care cerea uniforme."
Domnul director al școlii, îmboldit de tața luluia - pardon, doamna directoare adjunctă Iulia Popescu - a binevoit să îmi acorde unul din rolurile principale în careul din acea zi de venire. Inevitabil, banala mustare scrisă. Semnătura compiată din carnetul de note. Părăniți plecați.
Ora de franceză. Eu, cumințe, în banca mea, cu ochii machiați exagerat cu dermatograf. Negru, desigur.
Mădălina, ieși afară și sterge-te la ochi, am auzit, după lungi clipe de așteptare, glasul hârșăit al babornitei. Măcar bine că nu a observat versurile «vulgare» de la «Degetul mijlociu», scrise cu marker negru pe coperta cărții de franceză. La auzul numelui de «Mădălina», toți ochii din clasă s-au ațintit asupra mea.

ACASĂ & LA ȘCOALĂ

Ion ADRIAN

Eahh... ce-ar fi să stai pe Messenger până la ora 1:00 și, când vin părinții, să îți spună să stingi calculatorul, pentru că vecinul de sub noi a dat telefon să ne spună că îl doare capul, că vrea să doarmă și că s-a săturat de hip-hop! Te strămbi și spui cu jumințe de gură. «Mai lășă-mă 10 minute... nu îmi este somn». Trec cele 10 minute... vin părinții din nou, spunându-ți să stingi calculatorul. Cu o silă de proporții uimitoare apeși pe butonul Turn Off Computer și privești spre pat spunând cu o voce de comandant: «De ce nu este patul făcut?». Nu mai contează... te așezi în pat îmbrăcat cu blugi cu care ai fost la clubul de noapte unde ai petrecut până la 00:00. La ora 4:00 îți aduci aminte că trebuie să îți se facă sete și mergi tropăind până la bucatărie să îți iei o Coca-Cola... ATENȚIE! Nu uita să verși vazuza cu flori, să spargi un pahar, să trănestești ușile și să înjuri de mama focului pentru că ai uitat să pui telefonul de 1000 de lei pe care l-ai primit pentru că ai luat un 3 la matematică din semestrul I, să sune la ora 5:00 pentru a intra din nou te plietici la ore. Mergi pe strădă alături de câțiva prieteni, după care ajungeți la școală. Intri în clasă, arunci ghiozdanul, dai toate hainele jos pe motiv că a ta nu are loc. Întră profesora de istorie, se așează, după care se sizează că are ceva urme pe scaun... cineva a avut noasta inspirație și atangă scaunul profesorului în lea de tablă. Cine a făcut acesta? TU? Să nu uiti de guma de mestecat pe care ai cumpărat-o. Să o bagi pe toată în gură și mesteci toată ora, scotând un sunet... pleci acasă cu două puncte scăzute la purtare, dar liniștit. CE CONTEAZĂ? Urmează programul de seară care cuprinde anumite lucruri ce le faci la masă. Cum ar fi plescăitul chiar și la un pahar de Coca-Cola și faptul că mănânci supă cu furelița. După care mergi în camera ta, pornești calculatorul și începi să ascuți de 10 ori aceeași melodie hip-hop din fiecare zi. Și noaptea. Ora 1:00 și aceeași poveste ca așară.
ACESTA A FOST PROGRAMUL ZILNIC DE LA ȘCOALA ȘI DE ACASĂ LA CARE TREBUIE SĂ SE SUPUNĂ ORICE ELEV CARE SE RESPECTĂ
Clasa a VI-a, Târgoviște

Era evident că toată lumea aștepta un motiv pentru a o ridiculiza pe profă.
- Mă scuzați, doamnă profesoară, am replicat, pe cât de respectuos puteam.
- Îmi plecaser capul, altfel buzele ce se încolțăreau să-și ridice colțurile mi-ar fi trădat tonul supus.
- Nu pot să mji-i șterg, în primul rând pentru că n-am cu ce. În al doilea rând, pentru că n-aș reuși decât să întind culoarea. Mie, una, mi se par foarte bine așa cum sunt acum.
A urmat obișnuita criză de isterie.
- Fetițo, ieși afară și stai acolo până te stregi la ochi!
- N-am așteptat să mi se spună de două ori, mai ales că știam că zăpăciful de la clasă de vizavi, blondul cu ochi albaștri, Sorin, avea ora de sport. M-am trântit neglijent pe balustrada de la intrare, privindu-l, clipind des, zămbindu-i. Chiar îmi lipsese.
- Aici era!, Mădălina!
Mi-am dat ochii peste cap și m-am întors, exasperată. În fața mea stătea Stoica, tocilarul nesuferit inamorat până peste urechile-i clăpăuge de mine.
- Deci... La ce te uitați? Aaa, nu-mi răspunde, ae!, am observat că are VII C-u' sportu', a afisat un aer pe cât de atotștiutor, pe atât de ridicol.
- N-am răspuns. Nu merita.
- Hai, măi, toată școala știe că ai fost cu Soso. Încă mai ne dai urmele... hm!... «pupicilor» de la el. E păcat că v-ați despărțit, o relație așa de pasională ca a voastră... a continuat să filozofeze, oftând teatral.
- Tăceam.
- Serios acum, el încă ține la tine..., a adăugat pe un ton dulceag.
- Lasă asta, cum ai scăpat de babă?
- Nimic mai simplu - am enervat-o.
- I-am zis că nu pot să ies la tablă, că am oțită și că, din cauza asta, mă doare picioru' drept, s-a enervat și m-a scos afară.
A început să-mi nareze căminea întâmplare. Sunetul clopotelului i-a întrerupt extazul, făcându-mă să râsuflu ușurată.
- Uite cum facacacac tu te duci la intrarea de la seră; eu o pândesc de aici. Nu cred că e

cazul să ne vadă profa, ce zici? i-am sugerat repede.
S-a conformat.
- Trecuse un minut... Elevii începeau să iasă. Două minute... VII C-u' se retrăsese în vestiare. Trei minute... Profii se îndreptau spre fimoar... Patru minute... Curtea se umpluse...
Am ales momentul cel mai nepotrivit pentru a intra în școală - m-am trezit față în față cu profa de franceză...
- Peste zece minute, pe hol, în fața cancelariei.
- Aaa, asta-i fetița aia cu probleme de la a VII-a D, a conchis doamna directoare, jubiland.
- Gesticulam ușor, apărându-mă doar pentru a mă afla în treabă, când doamna directoare a găsit de cuvină să mă pocneasă peste degete, sub pretextul că «ridicam mâna la ea».
- Și «Blonda de pe Magheru», diriga, în cuvântul din cap fiecare cuvânt al directoarei, care mă certa că «te uita așa la mine!».
- Nu-mi rămăsese decât să fredonez «Oops, I did it again!», în timp ce îi făceam cu ochiul lui Tiby, pe care doamna directoare, mult prea ocupată cu mine, nu îl observase făcându-se incontinuu în jurul nostru.
Mă ciocăneam răzând cu Sergiu - vroiam să apăs eu pe sonerie. Cum un personaj ilustrat ca doamna directoare nu putea să lipsească de la o activitate așa de interesantă și importantă, n-a ezitat să își facă simțită prezența prin obișnuitele-i țipete isterice de «Nu te mai uita așa la mine!». Mi-a smuls brătul sapca de pe cap, arătând de parcă cea mai mare dorință a ei era să-și îngiță foarfecile în pletele-mi ciufiute. După care, continuând să urle, a început să tragă de pantalonii negri, largi, cu buzunare - de rapper, ce mai! - pe motiv că nu sunt de stofă. O clipă, am avut impresia că vrea să-și tragă jos de pe mine.

19 iunie 2007. Cabinetul directorului. Mama, furioasă. Și directoreaua, cu nelipsitul: «Uitați-vă, doamnă, cum se uita la mine!».
Apoi, desigur, a urmat pedeapsa. Și transferul.

Clasa a IX-a, Târgoviște

Ștefan Doru
DĂNCUȘ jr.

Lună, stai în calea mea

Lună stai în calea mea
Și Dumnezeu cu ea
Trebuință mi se oferă
Și incidentul se separă de mine
Dar nu mă poate separa de tine
Căpăc din țărnamă va umbri
Voi avea nevoie
De sufletele tău anevoie
Simt așa o toropeală
Pe lângă corpul de sulfutelui meu
Și de graul veneat
Împună cu versul înalt
Și cu glorie deplină
Anormal ești și vei fi o albina
Mai dă-mi Doamne de băut
Că lumea e o mare furie
Cuvintele de crucea învinsă
De curatul și filul de o coastă
Religia dăcă și mereu a noastră
Acum te las în sănătos
Domnul umbland cu tine
Prin pădurile străvechi
De mii de ani sub apă voi trăi
Tu sirenă cu coadă argintie vei fi
Acolo ne vom iubi
Sfârșitul aici și acum va fi.
Clasa a VI-a, Târgoviște

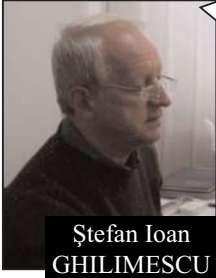

Numele ei este MINERVA VIERIU și locuiește în inima neagră a extracției miniere Petrita. Are 17 ani. Este elevă în clasa a XI-a la Liceul de Informatică Petrosani, o profă științe umane. Scrie poezii de puțin timp. Nu o face rău. Având în vedere că e la primele încercări.

Despre mistere

Creдем că știm de unde venim,
Și unde ne îndreptăm
Dar de fapt ne înșelăm
Căci trăim sub pseudonim.
(Din bătrâni se spune o poveste
Cum că omul ar avea 3 corpuri
Ce seamănă cu niște veste,
Ce ascund cipuri.)
Ființa umană e formată din 3 corpuri
Ce formează un corp-anume omul
Ce are multe scopuri,
Principalul fiind să ajute pe Domnul.
Nu se precizează cauza celor trei,
Fiindcă Domnu-i călăuză
Ce te-ndrumă spre liniile barierii
Ce ciclul vieții îl poate aplata.
Omul poate trăi dacă mistere nu va desluși
El trebuie să fie precum un timbru ambalat
Ce o dată ajuns la destinație să poată reuși
Să afle pentru ce a fost colecționat.
Se stipulează că atunci când corpul astral cedează
Legătura cu corpul spiritual se blochează,
Iar corpul somatic nu se mai actualizează
Și legătura dintre cele trei încețează.

**Corabia suavă se-narcă de lumină,
În cercuri albe, tremurătoare apă,
Cu tandră sfîciciune ușor i se înclină,
Căci dumnezei din vrajă se adapă.**
(lehabda)
Acest text face parte din volumul "Traista cu ghicior", editat de poetul George Sănpetrecan în 1999, la Ed. "Macarie", Târgoviște.

**Ștefan Ioan
GHILIMESCU**

Pamflet Ridichea cu coaja roșie și miezul sec

Cine nu cunoaște leguma asta, cine nu și-a strepezit dinții în ea măcar o dată! Dar ce zic eu, odată? Pe vremea tiranului, ridicheia cu coaja roșie și miezul sec nu se servea obligatoriu în toate împrejurările: de ziua celui mai iubit și a celui mai stimat, la 23 august, de 1 mai, de 7 noiembrie, de ziua partidului unic, de ziua moșilor, de babe, de ziua femeilor în pufoaice, de ziua măgarilor, de ziua recoltei, de ziua pionierului, la spartachiadă și olimpiadele la sate, mai abilit, la cântarea româniei și la sfânta coadă la iaurt, la școală, la serviciu de duminică pentru scos sfecla din zăpadă, la culesul păpușoiului, la adunat măceșe, la colectat sticle de lampă, la muls vaca, la strânsul spițelor, în armată, la curățarea izlazului de mărăcini, la CAP, la învățământul ideologic, la căratul bălegerului, la dispensar, la balamuc, în creierul mușilor, sub plapumă, pe stradă, peste tot. Zilnic, de dimineață, la prânz și seară! Ridichi, ridichi roși cu miezul sec!

Cultivată și ameliorată cu sâng, îmbujorată ridiche ajungese sub pomul și palma lui Popescu Dumnezeu la o dezvoltare fără precedent. Răsadnițele Ștefan Gheorghiu ale partidului cu moț nu numai că produceau ridiche de sămânță destinată propagandei locale, județene și naționale, dar se ocupau intens, evident, cu pregătirea cultivatorilor și a răspândicilor din toată țara, recrutați pe ruță, pe sămânță după singurul criteriu valabil în domeniu: atașamentul nețărniș în fața de ridichele conducătoare, dovedit cu cantitatea de aplauze, cântece, ode și epode la kil. Când se apuca fanfara asta de cântat la cinel și tromboane, băgând inventiv pixul în priză și mușta în microfon, răsună valea și se cutremurau mușii până la vârful Omul; oile moritice behăiau capii, măgarii râdeau, câinii lătrau și toate buruienile pe plai se îmbătoșau. Ca la filmele cu Ali Baba și cei patruzeci de hoți, populația plezneea de fericire, iar băieții în șir indian își luau pleșea cu salamul recom-pensat direct de la cantină; aportul propagandistic era prețios și cu trese la epoleti, cum devenea cazul, feciăruia după cantitatea serviciilor, aport și temele. Omgăile groase, aduceau în antifază vajnicilor frecători de ridiche făimă și renume, bani, baclavale și ciubuc, rahat, socluri de beton armat în piața de zarzavat și parcele în cimitirul Eternitatea. Se trăia pe baza ridichi, domnilor, ce mai încolo și încoace, ca în sănul lui Avram!

Grație unui îndelung proces de îmbunătățire și saturație ideologică, de adaptare mimetică și încrucișări ale regnului, speciei, subspeciei, genului etc., vărtos în-dopați cu indicațiile prețioase ale propagandei omului nou, militant activ pentru propășirea erbaceei, consumatorii exclusivi ai recoltei naționale de ridichi cu coaja roșie ajun-seșeră de nu mai știu dacă mai sunt oameni la trup și minte, sau deveniseră și se visau mai abilit rădăcinoși cu căpățâna tuguată înfipți în pământ, groțiți miuantați ideologic, cum spuneau în limba lor vecinii, bunii de atârnat în vitrina propagandei cu murături la borcane închise la gură. Și într-adevăr, fără exagerare, țara ca o culnie multilateral dezvoltată duhnea grozav a rântăș marxist-leninist-maoist, cufundată în borhotul ridicheii înălțată la rangul de națioanal.

Fericit popor, binecuvântat între toate pe pământ, ce bine era de tine când cotoreați în humusul tui ridicheia cu coaja roșie și miezul plin de vănturi! Și, Doamne, la câtă decădere cei mai buni oșteni cu coaja roșie trebuie să fie martori azi când alde Dilicescu ot Securici a ucis trupul ridicheilor exponențiale! Trupul bicisnic, îndrăzneș să spun, fiindcă duhul - cât vor trăi cohortele de apaludaci - va emana mereu ca un hidrogen sulfurat din vortexul placen-tar, din ombilicul (buriculpământuluiaveanburic decălețsimaimic/ șicareinvirtuteamimiculuscreeđa buriculburiculului!) miilor de năpărstoci dresați în școlile celei mai deșănțate propagandă a găușeniei.

După Zaveră sau ce daraveră o fi scos intempestiv în '89 ridicheia din funcție, ei bine, după trășenia asta repede clasată de ei în de ei, buricani cu pixul adânc băgat în priză și mușta în continuare în microfon și camera de vederi, cu mersul de vulpe și vocea gângavă n-au încetat să înnească mantaua restaurației și neocomunismului, să bagatosească din toți bojocii vremea ridichi. Organizații în noile-vechi brigăzi de agitație, în găști, bande și biseri-cuțe, la locul de muncă și în spațiul îngust special delimitat reflecției, adică la closet, peste tot la pomeni și slujbe ariheriești, șlehta deselată nu conțeneșă să boacășă și să laude regimul defunct al ridichi; spasmodic, nu obosește, cu alte cuvinte, sub nici o formă să spurce tot ce atinge. Sângele proaspăt care irigă viața cetății, dacă nu mai are iz de ridiche, pentru ei nu e sânge! Capitalul, dacă nu se mai împarte feciăruia după strigături, nu e capital. Cultura, care s-a emancipat de propagandă, întinzând mâinile spre multilateralism și libertatea opțiunii, nu e cultură, o re-simt mai curând ca pe o copită în barbă. Proprietatea, dacă nu o hărățesc toți, nu e proprietate! Alergerile unde nu ies ei, nu sunt alergeri. Educația scoasă în afara rântășului comunist e iadul, căci le miroase a emancipare, și asta nu suportă, îi îmbolnăvește. Non-violața cu care sunt înfrânți pe toate panurile îi terorizează. Tonusul optimist al nației îi sperie de moarte.

(8.02.2009)

"ABSENȚA A CEEA CE SUNTEM"

Apărut recent la Editura Fides, volumul de poeme semnat de **Ionuț Caragea** și intitulat „*Absența a ceea ce suntem*”, se constituie într-o adevărată bijuterie grafică, elegantă care transcende dinspre vers în prezentarea vizuală, arta de prezentare a copertei.

Ajuns la vârsta chistică, autorul atinge parametrii profesiei sale de credință, își cunoaște limitele, luminile și umbrele, renunță la oglindă pentru a se autodefini prin ceea ce scrie. O maturitate a spiritului care nu este nici tânăr, nici bătrân, este doar Spirit înrobitor de patima poeziei, se simte vibrând ca un diapazon lovind lemmul de rezonanță al unui Stradivarius.

Ionuț Cragea nu filosofează în poemele sale gratuite, nu se întreabă și nu își răspunde doar pentru a auzi în propria-ureche acel cântec de sirene ce cheamă spre miraj dintodeauna poetul. El scrie testamentar, pentru venicie, și o face cu bucuria savantului care a descoperit gena, nu a fericiții, rostul nemuririi. Un tumult de imagini și idei inedite ne apar nuanțat sau, alteori voalat, - se contopesc în sintagme ce au darul de-a ne face să poposim pe pagina cărții într-o zăbava care ne pune mîntea în funcțiune, vreme în care sufletul se desfată cu miera limbajului, unul modern dar fără a renunța la clasicul care îi dă poemului eleganța unui parfum de mosc.

Fără emfază dar și fără timiditate, poetul se cuibărește în măduva versului pe care îl începe și îl duce ca pe o dulce și responsabilă povară, până la capăt.

Este un test de profesionalism și dăruire totală în Artă, prin care cuvintele devin leac și blestem, se leagă în versuri care alungă și cheamă oamenii diferiți prin fire și stare, în aceeași cetate, un loc unde totul este posibil și defel perisabil. „Să fiți omul păianjen agățat de razele soarelui...” (Omul păianjen) așa cuvântă poetul și o face responsabil, fără să ne ceară cămașa ignifugă și nici lonjă de siguranță. El este un acrobat modern și un Icar care nu se teme de temerile interioare. Este doar un om, nu deține aripă! veți spune. Ș'apoi? Poetul este atât de aproape de Dumnezeu încât nici în incendiența solară nu ar îndrăzni să-i clinească din penajul simțirii vreo aripă. **Ionuț Caragea** este realist, conștient de limitele sale umane. „Moartea ne ia pe toți cu frumostul”, spune în „Poemul fără sfârșit...”, și ne lasă să înțelegem că lumea din jurul și dinlăuntrul nostru nu este altceva decât o capcană, - o cursă de șoareci din care poetului, privilegiat, îi este dat să evadeze din timp în timp.

„Nimic nou sub soare, doar o umbră descheiată la șireturi...”, cam așa ar fi Omul în opinia poetului, și o spune cu tristete nedismulată în poemul „Paratrizeci de zile...”. Discică Viața, o privește ca pe o mostră de irealitate din care curg valuri de cerneală, o lume virtuală din care Omul face Legea. Nu lucrează singur. Dumnezeu este omniprezent în vers, este un Dumnezeu discret și dispus să plece urechea la cântecul oamenilor. „Să simți toate cuvintele rămase pe drumuri...”, spune poetul în poemul „Magia cuvintelor cu dinți ascuțiți...”, și sintagma aceasta este înrăuitorie pentru devenirea sa, ca ziditor de sintagme, în Cetatea Poețiilor. Cuvintele, chintesenta a ceea ce va fi să fie material, pipăbil dar care nu există mai înainte de a fi Cuvânt rostit, sau altul trecut pe hârtie.

Din eșalonul tinerilor poeți de limbă română, care au decis să trăiască în spațiul de dincolo de Atlantic, **Ionuț Caragea** este printre puținii care conștientizează corect valoarea sa de scriitor, unul născut, nu făcut, și care pe lângă har de-fine și curajul de-a da bîr, atî cât cere o societate mercantă și consumată, - tribu- de sânge și cerneală pentru valențele multiple ale Limbii Române, pe care o promovează în Montréal (Canada). Este un poet despre care Istoria Literaturii Române își va spune cuvântul când va fi să fie. Până atunci, bucuria de-a citi o carte de referință, în maidanul maculaturii care ne sufocă adesea, - rămâne la îndemâna celor care iubesc pâinea, vinul și Poezia: Viața.

„*Absența a ceea ce suntem*...”, este o carte de dragoste în care vîiuește și tîinuiește însăși viața unui scriitor cu responsabilități de cetățean al Planetei.

Melania CUC

Melania Cuc în 3 cărți

Încă de pe când eram redactor la *Lucafaărul*, și doamna **Melania Cuc** publica în paginile revistei,- am scris și m-am exprimat că este un vîlstar al Revistei *Lucafaărul*, o publicație care a însemnat ceva pentru Literatura română. **Melania Cuc** este printre puținii scriitori de atunci care după 1989 au revenit, mulți dintre ei s-au pierdut pe drum.

Melania Cuc a revenit în forță, prin talent dar și cu hărnicie, ea își gospodărește scrisul temeinic, cum o faceau și marii noștri scriitori pe vremuri.

Am citit *Șotron*, o carte cu tablete foarte interesante, și formula pe care ne-o propune titlul în sine este interesantă. *Șotron*, jocul acela de copii, înseamnă, la urma urmei, îmbrăcarea, jalonarea întregului Pământ în păcărele, - avem undeva un desen în cer, un destin ancestral, în divinitate și altul simetric sau nu, pe planul lumesc, omnesc, într-un fel de jurnalism inedit. Tot ce se întâmplă în lume, dar și ce se întâmplă în sufletul nostru. Este redat în carte prin tehnica naratunjiu în alertă, a trecerii prin mituri și sisteme, motive pe care le regăsim și în *Femeie în fața lui Dumnezeu*. Romanul acesta începe frust cu o limbă țărănească bine colorată, regăsită oarecum de dincolo de Rebreanu, Coșbuc, - o limbă țărănească vie și actuală; apoi, cartea se transformă imediat într-un poem, romanul este un poem. Eroul principal este Dacia-na Diugan care este, de fapt Dacia. Avem un poem despre destinul Daciei în fața divinității, în fața istoriei. Găsești în carte meditații amare, un fel de „memento mori”, din Eminescu,- toate miturile despre Dacia vier în actualitate și regăsești scene de pe coloma lui Traian și începutul creștinismului. Totul apare pe fondul unei globalizări constante. Există un fel de desăfurare a omensucului în ideea nivelatoare. Este o modalitate de împăcare a localului, patriei, cu Europa, și mai ales de intrare și integrare a noastră în Europa cu miturile noastre cu tot.

În același timp se naște și o încercare de cizelare ca a umanitate. Este o carte tristă. Mă așteptam să regălesc pe parcurs ce citeam, limbajul frust, de limbă țărănească recurent, de la începutul cărții. Acolo discuta cineva cu altcineva, o femeie, o citadină vorbea cu o bătrână, o ghicitoare care era stăpână pe destin, pe viitor. Regăsirea limbii țărănești actuale este o dispută în ziua de azi și **Melania Cuc** este printre pușinii scriitori care apelează la limbajul viu, la obiceiuri, la lucrul plăduresc cu aerul de munte care irumpe viu în toate paginile cărții *Femeie în fața lui Dumnezeu*. Și în *Graal*, acest discurs dintre sat și oraș, este foarte păduros, aproape organic, dar este și o orășenizare a unui loc care este, evident, natural. Sunt sate, habitaturi care implică și cultura și modul de viață vegetal al lucrurilor. Aici, discuția este platonică, - orașul însemnând nonsat, nu antisat,- orașul fiind ceva compopolit, o aglomerare de stări, neimpli-când neapărat mișcarea, fuga de real. Din punct de vedere al cărții pe care o semnalăm, satul este un... oraș natural, ca și cetatea de ve vremuri care era o o-smoză a mediului, un nucleu al unei celule întregi. Acest mod de a face literatură, cum procedează inteligent **Melania Cuc**, are avantajul că o carte se citește rapid. Textul se absoarbe de către cititor, este scris dintr-un condei cum se spune, dar și mizează puțin mass-media, vizualul.

Este mult vizionarism în toate cărțile **Melaniei Cuc**, însă, rezidual, după ce le citești, trăiești tristetea din spatele faptelor. În *Femeie în fața lui Dumnezeu* se de-voalează mitul, află că este vorba de desti-ninul Daciei, și treci repede prin toate etapele acestui destin, ai parte de măriri și de căderi din înălțimi și îți dai seama de iminenta dispariție a... eului ca mit. Ai parte de renașterile, care toate sunt necesare dar care pot să nu mai fie la un moment dat. Există tot timpul această posibilitate a rupturii, a neantului. În acest fel, romanul este o carte de consum sufletesc, o carte necesară ca respirație.

Este o carte cu care te și consolezi. Cî-tind-o îți dai seama că ai un dialog chiar cu epoca pe care o trăiești. Am rămas plăcut surprins de aceste apariții editori-ale, 19 cărți scrise și publicate de **Melania Cuc**. Vreau să-i citesc o sută de cărți, romane în care nu doar limbajul face filofosofia. Autoarea lasă personajele pe seama Limbii Române, găsește limbajul potrivit pentru fiecare stare anume, dar nu doar Limba Română face literatura bună ci chiar și acel chirurg de suflete inter-tive. O aștept cu construcții ample, construcții-saga a zonei lui Dracula, cu cărți despre realitate și mit.

Calitatea cărților **Melaniei Cuc** o dă talentul, care este excepțional, apoi, **Melania Cuc** este un om deprins cu scri-sul, un autor care scrie din dorere de a nu putea ține în el ceea ce simte. Ea scrie cu toate degetele, cu toată ființa-i, și cum spuneam, cu un talent cu totul ieșit din comun. Același talent pe care, pe vre-muri, i-l descoperisem în redacția revistei *Lucafaărul*, și pe care toți i-l admirăm. Îi așteptăm lucrările literare cu interes sincer.

Nicolae GEORGESCU

Poezie tânără prin simbol, dar matură prin mesaj

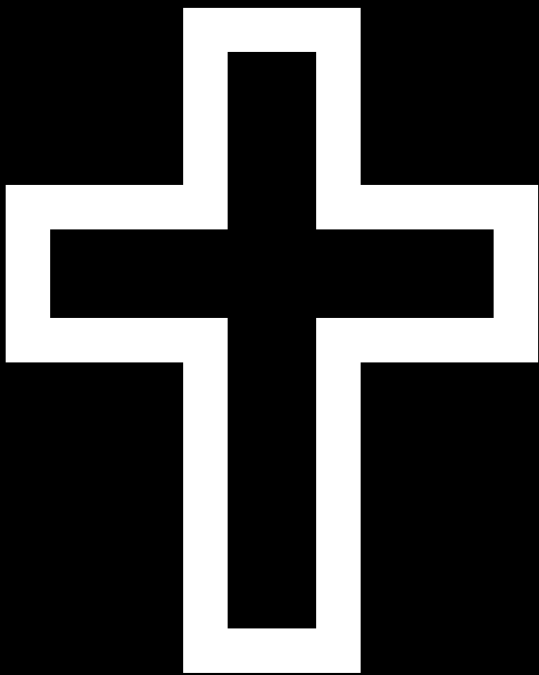
"Valuri", Ionuț Popa - Editura Promotal 2008

Volum deloc rău, cu momente de mare rafinament. Autorul reușește să surprindă prin exprimarea frustă a stărilor și abordarea ludică, cu remanență în su-fletul cititorului.

"Tăișul mîntii/a despicat lumini,
/una mai puternică decît cealaltă,
/îm-pungând norii cenuși/spre a lăsa
razele/să curgă prin mine./Și-am strâns
scîlpiri/din apele văzduhului,/într-un
ocean de nemuriri./Trag din cer diaman-
tele/cele mai de preț/ale aceste
lumi,/udându-mi golicunea/cu apele în-
volburate/din grotlele azure./Și cu-n surăz
pierzut/aprind în mine/luminile
trecutului." Fiorul, taina, deziluzia, îl în-șoțesc pe autor ca un destin implacabil.

De remarcant verticalitatea dis-cursului liric. Poezia lui **Ionuț Popa** plonjează în locuri pline de tărie exis-tențială: "Să te afunzi treptat în cenușă existenței atrozce/și să răsari apoi precum o stea plăpândă/c-o pană tremurând într-o enigmă furibundă/de praf/ce a curs pe tine mistuit,/anevoios și sacru totem neprihanit,/nu îi lăsa, în patimi, elanul să-ți sufice./Deschide poarta-n lume și lasă-ți aripa să bată/peste oceanele de mazăg, otravă și noroi/cuprinsă-n tot tre-cutul-de-același mușuroi,/în tine galaxii pătrund ca o minune/gesticulând, umile, o vagă plecaciune/dar tu lași moartea-n urmă precece și curată./Iar când te vor întinde, la loc, pe al tău giugluc/pe plus-cul de cristal să bați în poarta mare./Să te topești în zori ca roua-n felinare/sen-ină, cum ai fost, și gingașă fecioară/îm-prăștie miresme de flori de primăvară/și-o flăcărie de aur s-o porți cu un prestigiu." **Ionuț Popa** trăiește poezia ca pe un profund act existențial. Se dovedește un dibaci mănuitor al cu-vintelor. Arhitectura poemelor sale tine de o ordonare bine gândită a imaginilor și de profunzimea lor: "Într-un context am reunit himere cavernoase/ce mi-au pă-truns prin stern ejaculând lumină pu-ră,/încolăcindu-mi venele-ntro-o altă corcitură/prin stepele de aur, malefice./stufosașe./Erecta clorofilă împrăștie miros pe noi/și iese aburi din mine în ronduri de miasme/purtând parfumiuri rare din dul-cile orgasme/spre-un rai de nemurie-ntro un maldăr/ de gunoi./Aceleași fenomene stărnesc emoții în cavou/rugi, bocete și lunănări-nu și-mă găsesec menirea,/doar căte-un semn pierdut goleşte-n taină mântuirea/cadavrului de sfînt ce zăce-asăns în bibelou./Păcatul strânge ră-dăcini iar noi le înnulțim,/ereditar se spune că-l moștenim din veacuri/cu sân-ge, cu sudoare, cu alte multe fleacuri/ce țin de-un cor casabil, anemic/și nostim./ Impardonabile concepte plutesc prin univर्स./se-agață de-o scîlpire cu unghii literare/dar unghie lui în agonie, trecă-toare,/n-au scris și nici nu vor mai scrie/un adevăr pervers..." Am descoperit în "Valuri", un volum plin de poezii și de substanță.

Daniel LĂCĂTUȘ

În data de 16 februarie 2009, s-a stins din viață, la vârsta de 62 de ani, **BUMB NICOLAE**, tatăl scriitorului Ștefan Doru Dăncuș.

Înainte de-a muri a apucat să citească singurul fragment din romanul "**Domnu' Bumb**", scris până la acea dată.

Vă prezentăm câteva extrase din carte, cu precizarea că volumul va apărea, sperăm, în cursul acestui an.

DUMNEZEU SĂ-L IERTE ȘI SĂ-L ODIHNEASCĂ ÎN PACE!

Domnu' Bumb (fragment de roman)

Am crescut într-un sat de pe Valea Izei unde mama era profesoară. Îmi amintesc bucuria noastră, a copiilor, când ne trezeam cu ea alături. Era o profesoară frumoasă, pleca în pauzele dintre ore să vadă ce facem deși tatăl nostru lucra la câțiva pași de "bloc", primul construit acolo de comuniști. Tatăl nostru n-a verificat niciodată dacă ne-am trezit și ne-am jucat cu chibriturile, dacă întorcem sau nu casa cu susu-n jos, era "dom' secretari" la "sfatu' popular", era ocupat, avea toate actele obștii pe mână... Inevitabil, pentru fiecare ștampilă pusă trebuia să ia "un cincizeci" la bufetul comunal, corvoada lui ca ființă investită cu sindromul ratării. Lua.

Așa am crescut, cu mâna mamei noastre deasupra frunților dogorind, iarna, de febră, cu plasa ei în care mereu se găsea ceva pentru noi, "mămicuță dragă scumpă", țipam fericiți că a venit cu plasa plină acasă, devastam tot, nu ne întrebam de unde are mama noastră bani, deveneam, pe zi ce trece, tot mai interesante noi, odraslele interesantei familii Bumb din Ieud.

Domnica Finta din Bixad, femeie de 76 de ani, îmi spune că de Bunavestire a fost sus, la mănăstire, iar starețul Emanoil Rus a precizat în predică: "Pe patul de spital sau la orice greu mare, toată lumea strigă după mamă, niciodată după tată."

Ne victimizăm, iată cât de insuportabil de fiți sunt cromozomii noștri, genetica liniilor palmelor, iată cât de importante sunt pentru scriitori mamele lor care-i nasc unici, frumoși, puternici, de neînfrânt și ei se risipeșc precum ploile cu fluturi, nu confirmă nimic din unicitatea atât de curată a nașterii, nimic din sacrificiul acestor femei provizorii. Intrăm în societate, interacționăm cu alte ființe asemănătoare și intrăm în horă. Apoi, jucăm – pentru că în spatele nostru nu mai e decât abisul.

Omul ăsta de care vorbeam, tata, s-a supărat pe comuniști (el însuși membru de partid) și a autorizat construcția noii biserici a comunei. Fapta lui reacționară (a spart fișetul metalic al președintelui

Sfatului Popular, a luat ștampila și a pus-o pe cererea preotului Marcu, purtat peste un an de zile de la "județ" la Sfat și de la Sfat la "județ") a fost sancționată aproape concomitent cu producerea ei. Noi n-am aflat de asta decât la maturitate, când nu mai era nimic de făcut. Stăteam în camera de la bloc, eram supravegheați doar de unchiul Ion, pictorul, care pornise radioul marca "Dunărea" și căuta la nesfârșit "Vocea Americii" (sau până la sfârșit, pentru că s-a stins într-o căsuță din spatele curții părintești unde s-a retras ca elefanții, presimțindu-și dispariția. *Mă simt ca un elev căruia i s-a dat temă de casă, are prea multe de spus și prea puțin timp la îndemână.*)

Securitatea a venit cu GAZ-ul, mașina aceea care a rămas în memoria țăranilor ca o prevestire a morții. Domnu' Bumb s-a întors cu rata, după trei zile, fără funcții. O sumedenie de oportuniști s-au înghesuit să-i ia locul deoarece ascensiunea în partid se vedea a fi, pentru mentalitățile rurale, singura formă posibilă de așteptare a altor vremuri.

A urmat clasicul refugiu în alcool, scandalurile în familie – a venit odată un milițian gras și l-a dus la Sighet. A pierdut și postul de la Școala generală "cu clasele I-X", a fost trimis ca învățător la o școală "cu clasele I-IV" din Gârbova, un cătun despărțit de localitate de dealul Padeş. Era încă "domnu' Bumb", unii, neștiind de schimbările "din centru", i se adresau tot cu "dom' secretari", adică cel care știe secretele, cred eu.

S-a dus și timpul acela, s-a dus și el la Sibiu, ca merceolog la nu știu ce întreprindere constructoare de socialism înfloritor. S-a întors într-o iarnă cu un geamantan plin cu jucării pentru noi, copiii mai mari cu aproape un an. Ne-a trezit noaptea, i-a povestit mamei că a mers mult cu trenul, din gara Iza mai avea de parcurs peste 20 de kilometri, a găsit niște oameni care l-au ajutat la bagaje până-n Ieud – "dom' secretari, gândeșteți că aveți pietre în valize" – le-a dat niște bani. Somnoroși, l-am analizat cu suspiciune, de unde a apărut? Ne-am apropiat de valiza cu jucării și după o perioadă de acomodare, și de el.

Curând, domnu' Bumb a pierdut și varianta

Sibiului, nu-l mai angaja nimeni, niciăieri. S-a revanșat pentru valiza aceea de jucării făcând din noi, copiii tot mai maturi, ținta nereușitelor lui. Cel care odinioară repartiza gospodariilor munții pentru pășunat, devenise sluga acestora: le crăpa lemne, le făcea fânul, le săpa grădinile... Unii dintre oieri mai țineau minte că de mult, el executa ritualul căsătoriei civile și în pofida indicațiilor venite "de sus", trimitea alaiul la biserică, perechile urmând să primească, înconjurate de sfinții pictați în urmă cu sute de ani, adevăratele taine ale vieții omului pe pământ.

Noua biserică se înălța, oamenii, de unde, de neunde, dădeau bani pentru "catedrală". Odată cu ea ne înălțam și noi, copiii domnului Bumb (e ciudat cum memoria colectivă nu l-a înregistrat ca "tovarășu' Bumb", cum s-a întâmplat cu alte personalități locale). Pe terenul unui preot celebru tatăl nostru începuse construcția unei case ce a stat mulți ani "în roșu", era pe punctul de-a fi abandonată ca proiect de viitor.

Într-o primăvară, domnu' Bumb a plecat din nou, de data asta "pă lume" – în limbajul zonei, o perioadă de timp în care bărbații munceau în țară pentru a câștiga bani, completând astfel veniturile mai mult decât modeste cu care erau binecuvântați de C.A.P. Nu pot vorbi despre mama ca despre o "eroină" (termenul este, desigur, demonizat) dar pot să-i atribui cu siguranță toate epitetele ce decurg din acest cuvânt. Decizia de-a continua construcția aceea ne-a însuflețit și pe noi, cu toate că nu realizăm importanța a ceea ce făceam, lucrăm cu tragere de inimă știind că va fi casa noastră și niciodată nu vom mai auzi cearta părinților cu cei care încașau chiria sau, cel mai des, cu omul care răspundea de vidajare, ("Vidajarea, vidajarea!" este o expresie care mi-a marcat copilăria, nu doresc să revin asupra acesteia).

În ciuda adunărilor "membrilor de partid", noua biserică lua contur, se înălța proporțional cu prăbușirea tatălui nostru. Dumnezeu are, separat pentru fiecare, planuri imposibil de descifrat de oamenii de știință, repartizează durerea și suferința acolo și cui crede că le poate suporta.

Fondator: ȘTEFAN DORU DĂNCUȘ

Subredacții SINGUR în România:

Alba - Vasile Bora: vasilabor2003@yahoo.com;
Brașov - Laurențiu Ciprian Tudor: amza_likon@yahoo.com;
Adriana Lisandru: sandho_panza_cervantes@yahoo.com;
Bihor - Nicolae Iștoc: 0359-177560;
București - Dana Banu: danabanu2006@yahoo.fr;
Florin Caragiu: editura_platytera@yahoo.com;
Bistrița - Alexandru Uiuui: aluiuiu@yahoo.com; **Melania Cuc**: melaniacuc@gmail.com;
Cluj - Flavius Lucașel: flavius_lucacel@yahoo.com;
Constanța - Ioan Mircea Popovici: ioanmircea.popovici@gmail.com;
Dâmbovița - Constantin Predescu Neacșu:

predescunc@yahoo.com;

Remus Foltoș: remusfoltoș@yahoo.com;
Galați - Viorel Șerban: 0236-813437; 0263-678860;
Hunedoara - Daniel Lăcătuș: lacatus.daniel@gmail.com;
Maramureș - Nicoară Mihali: nicoaramihali@yahoo.com;
Mehedinți - Dan Șalapa: dan_salapa@yahoo.com;
Prahova - Oana Zahiu: oanazahiu@yahoo.com;
Raluca Șandor: ra_luca22@yahoo.com;
Sălaj - Dina Horvath: dina.horvath@yahoo.com;
Sibiu - Florin Oancea: florin_oancea_ro1@yahoo.co.uk;
Marius Mitea: thor_son88@yahoo.com;
Hermine Câmpean (Medias): crocodila1@yahoo.fr;

Suceava - Mircea Catargiu: 0747-280.131;

Vâlcea - Cornel Dugășescu: corneliu94@yahoo.com

Subredacții SINGUR în Lume:

Anglia - Mihai Demianciuc: mdemianciuc@yahoo.co.uk
Austria - Harry Danciu: harry69@gmail.com
Australia - Ben Todică: ioneb@optusnet.com.au
Canada - Dan Lordache: diordache01@gmail.com
Franța - Samson Iancu: sami_diamantul@yahoo.fr
Germania - Lucian Hetco: lucian_hetco@yahoo.de
Italia - Dumitru Ilies: alisgurita@yahoo.com
USA (Seattle) - Cristina Spiridon: cristinasirion@yahoo.com